

Misc.
lana
vari-
orum.

(enfero
sa y
verso)

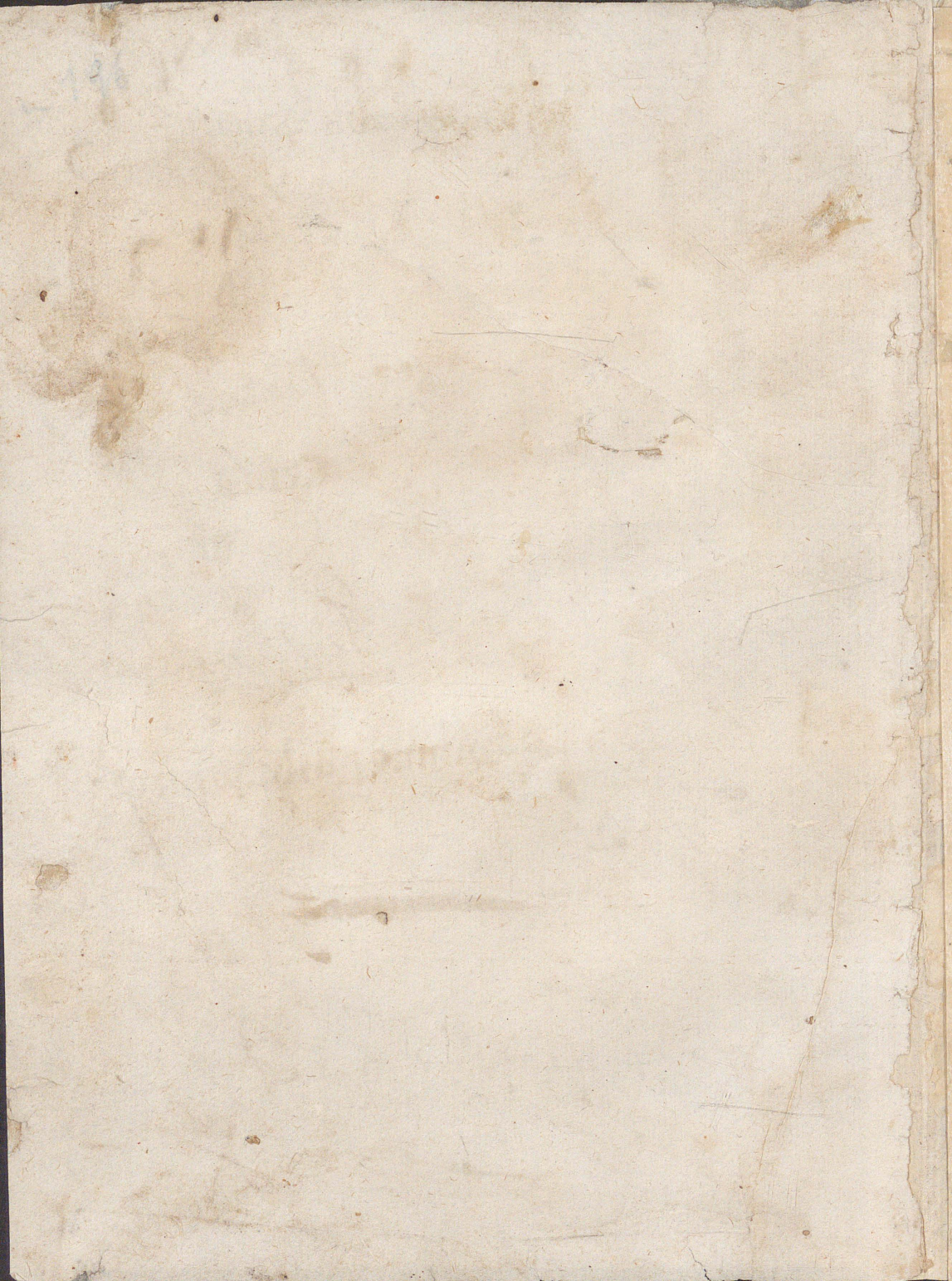
v o 2 11 11 11
venerabile Scnor

11 2
11 2

Marginalis
Biblia — 8.
Scriptura — 14.
Sighis — 7.
M — 4.
Biblia — 12.
Tercio — 20.

dominus in chi. adiutor

de angustis tere

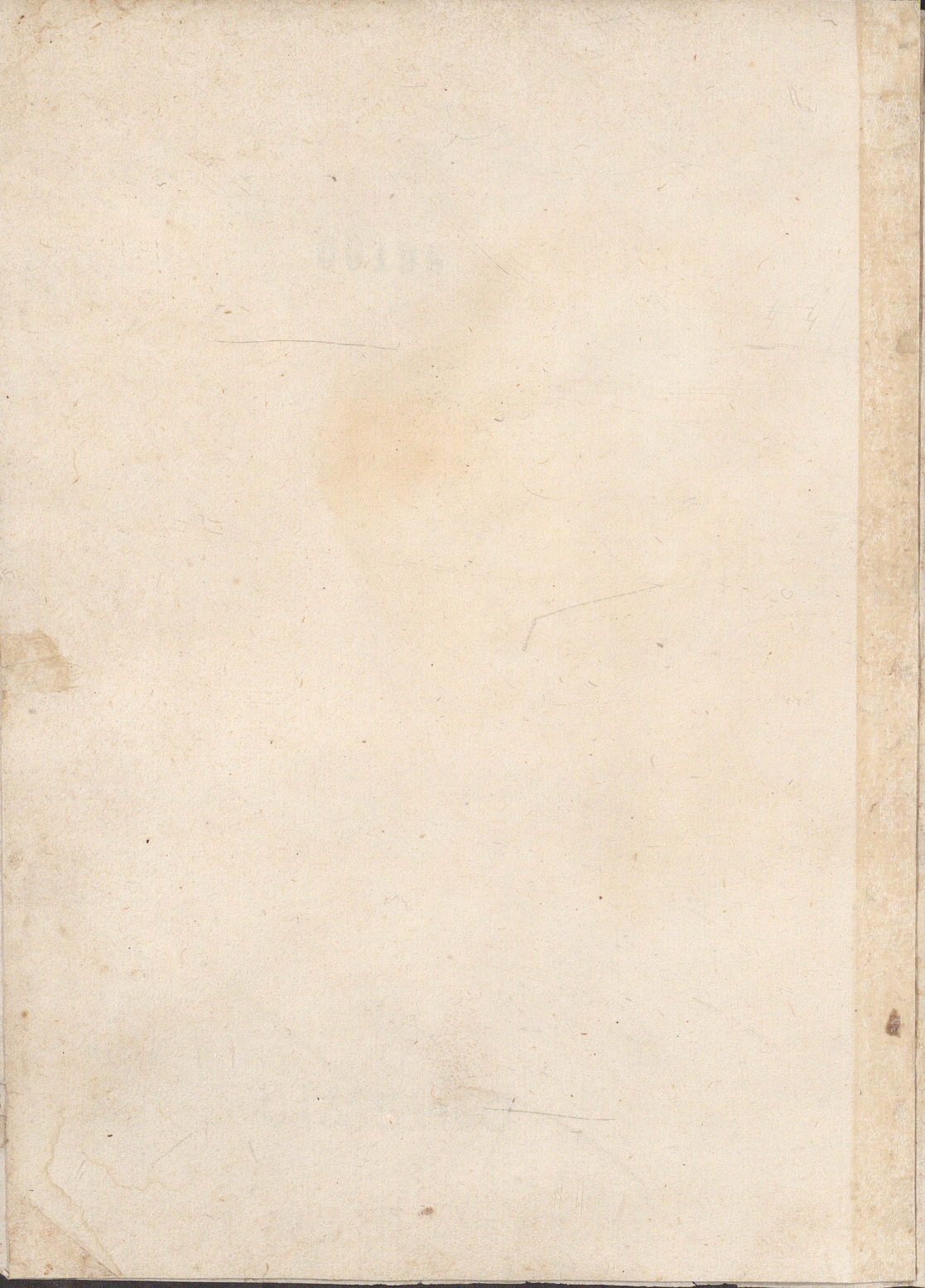
196

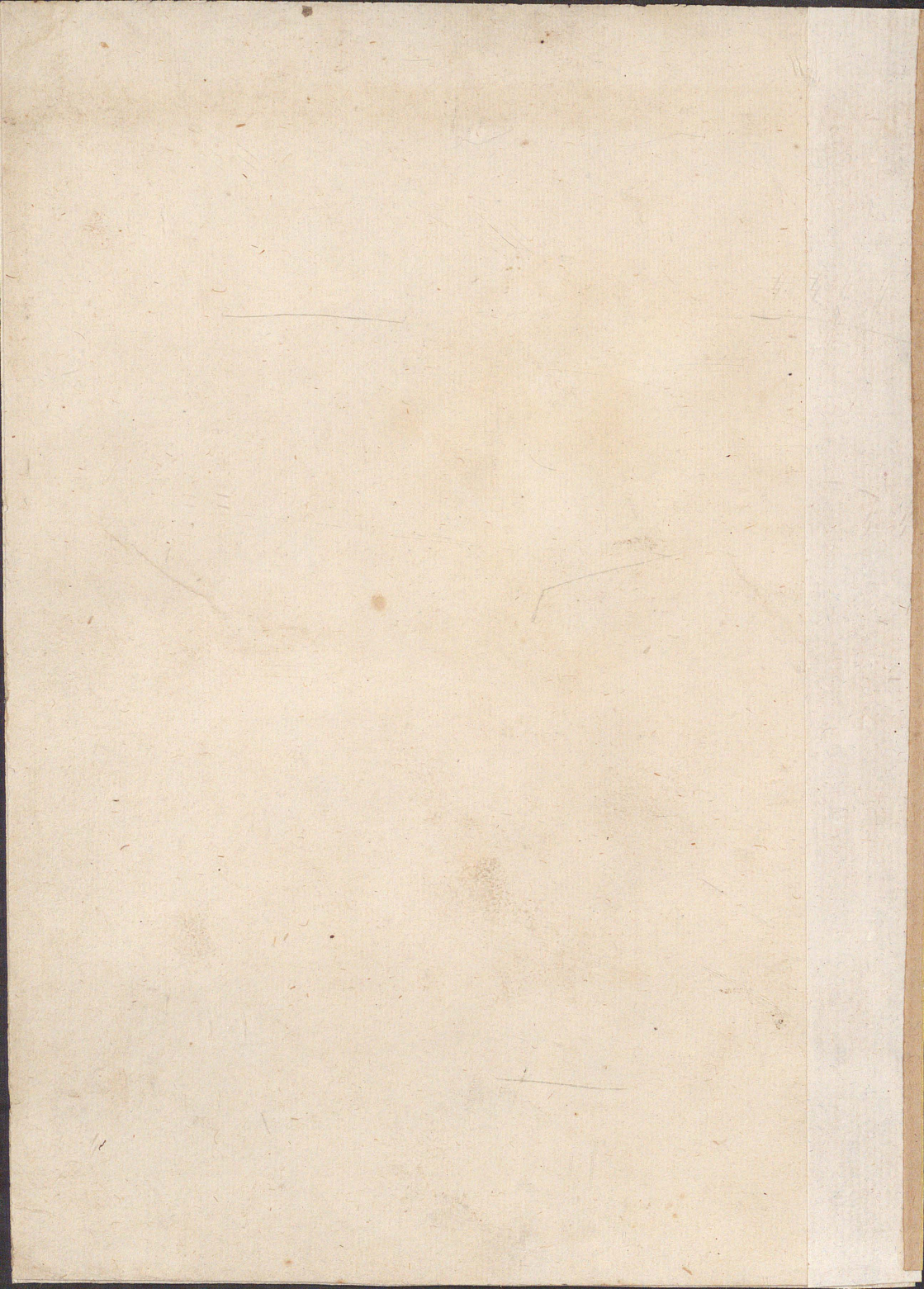
2-13-8-3

~~32428~~

181
82
I
00196

618654460

Ranqonius

Hoc libello hæc Continentur

- Guidonis Rāgoni ad Bñdictum Vifdominum epistola.
- Antōii Mariæ Vifdñi ad Il. Comitē Nicolaū Rāg. epla.
- Eiusdem Dialogus de Ocio & Sibyllis.
- Hannibalis Rāgoni ad Blasium epla. cū rñsione Blasii.
- Eiusdē epla ad Ant. Mar. Vifd. cū rñsione ipsius Vifdñi.
- Antōii Mariæ Vifd. de Tribunis & laudib; Io. Bēt. oīo.
- Guidonis Rangoni ad Vifdñum epla cū rñsione eiusdē.

- Antonii Mariæ Vifd. Egloga nomine Siluanus
- Elegia ad Sforzanum.
- Elegia in perditum Amantem.
- Epicedion in Marianum.
- De Codro multa.
- De Carnispriuii festis.
- De Quatragesima.
- Ad Bentiuolos multa.
- Ad Caballum quædam.
- Elegia ad Ludouicum Ferrarium.
- Alia in Castricum Iocosissima.
- Ad Blancham Rangonam quædam.
- Et multa præterea alia Epygrammata Salis & Eruditionis plena.

Guido Ragonus Comes Venerabili. Archipresbitero
Domino Benedicto Vildomino Sal. Pl. D.

Siuales Be
ne est

d

Icam mi Benedicte quod maiores nostri co
sueuerunt. Si uales bñ est ego qdem nūc
Valeo: Et indies immo in horas tuū nepo-
tem magistrum nobis honorādissimū expe-
cto: qui multos iam dies magnis quibusdā
genitoris mei negotiis diligēter obeundis distractus ab ur-
be ab fuit: Is ante suum abitum - ut instantibus nostris peti-
tionibus satisfaceret - Dialogum: in quo mæe cū fratris al-
tercationibus uidentur: illis tradiderat imprimēdū: q̄ lras
aere formāt: & ex inopinato recessu interruptus hāc fratri
meo Hannibali prouinciā demandauerat: (Ipse. n. graui
morbo laborabā) interim fra ter petit p̄ lras orationis uni-
us editionē ueluti Dialogo appendiculā: nec difficult̄ im-
petrat: qui mox (ut est hūana conditio) ægrotare incipit:
Ego at febre destitui: & labori fino succedere: dareq; opā
p̄ uirib; ut ipsos lras ignari accurate imprimāt & legitie
quox̄ iscitia atq; icuria uel eruditis plezq; dedecori fuit &
oneri. Cæterq; ipsius p̄ceptoris i germanū liberalitate freti
(dicā qd̄ uerius ē) motus quadā potius (ut ita loquar) inui-
diola - peto p̄ceptorē p̄ lras ut duo i lucē mittat - alterā q̄s
appēdiculæ appēdicē: Is uero - ut ē oīum liberalissimus: &
q̄ nullius petitiōib; mō possit - refragari solet: fecit in me:
q̄ olim aiunt Alexandrū Macedonē: q̄ petēti Elemosynā
Ciuitatē largito est: nā mihi cōcessit - ut ea ex suis ederē: q̄
putarē edēda: Sciebat. n. lōge plura ex lucubratiōib; suis
penes me eē - q̄ q̄ flagitassē. ipse igif̄ quū oīa uel minima
nepotis tui editiōe digna cēfuissem: tradidi ip̄riorib; q̄
cū p̄ceptoris apud me repta sēt: & oīa sane eo titulo noie
& forma q̄ scripta fuisse Cōperi nihil audēs uel addere - uel
demere - uel iuerrere: q̄ fortassis (ut fit) fecisset ipse - si huic
editioni interfuisset. Poterūt tñ hæc ab eo fieri tūc - quū i
Lucē dabit alia 2 pluscula: q̄ & pedestri - & eq̄stri orōne di

Appendi
cula

Impressorū
incuria no
cet.

Appēdicu
læ appēdix

Alexandri
Magni libe
ralitas :

gnissime proposuit: de quibus aptissima possum prohibere testi-
monia: nec diutius expectabitur: put mihi pollicitus est haec
expectatio. In ubi haec leges ueluti edendae pludiam: quibus
de nepote. n. apud patruum liberis & Cōf. dētius loquar) duo
poteris repire: quae aures tuas fortassis offendēt. f. Codrū &
Mortariū alterū cū priā. alterū cū scda Sillaba correptis:
quae quū fuisset aspiciatus subuerens errore lras cū certo nū-
cio festim ad pceptorē destinauit (neq. n. pcul aberat). Is
rōdit. Nō ē discipulo supra magistrū. quae scripsi- scripsi: his
lectis statim acqueimus. hoc scripsisse ad te uolui- ne forte
existimares nepotē p iprudētiā i errore icidisse. Nā si error
est- pmissus fuit. quae tū nefas ē credere de iuuenē: quae pcul du-
bio quarūcūq. Syllabarū naturā & quātitatē ad manus ha-
bet (ut dī) Sicuti nos ofonē dñicā: de cuius igenio piculū
saepe fecimus: Vnū incidēt dicā. Memini me olī ipsum cō-
suluisse sup illo Martialis Versiculo.

Nec retro lego Sotadem Cinedum.

Cuius carminis sensum quū mihi faciūdisime & aptissi-
me declarauisset: & multa de qualitate & natura Sotadici
Carmis dixisset: hoc distico repēte quae si ex i puiso proposuit.
Sunt bona- nō mala sunt- uirtus- nō impia facta-
Viuerē quae nobis dant Bona perpetuum.

CAduerte pceptoris ingenitū. hic uersus: in quo Bonā al-
loqf: Sotadicus ē- idest reciproco & retrogrado. Et hoc pōt
reliquos huius gñis uersus habet. i pcurfu unū dicit: i regres-
su pcurfu contrariū Et q Pēthameter erat- fit hexameter: hexa-
meter uero in pēthametrū trāsfit. Cognoscimus ēt illis acu-
mē Ingenitū i eo Epygrāmate: in quo cū phoebo loqf: qua-
lia multa i sua Miscella iāptidē edita legere est. Sed apud
patruū nepotem extollere fas nō uidet. Illi ego nihil pter
uitā- & cū uita pspā ualitudinem coopto. Cuius pntes-
fres- Sorores meo noīe saluta. pntes uero mei- & cū soro-
ribo Fres tui sunt- domus deniq. haec tota nra: Eni uero lz
te mutuo Colloquio aut cōuersatiōe nequaquā nouerimus
cognouimus tamē fama- & pceptoris nostri cōmē datio

Codrus &
Mortariū

Nō ē disci-
pulus supra
Magistrum

Ad manus
habet

Martialis in
secundo

Versus Vis
dñi sotadi-
cus:
Ingenium
Visdomini:

Miscella
Visdñi:

ne. Adde q̄ uirtus in causa est. ut eos ēt amemus: quos nō
q̄ uidimus. Vale. & dum Vales: quē nos presentē posside-
bimus: Tu cum absentē n̄pote ratiotinare. Id efficies. Si
hæc post maiora negotia feriatas subinde legeris. Vale ite-
rum Bononiæ Pridie Kal. Apriles. M. CCCC.

Idem Gvido Lectori Sal.

ELEGI Cursim omnia hec p̄ceptoris mei: &
inter legendum multa offendi par̄ accurate ab
Impressoribus scripta. & remota prorsus a fi-
de archetypi: Ex multis quædam quæ uix intelligerētur:
emaculatione atq̄ emendatione digna purauimus: Ut mi-
nus lector laborares: Reliqua uel defectu. uel inuersione.
uel translatione unius l̄ræ. uel quid tale. mediocriter etiā
doctis ad cognoscendū facilia. p̄nihilo habuim̄. Vale igi-
tur. & lege feliciter.

Car. 3. lvi. sex. pro quinquagita sex. C. 5. Nam p̄ non. C. 6
p̄batis. p̄ p̄bitatis. C. 8. possimus pro possumus. C. 9. mus
p̄ minus. C. 10. Pota p̄ Poeta. C. 16. Nec pro &. C. 19. lulif
se pro lufisse. Ca. 20. exe. p̄exequēda. In pro ni. C. 24. ostē
disti p̄ offendisti. falsa pro falsa. C. 25. magister p̄ magistrū
oxarata p̄ exarata. C. 32. Enthas p̄ Enthas. C. 33. mouē
p̄ nouē. C. 44. debet p̄ debeat. C. 48. indire p̄ impedire
C. 56. dēt p̄ debet. C. 59. in principio Eglogæ. Cogit p̄ co
quit. C. 61. Si placet hinc abitus. pone ibi p̄sonā Siluāi. hoc
est. S. Vtroq̄ p̄ Vtroq̄. C. 63. iter p̄ iter. C. 66. Cōgenuit
p̄ Cōgemuit. Tristitia p̄ Tristia. C. 70. Phoeche p̄ Phœ-
be. C. 77. Apolline p̄ Apollinei. C. 78. uouabit p̄ nouabit.
C. 80. deor̄q̄ p̄ deor̄. C. 89. pas p̄ pars. C. 91. tartaræ p̄ tar-
tareæ: C. 93. uires p̄ uirtos: C. 94. foede p̄ foeda: C. 97. iꝑan-
gona p̄ Rangona: mR: p̄ mix:

Sed hæc nouissima menda: & forte supradictorum alia nō
nulla nō reperies in oibus uoluminibus: Nam plerūq̄ ī me-
dia opera errata quædam corrigebantur.

**Dialogus Antonii Mariae
Uisdomini de Ocio
7 Sibyllis:**

Antonius Maria Visdñus Ill. Comiti. D. Nicolao
Rāgono Patrono & Dño suo Sīgulari Sal. Pl. D.

Optimo di
cēdi modus
p Dialogos

Varietas re
ficit aios.
Quintilia
nus.

Quid Dia
logorū pro
priū.

Dialogi q̄s
auctor.
Zenon.
Alexamenus.
PL Atonis
XLXYI.
DIALOGI.

INTER Descriptionū gñra: quæ uaria sunt
& multiuga Clarif. Comes: Illud ip̄imis
sem̄ p̄bādū cēsui: qđ sermōib; & ī modū
Dialogi fiet: quo qđē optio & præstātissimo dicē
di stilo nullū meliorē aliū aut aptiorē iuēio ad ueri
tatē ex ābiguis obscurisq; reb; eruēdā: nā dū uariæ
Interlocutor; repetūt sniæ: dū hui; & illius sēsa au
diūt: aptissimū atq; facillimū apparet: qđ p̄ uarie
tate opinātū diuersa abditū & difficile existimaba
tur. Adde q; si reficit aios (ut præclar̄ ait Quint.)
& reparat uarietas: magnāq; affert legētib; uolup
tatē: maximā dubio p̄cul afferet: quoties eruditio
nis-leporis-factiar; salis aliqd habuerit: & adagi
is dieteriis- & iocis n̄ secus ac flosculis qbusdā amoc
niorib; fuerit aspsa: quæ oīa ueluti sibi peculiaria
& legitio iure cōcessa ita ex postulat Dialogi- & sibi
uēdicāt: ut Dialogi pene nūcupādi n̄ uideāt: q; hoc
hæreditario mūere caruerit. Hic amocnare- solēt
hic delenir- hic delectare- hic citra oē fastidiū lecto
rē simul & auditorē deticere: huius ingēiosissimæ
scriptiois auctorē primū fuisse- Alii Zenonē Elea
tē ferūt: Aristoteles Alexamenū Styreū siue teiū.
Cæter; Plato ille diuinissimus: q; Lyi. sex dialogos
scripsit. Id gēus (ut sētīt Laerti) eactēus rude expo
liuit- atq; p̄fecit: Ita n̄ solū ornata & expolita ora

tionis: uerum & ipsius inuentionis dignissimæ
sibi primatū uendicat: quē mox Cōplusculi scrip-
tores antiqui- & græci- & latini- & Iuniores etiam
Ecclesiastici imitati sunt. Sed quorsum ista inqui-
es! Quum olim Inter Guidonem & Blasium- alte-
rū tibi filiū- alterꝝ Scribam dignissimū quædā ho-
nesta & laudabilis de ocio & Sibyllinis libris con-
tentio & quasi disceptatio exorta esset: diuq; mutu-
is litteris- & quotidiana disputatiōe agitata: quū
q; mox alter filius & Ingēio & memoria præualēs
Hānibal- rogatu Blasii- & hortatu meo ad suum-
& fratris ingenium excitādū se liti interposuisset:
& plusq; de puero expectabatur egisset: Data ē mi-
hi quædā occasiuncula mādare litteris- & ex Plato-
nico īstituto ī formā Dialogi (nā oīo res p̄ interroga-
tionē & respōsionē tractabat) redigere- quod diser-
tabāt: Hoc ubi factū ē: petierūt- & quasi efflagita-
uerūt Idē filioli tui mihi quidē obsequiosissimi disci-
puli- ut in lucē darē: quod cōceperā- parēdū censui
qñq; discipulis: Et (qñcūq; Adulescētuloꝝ cōcioni-
bus nemo maiori uoluptate afficiat- q̄ pater) illud
sub noīe tuo edere statui: quod quū feriatu leges:
Tentabunt tacitum Genitoris gaudia pectus.
Audies. n. filios: Alterꝝ de ocio grauius & copiose-
Alterꝝ de Sibyllis ellegāter & cōcine- Vtrūq; uero
erudite & festiuiter disputātes: Tertiā mox (ut so-
let inter domesticas cōsotias & ācillulas suas) pucl-
laria uerba lepidulā īterferentē Iuniperā. Studui.

Platonis pri-
matus i dia-
logis scribe-
dis:

Guido Rā-
gonus. Bla-
sius Scriba.

Hānibal rā-
gonus:

Dialogo ex
interrogati-
one & respō-
sione.

Dialogi ma-
teria.

IVNIpera
Rangona

interlocuto
res quinq;
Dialogus
Vnde.

Laertius
Dialogus
quid.

Visdomius

n. & (ut puto) effeci ut illius cōsuetudini quotidiana
nisq; sermōibus mea p̄similis eēt orō: & Virguncu
læ uerbor; & mor; formulā effingeret. De me at̄ &
Blasio nil dicā: Iudicabis tu: q̄ oēs nouisti. Tot .n.
Interlocutores ītroducīus illoꝝ Sentētiā minime
admittētes: q̄ Dialogū opinātur eē duor; sermonē
quū & pluriū possit dict; a Δία qđ ē π & λογος
sermocinatio: Nā sermonē & rōem cōpræhēdit Dia
logus: q̄ qđ sit uerissime his uerbis Laertius ī uita
Platōis explicat. Est Dialogus ex īterrogatione &
responsione cōpositus de ea re: quæ uel phiam uel
reipublicæ ptes attigat: cū decēti & cōgrua expref
siōe psonar; quæ assumūtur: accurataq; cōpositiōe
uerbor;: Quæ singula obseruata ne a me sint an
cōtēpta tibi facile diiudicatu erit: qui liberoꝝ mo
res alioꝝ ue interlocutoꝝ loquēdi cōsuetudinē p̄se
cte nouisti: Neq; .n. iuenies hic grandia uerba aut
obscura aut pegrina: nō īplicitas rōnes: nō contor
tas argumētatiōes: nō dialecticas captiōes: sed cla
rā & sincerā faciūdiā: aptissimaq; receptissimoꝝ scri
ptor; testimōia: q̄lib; ipsi peculiarit; & sua pte nata
utūtur: Ita ut dū leges: illos audire & uidere uidebe
ris. Lege igit; & īterlegēdū Visdñi tui fac memēris
quē nō ut gnatoꝝ preceptorē solū ames: sed inter fi
dos Cliētes tuos fidelissimū ānumeres uelī atq; re
ponas. Vale præfidiū & dulce Decus meū. Ex ædi
b; tuis Idib; Nouēb, M, CCCC, LXXXV, IIII.

DIALOGVS Antonii Mariæ Vifdomini de
fugiendo Ocio- & de Sibyllis Sibyllinisq; libris
ad Ill. Comitē Dñm Nicolaū Rangonū Gene
ralem Bonoñ. Armorum Ductorem digniffi
mum. Interlocutores. Blafius. Guido. Iuni
pera. Hannibal. Vifdominus.

BLA.

ALue Guido. ¶ **G**VI. Icti
dē & tu mi Blafi ¶ **B**LA.
Vnde hæc solitudo: & præ
ter cōsuetudinem tuam su
spensa- atque per hæc uire
ta deambulaciūculæ cogi
tabondæ: ¶ **G**VI. Ocia
bamur paulisp. ¶ **B**LA.
Nescis ociofitatē totius uir
tutis expultricem- & cūcto

rum altricem uitioꝝ: omnia mortalibus mala sug
gerere: quod optime præuidens Genitor tuus Vir
Iustitia Consilio Prudentia insignis: in re militari
non ignobilis: in Armis strenuus: in Gubernanda
familia suisq; municipiis puidus & diligēs: In edu
candis liberis uigilās & Solers studiosissime cauit
ne lāgore ocio atq; desidia torpesceretis- Domi ha
ud modico sumptu & impensa pene itolerabili ad
Corpus uestrum exercendum Venatotes alens cū

Omnia ex
Ocio mala
mortalibus

Laus NI
COLAI R A
goni.

leporaria
nes
Sagaces.

Accipitres.
Falcones.

scipionem
choreas exe
rcuisse.

illis

lato M. Sceuola

plaus/ AVRélius

Antonius

uplo Diuus Au-

hev gustus pila

e folle rilludo dele

lato rem faua

ome Cantores

eytharedos

fade Chorocy-

tharistas

Pfalocytha

ristas.

Orgāistas.

Venaticis: qui uulgo leporarii dicuntur: Canibus
& sagacibus seu maui odorifecis aut odoratori-
bus diceſ quales olim e Gallia-Creta-Laconia- &
Archadia in Italiam mittebant: Necnō Aucupes
quotidiano cibo pascentes & maxima instituētes
dilligentia Accipitres - Falcones & id genus mul-
tas tum nostrates tum peleginas alites ad uarias
uolucres captandas. Equos insuper accerrimos &
uelocissimos tam uictoria insignes q̄ formositate.
Præterea qui uos Gladiatura-Choreis-Saltatiōi-
bus & Tripudiis exerceāt: ad quæ nūeros trium-
phale illud & militare Corpus ēt mouisse legimus
Scipionem. Itē qui pila trigonali- & pugillatorio
folliculo apprimē lusitātes agilia efficiant corpo-
ra uestra: quo exercitii genere delectatos interdum
graues & claros uiros accepimus- ut. Q. Mutium
Sceuolā illū Augurē elegantissimū. M. Aurelium
Antoniiū principē optimum: & Diuū Augustum:
q̄ post finē belloꝝ ciuiliū ab exercitiis campestribꝫ
ad pilā se trāstulisse fertur cū magna aī uoluptate.
Ad aīum at̄ excolēdū- & melioribus | sāctioribusq;
decorādū dotibus Cātores Chorocytharistas- Cy-
tharedos- Pfalocytharistas- Organistas- Grama-
ticos & Rhetores- Adhibiturus ēt Philosophos tā-
phificos q̄ Ethicos- Vbi id uestra Aetas & exercita-
tior uita expostulauerit. ¶ GVI. Venisti meoꝝ
moꝝ tetricus nimis censor- & uitæ semp castigator
acerrimus. ¶ BLA. Nam censor aut castigator.

sed hortator p̄batis & admonitor. Quippe q̄ uos
perinde ac filios diligo & dños ueneror. ¶ GVI.
Vetus Elogiū est & a recentioribus in quotidianū
sermonē aductū q̄ gnatos non hēt is bene educat.
¶ BLA. Sciuerūt & cōplusculi factissimas p̄ libe
ris recte educādis normulas p̄ceptaq; salutaria
trader̄ licet nunq̄ genuerūt uitāq; ccelibē uixerint.
¶ GVI. Tan quā sit idem filios enutrire; & p̄ nu
triēdis normas monitusq; tradc̄. ¶ BLA. Quis
hoc ait? ¶ GVI. Tu: q̄ uerba hoc sonātia locutus
es. Nescis oēm uirtutis laudē ī actiōe cōsister̄; & cof
uer̄ philosophari: q̄ n̄ uerbis (Sciūt. n. oēs uerbis)
sed re factisq; philosophant̄: ī quo si q̄ sūt pauci
sūt: Et uitam hominū oportet̄ spectari nō uerba:
quī p̄ multos p̄ multi uiderint Egregiis sine uirtute
laudibus predicasse & extulisse uirtutē: Nec iccir
co existimādus sit pudicus histrio q; Scænā agēs
pudicitā offerat: nec strenuus miles: q̄ de bellis lo
quat̄: nec ī signis Poeta: q̄ Versus cātitet: nec Emi
nens Orator: q̄ ī cōciōib; oratoriā extollat. facē (ait
Seneca) docet Philosophia n̄ dicere. Valitudiarios
n̄ medici Verba sed facta releuāt. Iubet ex maxio
officio & sui iudicio sapiētia ut uerbis opam cōcor
dem; ut ipse ubiq; par tibi idēq; sis: uerbaq; reb;
p̄bes. ¶ BLA. Miror tuā hāc faciēdiā. ¶ GVI.
Ego tuā ipitiā ne dicā iprudētiā: q̄ hāc solitudinē
meaq; hāc n̄ sine negociis ocia redarguis ac si n̄ di
xisset Pli. Studia altissim; iste secess; affatū suggerit

Vetus Elo
gium

¶ Omnis uir
tus in actio
ne.

Seneca.

¶ Plinius.

Scipio's di
ctum.

Timon apol
loniatē hor
torū studio
sus.
Bonā esse
quietem.
Periander.
Chilo Lacedæ
monius

M. Tullius
Salustius.

Actio p̄sta
bilioꝝ habi
tu.

Equidem solum me magis tuus hic fecit aduētus
q̄ essem antea: quē uariarū & quidem pulcherrima
rū res meditationes tanquam a seclæ comitabātur
quarū magna solitudo prebet icitamenta - ut idem
ait Plinius. Scripsit Cato (Si Ciceroni credimus)
publiū Scipionē: qui primus Africanus ē appella
tus: dictitare solitū - Nunq̄ se minus ociosum esse
q̄ quū ociosus: nec minus solū - q̄ quū solus esset: In
ocio. n. de negociis cogitabat: & in solitudīe secum
loquebatur: quē sane uirū duæ res acuebant ocium
s. & solitudo. Refert Antigōus: si qd Laertio credē
dū censes: Timonē apolloniātē Niceū hortorum
fuisse maxīe studiosū: & solitudinis amantem. bo
nā esse quietem dixit Corynthius Periander: Vt di
scas a sapientibus laudatā esse getem: quā pariter
adamandam præcipiebat Chilo Lacedæmonius.
¶ BLA. Num tu paulo ante dicebas oēm uirtu
tis laudem in actione consistere: ¶ GVI. Dicebā
qdem: a qua tamen sæpe fit intermissio - dixit. M.
Tullius in primo officioꝝ. Et priusq̄ incipias con
sulto (ait latinus historicus) Vbi cōsuleris - matu
re factō opus est. Meditationem etiā plerūq; actioi
bus cōmendabiliorem nouimus - licet & operari at
q; agerī dicatur: qui: quod bonū ē: cogitat. ¶ BLA.
Guido existimaui ipse semper actionē esse præsta
bilioꝝ habitu: si quidem finis est præstabilior eo
quod est ad finem: & principi philosophorum cre

didi: qui ait. Tunc hominem esse felicem: quum
aliquid agit cum uirtute. ¶ GVI. Fateor Blasi
hæc omnia. sed cum uirtute agit is: qui: quod ho
nestum est: meditatur. Ait Vegetius. Antiqua
prudensq; sententia est. omnes artes in meditati
one consistere. Attende quæso patienter. quod di
ctur; sum. ¶ BLA. Accedo ppi; dic. ¶ GVI.
Laboris aliquid in se honesti habere ocium pro
bat Censorii illius Catonis sententia: qui dicebat.
non minus ocii. quam negocii rōem esse reddend
am: in quo plerosq; legimus fuisse laborantes.
ac circa hōesta studia sollicitos: quo nihil esse dul
cius experientia docet. Ocium (ait Valerius) Stre
nuis quoq; interdum appetendum est. ut tempe
stiuā laboris intermissione ad laborandum fiant
uegetiores. Non reprobatur ocium Marcus Cicero
inquiens. facilius & tutius & minus aliis grauis
aut molesta uita est ociosorum. Ex ocio magna
quædam sæpe opera. mundo utilia. suis gloriosa
auctoribus prouenerunt: nec defuerunt: qui exi
stimarent felicitatem in ocio esse collocatam: hinc
illud in decimo Ethicorum. Videtur felicitas in
ocio esse: negociamur. ut ociemur: hinc illud Ca
tullianum. O quid solutis est beatius curis! Pro
pterea dicebat Oratius. nec ocia diuitiis arabum
liberrima muto. Pyrrhus Epirotharū rex (quod

B i.

Aristoteles.

VEGETIUS.

Omnes ar
tes in medi
tatione.

Catonis se
ntentia de o
cio.

VALERIUS
MAXIMUS.
Ocium est stre
nuis appetē
dum.

M. CICERO.

Felicitas in
ocio.

ARISTOTELES
CATULLUS
ORATIUS.
PYRRHUS re
sponsum.

a Vifdomino præceptore meo audiuiſſe memi-
ni) nō ob aliā cauſam totius orbis regnum anhe-
lare ſe interroganti ſuper Hoc Cynæ Dixit niſi
ut eo ſubacto ociari poſſet & quotidiana feſtiui-
tate atq; lætitia perfrui. Is illud fortafſe Ariſtote-
licum in politicis ueꝝ eē cognouerat. Ociū ipſum
uideri in ſe uoluptatem habere & felicitatem &
uitam beatam. ¶ BLA. Miror Ariſtotelem phi-
loſophoꝝ ducē dictis ſuis reſlagari: nec ea memi-
niſſe: quæ dixerat in Ethicis. ¶ GVI. Quid in
Ethicis? ¶ BLA. In Singulis optima opatio eſt.

Ariſtoteles

Item. Cuiq; ſecundum pprium habitum expetē
diſſima opatio. Item. felicitas cōſiſtit in opationi-
bus ſecundum Virtutem. Nec proſecto his diſſi-
milia ſunt (quod nunc ſuccurrit) quæ in Septimo
Polyticoꝝ dicuntur Vt minus mirari me mireris

Ariſtoteles

¶ GVI. Quid Is ait. ¶ BLA. Hoc mchercules
Laudare magis nihil agere quā agere non eſt re-
ctum: nam felicitas actio eſt. & illud felicitas ī be-
ne agendo eſt reponenda: & publice totius Ciuita-
tis & priuatim ſinguloꝝ uita illa erit optia: quæ
ſit actia: quibus uerbis apparet ſane potioꝝ eē
uitam actiuam contemplatiua quandoquidem
Virtus actio eſt. quod nec tu paulo ante ificiatus

Ariſtoteles

eſ. ¶ GVI. Non eſt Blaſi ſibi contrarius Ariſto-
teles. Contemplari enim (ut ipſemet ait) continue

Ariſtoteles

possimus quanuis agere: & eodem teste optima ē
 contemplationis operatio: quia in illa felicitas ē
 collocata: quæ eousq; se extendit. quousq; contem-
 platio: Et quibus magis est contemplari: eisdem
 & felices esse: nec contraria sunt contemplatio &
 actio. Sed ad Ocia nostra reuertamur. ¶ **BLA.**
 Debes nundum laudibus satis magnis ocium ex-
 tulisse. ¶ **GVI.** Nundum Edepol. ¶ **BLA.** Mi-
 nus propterea tibi ocium prædicanti: & tanq̄ rem
 bonam laudanti credendum est: quod in eo depræ-
 hensus fuisti. ¶ **GVI.** Non mihi sed tibi potius
 credito. ¶ **BLA.** Veritati soleo. ¶ **GVI.** Bene ē
 Sed mihi paulisper uelim respondeas. ¶ **BLA.**
 Eia dic. ¶ **GVI.** Quid horū expetibilius est: bel-
 lum ne: an pax? ¶ **BLA.** Dii boni quod uerbum
 est hoc: plane uel mente capti pacem dicerēt: quā
 oīum rex ellegibilissimā p̄ precioso censu optius
 & amabilissimus Magister suis reliquit discipu-
 lis inquit: pacem meam do uobis: pacem relin-
 quo uobis: ut illud suppliciter iure dicamus. Glo-
 ria in Excelsis deo: & in terra pax: nec mentiri ui-
 deatur Hanno contra Magonem apud Silium:
 Vbi ait. Pax optima rerum: Quas homini
 nouisse datum est: Pax una Triumphis In-
 numeris potior: Pax custodire Salutem: Et
 Ciues æquare potens

Cōtemplari
 & agere pos-
 simus.

PAX bello
 melior.

Silius
 Laus pacis.

¶ GVI. Verissima sentis. Quid tamen dicēdū est de his: qui pacē bello permutant & quum uitam possint quietissimam degere: ancipiti fortunæ & dubiis belli euētibus se exponūt? **¶** BLA. Infanos censeo: Et enim (ait Pericles apud Tucidē in secundo historiaꝝ) eos: qui prospera fortuna utuntur - bellum preoptaſ q̄ pacem - magna uecordia est. **¶** GVI. Rectissime censes: quæ tamen causa bellandi? **¶** BLA. Multiplex & uaria hoc tempore: Vt odia possimus diffundere: Iniurias ulcisci: Inimicos proterere: Diseminare discordias: Diripere Vrbes: Incendere agros: Ingenuas Virgines - & nobiles Adulescentulos stuprare: cædere: Loca Sacra profanare: Vincere proditiōibus: Insultare uictis: Prodere Veneno: Aliena bona distrahere: Sexquipedem protendere aqualicolum: Nullam deniq; rationem honestatis habere. **¶** GVI. Dii boni q̄ uera refers: sed quæ decertandi nouissima & hōestissima cā eē debet? **¶** BLA. Bellum ita suscipiatur (ait uerissime latinus Orator) ut nihil aliud - nisi pax quæsita uideatur. **¶** GVI. Magnifica & prudentissima sententia est: Nam & ille: qui rei omnis humanæ peritissimus fuit: Scriptum reliquit. Bellum gerimus - ut in pace degamus. At negotium bello: paci conferatur ocium. **¶** BLA. Intelligo nunc tandem quo

Quæ causa bellandi.

Quæ hōesta causa pugnandi.

Aristoteles

euadas: Ocium ergo negotio melius? ¶ GVI.
Tanto plane quanto pax bello est: Nec quispiã
puto) ibit infitias meliorem esse finem his: quæ
sunt ad finem. ¶ BLA. Ita puto. ¶ GVI. Bellū
gratia pacis est: Negotium autē ocii. Et finis bel-
li est pax. (ait Aristoteles) negotii ocium: hinc il-
lud apud eundem. Oportet multa negotiorū no-
bis existere - ut liceat in ocio esse: in quo est Virtus
& felicitas - illo etiam dicente. Opus est quiete & o-
cio ad Virtutē comparandam - & ad rem publicā
gerendam. Quid nunc dicis Blasii? ¶ BLA. Con-
fondor eloquentia & eruditione tua: nec unq̄ acce-
do ad te (ut dicitur) quin semper abeam doctior
sed haud parum uereor ne iactantiæ suspicionem
præstes incautus & superbiæ. ¶ GVI. ō id ue-
rebitur: qui semper odio mihi fuisse iactatores sci-
uerit - & displicuisse superbos. ¶ BLA. Nō eo infi-
cias ea eē uera: quæ dicis: Non mihi tamen psua-
dere poteram huic tuæ ætati ita tenellæ quid pro-
bādæ cogitationis - atq; meditationis posse inesse.
¶ GVI. Hoc est: quod te imperitum appellauit:
Nullus enim uel mediocriter doctus inficiatur na-
turalius & ita usitatus in adulescentulis q̄ in æta-
te prouectioribus meditari: quippe qui causas re-
rum ignorantes omnia admirantur. ¶ BLA.
Non mirum est igitur: si meam admiratus es im-

Argumētū
q̄ ocii me-
lius sit ne-
gocio

Aristoteles

Naturalius
ī adulescē-
tulis medi-
tatio q̄ ī sen-
toribus

peritiam: qui omnia admiraris. Scire tamē percipio: quæ qualisue essent meditationes istæ tuæ & hæc oia plena negociis. ¶ GVI. Cupio ego addepol n̄ mus libenter ista tibi enarrare- q̄ tu audire. Verum libentius: si reliqui fratres mei- cum IVniperæ Sorore mea adessēt: quibus ego natu maior dictis- factisq; speculum probitatis- & bonorum morum exemplar eē debco: ad id suadentibus me quotidie parentibus meis- quot horis autem excitante- atque inflamante VISDomino præceptore: Cuius præcepta- & mōitus delphici Apollinis Oracula esse puto. ¶ BLA. Perplacet Consilium: laudo naturam: Obstupesco ingenium: mores admiror- & te nunc: quem antea diligebam: amo: Reliquos itaque Germanos tuos accersō: ut illis exemplo- mihi autem opinione satisfacias. Eminuero mirā- & singularē ab eloquentia tua- eruditisque orationibus uoluptatem capio. Sed ecce HANNIBALEM- atque IVniperam e Specula- eminentique concione nos spectantes- & subridentes. Heus descēdite in hortum. Vos uult Guido frater. ¶ GVI. Profiluere- hic actutum affore arbitror: Cæteros tamē nō citabūt. ¶ BLA. Cæteros in suis ludis omittamus. Nam FRANCISCUS- ALEXANDER- HERCULES- ANTONIUS GALEATIUS per ætatem seria nequeunt adhuc aduertere- rāto

Minores si
lii Nicolai
Rangoni.

minus Hieronymus - Ludouicus - Constantia.
 ¶ GVI. Recte dicis. Sed adsunt: quos opperie-
 bamur. Hui tã cito! qd anhelatis! ¶ IVN. Cursi
 tabamus- & dũ me studet hannibal apprehendere
 e gradibus pene cecidit: quod ad tantum nos Ca-
 chinum concitauit: ut uix cõsisteremus. ¶ GVI.
 Cachinus Soror- & uiris quidem q̄ uos multo li-
 berioribus repræhenditur- Rîsus conceditur:
 Hinc moralis philosophus. rîsus sint sine Cachio.
 Non potest Virguncula (quod sæpiuscule mōui)
 nimium continens- & morigerata esse. ¶ IVN.
 Vera refers. Sed quid hic agitis! quid inuicem al-
 terchamini! quid nos uoltis! ¶ GVI. Omnia in-
 telligetis: anscultate. Dudum ubi pransitauimus
 quisque ab honoratis salutatisq; ex more: nostro
 parentibus nostris quo libuit: Ipse recreandi ani-
 mi refouendarumque uirium gratia in nostrum
 hunc amœnissimum hortum- q̄ ad cõsuetum pi-
 larem ludum concedere malui (neq; enim a cibis
 statim ad litteras pergẽdum est: quod scimus per-
 niciosum & incommodũ ualde mortalibus: Sed
 corporis pariter- & animi salutis ratio habenda
 est: quum ad Excitandum - excolendumue
 aĩum bõa Corpis ualetudo necessaria sit) Deãbu-
 labã soliuag; oculos amænabã: Aĩum iſtruebã:

Cachius re-
 præhendit
 Rîsus con-
 ceditur.
 Seneca.

Mos Ran-
 gonog; pue
 rog.

A cibis ad
 litteras pñi-
 ciosus tran-
 situs.

Nos ad ac-
tionem & 2
templatio-
nem gēitos

pascebam obrutus: & sciens naturam: secundum
quam uiuere summum bonum est: nos ad contē-
plationem rerum- & actionem genuisse: ab actio-
ne paulisper sequestratus: per hæc rosaria grada-
tasq; buxus spaciabar- uaria mecum cogitans de
naturæ ui potentissimæ atq; solertissimæ- specio-
sissimoq; ordine summi rerum omnium opificis:
qui omnia sapientissime creata exactissima dispo-
sitione composuit: qui annum quatrifariam: & p-
fecta & necessaria dimensione diuisit: Animo ta-
men Cogitanti- & diligentius- Examināti formo-
sissima- atq; huius anni partis delectabilissima tē-
pora: illud ex fastoꝝ libris succurrebat:

Ouidius

Dic age frigoribus quare nouus incipit annus:

Qui melius per uer incipiendus erat:

Laus ueris.

Nunc etenim remissa frigoris immanitate- solu-
tisq; niuibus blandi sunt Soles- & humanis acco-
modatissimi corpibus. Tell; lætissima uariis ua-
riatur floribus: multiplicibus ornatur coloribus:
frondescūt quæq; arbores: florescunt quique fruti-
ces: & quæ arida credebantur: reuirescunt: Tumē-
tes in uitibus gemmæ prodeūt- & existunt: ut in-
de nascantur palmites: a quibus & Clauiculi- &
uuia sese ostendat: Nunc denique omnia uirent &
herbescenti uiriditate lætantur: Omnia nunc ri-
dent: & (ut ait Pota) nunc formosissimus ānus;

VIRgilius

Et tepidum uolucres concentibus aera mulcent.
Nec forte absurdum est credere maximi optimiq;
dei filium hoc pulcherrimo-florentissimoq; tem-
pore sibi ad nos redimendum mortem destitisse:
ut qui media hyeme natus erat- medio uere mor-
tuus resurgeret- Incondissimisq; temporibus lætis-
sima celebraretur resurrectio. ¶ HAN. Elegan-
ter quidem- & uera de uere. ¶ IVN. Immo uero
uerissima: nam & Ego: quæ hactenus quasi semi-
sopita Langui: renato in me quodam feruore- ita
exulto: ut uix contineam. ¶ GVI. Hæc & huius
modi multa meditabar: Interim Blasius hic no-
ster uir Emédatus- & grauis- & ut nostrum amā-
tissimus ita obseruantissimus me hic solum con-
spiciens- & ellanguenti torpescentiue ocio interce-
ptum existimans- accurrit solitudinem Increpās
in ocium inuehitur: Huius castigationes nequaquā
mihi profecto hoc temporis necessarias- aut Iure
inclamantes: qui nullo reprehensibili langor- nec
quidem tantillo soluebar: æquo tamē animo tu-
li haud incertus ex affectione imensa que Charita-
te dici- quicquid ab eo proferebatur. Suspiciaba-
tur enim: quod omnino periculosum- & omni su-
spitione dignum erat: ocium scilicet: in quo om-
nes illicitæ atq; inhōesta: cogitatiōes- oēs actus tur-
pes oēs deniq; libidines hñt originē. Ocia dignita

Blasius scri-
ba.

Quanta &
quot ex ocl-
o mala.

Ouidius.

Dauid.
Berfabe
Salomonis
uxores septi
getæ trece
tæ & cubiæ
Sanfon.
Hannibali

Capuā Cā
nas Hanni
balli

VI S Domi
ni Versus.

Quæritur ægyptus quare sit factus adulter.

In promptu causa est defidiosus erat.

Hinc dauidis sanctissimi in Berfaben amor illicitus unde cum adulterio processit & homicidiū.

Hinc Salomonis Vxores Septingentæ quasi Regina & trecentæ concubinae. Aliorumq; deorum

adoratio. Hinc fortissimi Sansonis captiuitas cæcitas obitus miserabilis. Hinc Hannibalis pœni

post Romanos uariis & quidem atrocibus affectos cladibus ac pene extinctos sine conflictu pro

frigatus & in affricam turpissimus reditus: Elan

guerat enim ocio & ipse & exercitus ardor in Cāpania adeo ut uere dictum sit Capuam Hāniballi Cannas fuisse. Extant de hac re Visdomini carmina: quæ quia præceptoris nostri sunt in medi

um afferentur: nec uobis molestum erit illius uersus audire: quem diligitis merito & colitis. Ait enim in quadam ad Sforzanum non ineleganti

Elegia.

Ocia tollantur nostræ mala uulnera mentis.

Ocia Solicitis esca parata malis.

Ocia Tyndaridos traxere ægypthon in ignes.

Hinc perimit matrem filius: illa Virum.

Ocia Berfabeo Violarunt Dauida amores:
Vnde homini cædes nata & adulterium.

Ocia multinubum Sapiētis nomen habētem
Fecere & fuluo sacrificare boui.

Ista philistæ post milia cæsa phalangis
Priuarunt oculis fortia membra suis.

Ocia Sidonium Calabria soluere sub aura
Post domitas alpes post fera bella ducem.

Ocia faginea Siluanus noster in umbra
Incusat Baculi non memor atq; gregis.

Ocia inesse solent uariorum causa malorum:
Saucius effugias ocia sanus eris.

¶ IVN. Belle qdē & elegāter præceptor de ocio:
Sed illud de Siluāo nō satis mihi cōstat. ¶ GVI

Dicā. Egloga est Eiusdem nomīe Siluanus: quā
si meministi) Hannibal & ipse præteritis Satur

nalibus egimus. ¶ IVN. Memini. ¶ GVI. In
ea Siluanus ad Tytirim pastorem ita itroducit.

Ocia q̄ uerum est tectum meditantur amorē.
Ocia tranquillo sedatas pectore curas:

Et ueteres renouant humanis ossibus ignes.
Ocia solliciti fomes credantur amoris.

Credantur uires: iuconda alimenta: cibumq;
Suggerere: & blāda immitem nutrire quiete.

Dum Simas duxi. Et ea quæ miser exestuans cō
queritur. ¶ IVN. De amore (ni fallor) Saucius

loquitur hic pastor. ¶ GVI. Non falleris: de a
more enim & ocio amoris seminario; & peccādi

Egloga Vi
sdomini no
mine Silua
nus.

Ouidius.

Dauid.
Bersabe
Salomonis
uxores sepi
getæ trecē
tæ ꝓ cubicæ
Sanfon.
Hannibali

Capuā Cā
nas Hanni
bali.

VISDOMI
ni Versus.

Quæritur ægyptus quare sit factus adulter.
In promptu causa est-desidiosus erat.

Hinc dauidis sanctissimi in Bersaben amor illicitus-unde cum adulterio processit- & homicidiū.

Hinc Salomonis Vxores Septingentæ quasi Regina- & trecentæ concubinæ. Aliorumq; deorum

adoratio. Hinc fortissimi Sansonis captiuitas-cæcitas-obitus miserabilis. Hinc Hannibalis ꝓcni

post Romanos uariis- & quidem atrocibus affectos cladibus-ac pene extinctos sine conflictu pro

frigatus- & in affricam turpissimus reditus: Elan guerat enim ocio & ipse- & exercitus ardor in Cā

pania- adeo ut uere dictum sit Capuam Hāniba li Cannas fuisse. Extant de hac re V isdomini car

mina: quæ- quia præceptoris nostri sunt- in medi um afferentur: nec uobis molestum erit illius uer

sus audire: quem diligitis merito- & colitis. Ait e nim in quadam ad Sforzanum non ineleganti

Elegia.

Ocia tollantur nostræ mala uulnera mentis.

Ocia Sollicitis esca parata malis.

Ocia Tyndaridos traxere ægypthon in ignes.

Hinc perimit matrem filius: illa Virum.

Ocia Bersabeo Violarunt Dauida amore:

Vnde homini- cædes nata- & adulterium.

Ocia multinubum Sapientis nomen habētem

Fecere & fuluo sacrificare boui.

Ista philistea post milia caesa phalangis

Priuarunt oculis fortia membra suis.

Ocia Sidonium Calabria soluere sub aura

Post domitas alpes post fera bella ducem.

Ocia faginea Siluanus noster in umbra

Incusat Baculi non memor atq; gregis.

Ocia inesse solent uariorum causa malorum:

Saucius effugas ocia sanus eris.

¶ IVN. Belle qdē & elegāter praeceptor de ocio:

Sed illud de Siluāo nō satis mihi cōstat. ¶ GVI

Dicā. Egloga est Eiusdem nomie Siluanus: quā

si meministi) Hannibal & ipse praeteritis Satur

nalibus egimus. ¶ IVN. Memini. ¶ GVI. In

ea Siluanus ad Tytirim pastorem ita itroducit.

Ocia q̄ uerum est tectum meditantur amorē.

Ocia tranquillo sedatas pectore curas:

Et ueteres renouant humanis ossibus ignes.

Ocia solliciti fomes credantur amoris.

Credantur uires: iuconda alimenta: cibumq;

Suggere: & blāda immitem nutrire quiete.

Dum Simas duxi. Et ea quae miser exestuans cō

queritur. ¶ IVN. De amore (ni fallor) Saucius

loquitur hic pastor. ¶ GVI. Non falleris: de a-

more enim & ocio amoris seminario; & peccādi

Egloga VI
sdomini no
mine Silua
nus.

fomentis. CIVN. Sic equidem est: non q̄ experientia sciam: aut scire Cupiam: Sed lectione. Me mini enim legisse apud meum Frāciscum Petrar cham: in quo Poeta Vernaculo satis sum exercitata Vbi & ipse ita de amore concinit.

PEtrarcha.

Questo e colui ch'al mondo chiama amore.

Amaro come uedi e uedrai meglio

Quando fia tuo: come e nostro Signore

Manfuetto Fanciulo: e fiero sueglio

Ben scia chel proua: e fiata cosa piana!

Anzi milli anni: infino adhor ti fueglio

El nacque de ocio: e de lasciuiā humana

Nutrito da pensier dolci e suauī

Facto Signor: e dio de gente uana.

CGVI. Antea medius fidius te diligebam soror nunc plane peramo: quæ & præceptores habuif se: & aliquid addidicisse uideris. Idem fere quod tuus Petrarcha: meus ait Seneca in octauia.

SEneca.

Vis magna mentis blandus atq; animi calor

Amor est: Iuuenta gignitur: luxu & ocio:

Nutritur inter læta fortunæ bona:

Quæ si fouere atq; alei desistat cadit:

Breuique uires perdit extinctus suas.

TErentius

Et etiam Terentianus menedemus ociū filio obie ctat tanq̄ illius amoris & lasciuiæ incentiuā. Vbi ait. Nulla adeo ex re istuc fit: nisi ex nimio ocio.

Tum nobilis poeta. hæc ut ames faciūt: hæc quæ
fecere tuentur. hæc sunt iucondi causa. Cibisque
mali. Euitandum igitur cē ocium uel a Hieronymo
discamus: qui ad Eustochium cæterasq; uirgines
scribens ita ait. Nullo unq̄ detur ocio animus. ne
quando cogitationes & motus mentibus titillent
illicita: quod si aliquo modo insurgere incipient. sta-
tim elidantur in semine. ne crescant zinzania cum
tritico: aut laboribus. aut opibus manuū quicq̄d
male concipitur euanescat. Quæ etiam fugienda
sunt docet nō minus uere q̄ eleganter Seneca: & i-
primis ponit ocium dicens. Fugienda sunt omni-
bus modis. & abscindenda igni & ferro. totoq; ar-
tificio separanda: lāgor a corpore. Imperitia ab ani-
mo: luxuria a mēte: A ciuitate seditio: a domo di-
scordia: a Cunctis rebus intemperantia. Ocium
mors & uiui hominis sepultura. quum omni
ætati perniciosum sit: adulescentibus tamen per-
niciosius est: qui libidinibus feruent: & maiorem
sentiunt feruoris æstum: Puellis autem. & Virgi-
nibus est perniciosissimum ut pote quæ sexu. &
natura molliores ac debiliores: & in omnis actus
fædos illicitasq; cogitationes proniores sunt. q̄ ui-
ri. Audiuisti superius suauissima Soror quos in
perniciem Viros aduxerit ocium: Atende nunc
nonnulla memoratissimarum & clarissimarum

Ovidius.

Hierōymo.

SENECA.

Quæ sint
fugienda.

Ocium omni-
bus pncio-
sum & pnci-
pue puelli.

Semiramis.

PAsiphae.

ARiadne.

PHædra.

PHYllis.

HYpsipile.

TYSbe.

OENone.

HERos.

SAPho.

CIRce.

CALypso.

Fœminarum exempla : ne te maribus tutiorem existimes: & dum forte tutam stabilemque fingis: turpiter & fœde ruas. Semiramis præstâtissima Assyriorū Regina- quæ diu se in condenda- seu amplianda Vrbe Babilonia- In dilatando fines Imperii- subiugando Ethyopiam- Indis bellum inferendo exercitauit: Secura fuit ab omni molitiæ & se continentissimam seruauit. At postquæ ociata est: tanto libidinis pruritu incensa fertur- ut non plurimos solum Cubicularios ad Coitum admiserit- ueræ etiã clunes equo: quem amabat: suppo fuerit- & filio misceri nõ erubuerit: a quo mox occisa phibetur. Quum legem tulisset licere fieri cõ nubia inter filios & parêtes. Nulla ex alia re- quã ex nimio ocio ad fœdissimos tauri concubitus in ductam fuisse credimus Pasiphaen Minois Vxorem: natūque in Regiæ domus perpetuã ignominiã- & monstrosæ ueneris monumentū bifformẽ Minotaury. Huius de qua loquor Regiæ filias Ariadne & Phædræ Thesi & Hippolyti amore incensas ex ocio credibile est. Huic attribuitur Philidis Thracū Regiæ in Demophoontem ardor: & eius ex desperatiõne ifelix nex. Huic Hypsipiles In Iasonem. Tysbes in Pyrramum. Oenones in Paridem. in Leandrum Herus. in Phaonem Sapho, in Vlyxem Circes- & Calipfus. in Gaiū Cæ

sare[m] primo-mox in Marcum Antonium Cleo
 patrae. Effecerunt Ocia Byblidem de incestu Can
 num fratrem interpellare: Canacem cum Macha
 reo concumbere: Myrrham de Patre Cynara con
 cipere: Nyctimenen simile flagitium patrare: &
 ut in fabulis est) in noctuam conuerti. Hæc Ocia
 coegerunt Helenam sequi | Adulterum: Scyllam
 Genitori præponere hostem: Medea[m] cum patria
 prodere parentes. Soror quantum officiat uobis
 ociu[m]: quantu[m] pro[fit] negotiu[m]: Et quid inter utrum
 q[ue] iter sit uel ex hoc cognoscere potes. Penelope Ica
 rii filia inter lasciuissimã procorum turbã: qui' nu
 mero Centum & octo (ut ait homerus:) ex diuer
 sis insulis illius sollicitandæ gratia cõfluxerant: se
 continentissimam & pudicissimam conseruauit:
 Coniugaliq[ue] fide p[er]manens Maritum. xx. annis
 quoad reuersus est expectauit. Aegiale autẽ Dio
 mede suum. x. añis expectare non potuit. sed Cy
 leboro Stheneli filio: cū quo adulterium cõmisse
 rat: ante Viri reditum nupsit: quid ita: nempe
 quia hæc ociosam degens uitam desidia solueba
 tur: Illa uero operibus & lanificio intẽta nunquã
 quiescebat: quinimo magnã orsa telã: quod inter
 diu texerat: noctu lumine accenso retexebat: la
 udatur Didonis Carthaginensium Reginae Sin
 gularis pudicitia: Arthemisiæ Castitas prædica

Cleo patra
 Byblis
 Canace

Myrrha
 Nyctime
 ne
 Helena
 Scylla
 Medea

Penelope

Aegiale
 Cylleborus

Dido

Arthemisiæ
 Castitas

ALCestes.
PANThiæ
NICerati
coniunx.

CESonia

Messalina
XXY. con
cubitus.

POstumiæ
TERtulla
LOLia
MVTia
Actoria Pa
ula
Seruilla
TERtia
DRVfilla
TERtulla
TERtilla
SALuia
CITiscenia
CORnelia

tur: Alcestis & Panthiæ in Admetum & Abrado
tem Viros ingens & sincerus amor extollitur. Ni
cerati coniugis fides cōmendatur. De quibus pla
ne uel nihil memoraretur uel male loquærentur
omnes si consilium illis fuisset socordia atq; desi
dia uitam transigeret: quod fecisse apud Romāos
Ut etiam de nostris aliquid dicamus ferunt Ceso
niam Luxuriæ & lasciuia perditæ Imperatoris
Calligulæ coniugem: & Claudii Cæsaris impudi
cissimam Messalinam: quæ Vna nocte certauit
quinq; & uiginti Cōcubitibus: & lassata uiris nū
dum satiata recessit: nupsitq; Gaio Silio dote iter
auspices consignata: quo tempore apud hostiam
Maritus aberat. Prætereo Posthumiā Seruii sul
picii: Tertullam Marci Crassi: Loliam Aulii Ga
binii: Gnei Pompei Mutiam: cum qua diuortiu
ipse fecit Pompeius. Transeo Marci Catonis Cæ
sarii Vxorem Actoriam Paulam: Marci Bruti
Matrem seruiliam cū filia Tertia: Transeo Dru
sillam Tertullam. Terētillam Saluiam Citisce
niam Corneliam Vestalium maximam & An
tistitē: Et multas præterea alias (nam possent sex
cēta & eo amplius adduci) quæ illustres fœmiæ:
sed torpescentes & ignauæ in actus turpes & de
sideria impudica ceciderunt & perpetua se nota
uerunt infamia: Sunt & nostra hac tempestate: &

peregrinae & nostrates quae plurimae: quae desidia
& ocio languentium quale sit nomen & fama no
uerunt omnes. Te itaque Soror optima iterum
& iterum moneo: ut ocium & solitudinem
fugias: Nusquam sis incommitata: quocumque iueris
Vbi uis steteris: comitem habebas & factorum te
stem & uerborum tuorum. Magna pars (inquit
Seneca) peccatorum tollitur: si peccatori testis as
stitit. Et illud. Omnia Nobis mala solitudo suadet.
Et morbi tanto periculosiores sunt: quanto tectio
res: qui tunc ad sanitatem inclinant: quum ex ab
dito erumpunt. Ignis enim quo magis tegitur: tan
to magis aestuat. Et omnia in aperto uitia sunt le
uiora. Et nemo est: Cui non satius sit cum quolibet
esse quam secum. nam solus si cadit: Vnde habet co
adiutorem: meliores ergo duo quam unus: Et triplex
funiculus non facile rumpitur. Aiunt dicere Ari
stotelem: hominem solitarium Vel deum esse uel
bestiam. Deus profecto non est. Erit ergo bestia.
Socialis namque per naturam homo est: atque actio
ne gaudet: nec Sapiens unquam uiuet solitarius: quod
apud Diogenem laertium in uita Zenonis cithieci legere est.
Solitario ut uult idem Aristoteles difficilis est uita: quae
sicut inquit Cicero) natura nihil solitarii amat: hinc illud
ex ore dei in secundo Genesis. Non est bonum esse hominem
solu: faciamus ei adiutoriū simile sibi: quod quod deus

SENECA.

HIERONY.

Aristoteles
Solitarius.
uel Deus
uel bestia.

DIOGENES

Aristoteles
CICERO.
In Genesis.

Ioannes e-
uangelista

Sol
Luna

Planetar
Stellæ
Ouidius

si prædicto assentimur philosopho. Nihil ociosū
siue uacū fecit in natura: quinimo ocium & igna-
uiam adeo execratus est: ut ipse nūq̄ ocietur nun-
quam ab opere desistat. Iuxta illud Ioannis quin-
to. pater meus usq; modo opatur. et ego operor:
nec primū hominem ociari uoluerit: de quo scrip-
tum est. Tulit ergo dominus deus hominē: & po-
suit eum in paradiso uoluptatis. ut operaretur &
custodiret illū. Quanta sit huiusce ultramonda-
ni dei ī hoc ipsum ocium detestatio: uel ex hoc ap-
paret: q; nō hominem solum rationale animal:
sed nec creaturas. (ut uocabulo utar ecclesiastico)
ullas cœlestiaq; corpora īanimata uoluerit ociari
Et ne p̄ singula prolixiori sermōe trahar uidemus
solē mūdi oculum irrequieto motu anni Cursum
perficere. Lunā a lumine dictam mēsuris & uicisi-
tudinibus semper discurre. Reliquos itidem Cer-
to tamen meatu uagari planetas: & Cæteras stel-
las in hæc inferiora suos semp fluxus infundere.
Adde q; assidua rapitur uertigine Cœlū. Sideraq;
alta trahit: Celeriq; uolumine torquet. Omnia sa-
ne offitiis suis intenta operantur sine quiete. Nec
animalia bruta & suæ naturæ īdustria ocium fu-
giunt: quinimo semper laborant: ut conseruentur
ī esse. Nec usq; in necessitatibus suis deficere pigres-
cereq; uidentur: Omnia obedientissima sunt: Om-

nia agunt: quod agere debent. Indicendū esse ocio bellum uel a frugilegis formicis discamus. De quibus a Nasone dicitur. Parcum genus est patiensq; laborum Quæsitq; tenax: & quod quæ sita reſeruet. Vidistis ne unq̄ dilectissimi fratres quanto studio per ſemitas indeficienter diſcurentes, æſtate grana colligant: & hyemali prouidentes famelicis promptuariis cibaria illa recondant: quæ ofſicioſiſſima animalia: non interdiu: ſolum ſed etiam noctibus plena luna laborem exercent. Quid de apibus dicendum eſt (ut duo præcipue inſectorum genera tangam: quæ ad humanam induſtriam & rempublicam proxime accedunt. alterum popularem ſtatum. Alterum Regium & Monarchicum imitans) Quid inq̄ de apibus? Non ne & ipſæ oïum prudentiſſimum & laborioſiſſimum animal: & inter Cætera (ut aiunt eruditi ſcriptores) mundiſſimum ocium nobis fugiendum indicant: & abigendos inheretes oſtendunt: quæ ſocias ocioſas ac deſides aut minus parcas pelle re conſueuerunt: hinc illud poeticum. Et agmine facto ignauū fucos pecus a præſepibus arcet. Præterea ex operibus abundantia: ex ocio naſcitur inopia & fames dicente in prouerbiis Salomone. Qui operatur terram ſuam ſatiabitur panibus: qui ſectatur ocium replebitur egeſtate. Ex ocio

Formicarū
induſtria
Ouidius

De apibus

Virgilius

Salomon

Ex Ocio
Stultitia
Ex Ocio
Malitia.

SALomon.

DION:
OVIDIUS.

Procedit stultitia attestante eodem. Qui sectatur ocium stultissimus est. Ex ocio malitia ortum habet. hinc ecclesiasticum illud. Multam malitiam docuit ociositas. Sed quorsum hæc tam multa ex multis? Quippe nisi ut ocium fugiatis & solitudinem rem tristem & omnium terribilissimam: ut dixit prusensis Dion. Tristis eris si solus eris. ait nobilis Poeta. Et illud: Res age tutus eris. Turpe igitur homini (ut periculum omittamus) & ualde indecorum est id agere: quod natus non est: & cæteris omnibus in actione existentibus quiescere. Satis uereret ne quando uobis fratres molestiam afferret: longior oratio ni uos me natu maiorem & uobis censuram minoribus ac bene uiuendi normam: in quem mentes oculosque conuertitis: monentem patiti: & de moribus contionantem citra omne fastidium patienter audire longa cognouissem experientia: quæ quidem sunt indolis eximiae & sperandæ ingenuitatis argumenta. **C**HAN. Ita me dii bene ament ut oratio tua uel longissima semper mihi breuissima uideatur tanta nitet eloquentia & uariis atque catholicis sensibus scatet. Tu uero quid ais Blasii? **C**BLA. Hesito admirabondus tantam in Adulescentulo annos nundum nato quatuordecim non facundiam solum sed & grauitatem & constantiam. pudetque me nunc tandem & piget quicquam in

hoc Ocii fuisse opinatum: qui illud ita execratur:
& odit. **CIVN.** Quæcunq; de ocio-solitarioque
langore diseruisti frater: licet mihi ppter latini ser
monis inopiam minus perfecte intellecta nequaquã
uera eẽ ambigo: arduum tamen- immo impossi-
bile cenſeo eẽ: q̄ humanum & fragile corpus ali-
quod ſemper in actu ſit: uel q̄ plane ita ſit: uel q̄
natura quadam- aut in naturam conſuetudine re-
daçta remiſſionem ipſa cupiam: quam ſi dempſe-
ris- uitam dempſeris. **CGVI.** Philoſophicum eẽ
iuconda- Soror: ut nequit nimis: q̄ a prime in uita
eſt laudabile. Et enim uirtutes ita moderatæ- & in
meditatio conſitæ ſunt: ut extrema trito prouer-
bio uitioſa fugitent: quæ cenſes Soror: ſano cen-
ſes conſilio- & prudenter diiudicas. Noſtra enim
corpora ſunt non ſaxea- non ferrea- non adamãti-
na- Sed carnea- ſed molia- ſed corruptibilibus- &
ſe curriculo alternantibus elementis compoſita:
ſed innumerabilibus obnoxia morbis- mortique
denique ipſi ſubiecta- iuges non ſufferunt Labo-
res: inceſſabiles actus recuſant: Quod caret alter-
na requie durabile non eſt. Hinc illud. Ariſtoteli-
cũ i Ethicis. fieri nequit: ut quis cõtiuuo labore: &
illud eiufdẽ i politicis. Qui laborãt idigẽt relaxati-
one. In ore oĩum eĩ hoĩem quotidiana febrẽ occideĩ
neminẽ iugulaĩ q̄rtanaĩ: qd ita ſnepe q̄ duob; die;

Ne quid
nimis.
Extrema ui-
tioſa.

Necceſſariã
eẽ quietem

Quidiũs

Ariſtoteles

Quotidia-
nã occidere
Quartanaĩ-
nũ iugulare.

respirationem dat hæc: Illa nullorum. Scite omnia & utiliter operata est natura naturæq; pater: qui non uigiliam modo sed & somnum dederūt: non bellum solum sed & pacem: non hyemē sed tranquillitatem: non profestos sed etiam festos dies ut plerumq; respirantes & ab operibus nonnū q̄ cessātes diutius uiueremus & prosperius. Quid plura: quietē profecto ipsam ne dum uidemus cōducibilem imo necessariam animantibus sed ēt his: quæ carent anima. hinc alternis annis consueuimus agros ferere: quos ab id nouales & noualia appellamus: ne. s. sterilecant & laxitudine deffitiant. Arcus & lyras remittimus ut tendere possimus (& ut semel finiā) ocium (ut uerissime plutarchus) est laboris condimentum. Id Causæ est: ut ī Symposio testatur Xenophon: q; uacationem ut possessionū omnium pulcherimū laudabat sapiētissimus Socrates: & in ea se iucondissime aquiescebat: In remissionem. n. ac studiū diuisa est omnis nostra uita. Corpus indigentia & replemēto: animus uero remissione atq; labore conseruatur. hinc & elleganter & uere Cornelius Celsus de Medicinis libro primo. Sanus homo: qui & bene ualet & suæ spontis est: nullis obligare se legibus debet: ac neq; medico neq; Alipta egere: hunc oportet uarium habere uitæ genus: modo ruri esse

Nouales &
Noualia

Plutar-
chus

Socrates

In remissio-
nem ac stu-
dium diui-
sa uita no-
stra.

Cornelius
Celsus

modo in Vrbe-ſæpiusq; in agro: Nauigare-uenari-
quieſcere interdum-ſed frequentius ſe exercere:
ſi quidem ignauia corpus hebetat- Labor firmat:
Illa maturam ſenectutem: hic longam reddit adu-
leſcentiam. Tuus Soror Franciſcus Petrarcha
in eo: quem facundiſſimum- & utiliſſimum fecit
de remediis utriuſq; fortunæ: libro inquit. Ociū
& quies duo humanæ uitæ bona gratiſſima ſūt-
niſi uſus imodicus mala illa grauiffima fecerit:
quod multis fecit: & totidem corporis-atq; ani-
mi peſtes tumorem corpori parientes-animoque
rubiginem. Interrogatum Chilonem quid diffi-
le eſſet reſpondiſſe ferunt. Archana reticere: ociū
recte diſponere: iniurias tolerare poſſe. Ex quibus
uerbis ociandum eſſe-nonnunq̄ homini neceſſa-
rio contingere uidetur. Ab continuis igitur labo-
ribus danda eſt mortalibus-& præſertim Iuueni-
bus delictioribus reſpiratio. Factitandum tamē
quod Demetrius phalereus aſſerebat. Iuuenes di-
cens oportere domi quidem parentes: in Itineri-
bus autem occuſantes: in ſolitudine uero-& ocio
ſe ipſos reuereri:& ſeruandum quod Lucilio ſuo
ptæcipit Anneus. Neq; ego (inquit) iubeo te ſemp
iminere libro-aut pugilaribus: dandum eſt ali-
quod interualum animo: Ita tamen ut non reſol-
uatur-ſed ut remittatur. Ait idem philoſophus

D i.

Petrarcha

Chilonis di-
ctura

Demetrius
phalereus

Seneca

de prudentia affatim scribens. Non semper in ac-
tu sis - sed interdum animo tuo requiem dato: &
requies ipsa plena sit sapientiæ studiis & cogita-
tionibus bonis. Nam prudens nunq̄ ocio marcet
habet autem aliquando remissum animum - nun-
q̄ solutum. Qualem apud Romanos plerumq̄
legimus habuisse par Veræ amicitiaë clarissimū
Scipionem & Lelium: qui ab actiuosa uita ad ani-
mi remissionem transire consueuerant uisi crebro
in Caietæ Laurentique littoribus conculas & cal-
culos lectitasse. Et similiter Sceuolam huius Lelii
generum: quem pila lulisse - & aluco calculisque
uacasse interdum dicunt: quum iura ciuium - &
decorum cerimonias bene ac diu ordinauisset: qua
in re Plautus Comicus atq̄ Tullius orator Et phi-
losophus clarissimi habētur. Apud uero Græcos
sapientissimum Socratem iterposita cruribus a
rundine - ut puerorum more equitem immittare
tur cum paruulis filiolis aiunt lulisse. Platonem
quoque illum diuinissimum iocis sæpe usum Au-
ctor est Laertius. Nec aliud sensisse Homerum cre-
dimus: ubi manibus Achillis canoras aptat fi-
des. Vult enim earum militare robur leni pacis
studio relaxare. Hominem profecto (ut a Valerio
non discedam) continui Laboris patientem esse

Seneca.

Scipio & Le-
lius

Sceuola

Plautus
Tullius
Socrates

Plato.

Valerius
maximus.

non finit rerum natura: Ob id causæ remissiones
ac lusus cum sobrietate atq; modestia a claustris
etiam atque cœnobiiis maiores nostri sanctissimi
uiri noluerunt abfuisse. Nec Ioannem Apostolū
inter discipulos Auicula luisse uituperationi aut
repræhensionem dederunt. Vides igitur dilectissima
Soror qualis debeat esse remissio & operum cessa
tio. Nolo te iugiter imminere cholo acubus rheti
culis muliebribusue offitiis & artibus: non etiam
semper musicæ non Calamo non lectionibus
non orationibus ipsis: cessa nonnunq; respira: re
quiesce: non ut soluaris: Sed ut ad labores fortior
redeas & alacrior: quando cessatio auctore Ari
stotele non est finis sed fit gratia operationis: ui
cisim itaque nunc ocio nunc negotio tuus recre
ctur animus: & quietem tuam labor ipse condi
at: Laborem quies. ¶ CIVN. Satisfecisti ad
unguem: non est quod ulterius ambigam aut
uerear: pro uirili enitemur: ut uita nostra ab om
ni sequestrata turpitudine: & nullo emollita o
cio nullorum prouocet impræhensionē. ¶ HAN.
Ita mihi semper factitandum duxi maiorum ue
stigia nostrorum proponens imittanda: Ser
uandos parentum sanissimos monitus: exe

Ioannes /
Apostolus

Conclusio

Aristoteles

quædam magistri sanctissima atq; amabilissima
precepta: qui nos accuratissime docet eloquenti-
am & cum eloquentia mores. Eloquentia enim
sine moribus male discitur: a quo (in fallor neque
enim fallor) didicisti & pluribus dictante illo an-
notauisti epistolis: quicquid præsentis contioe no-
bis quidem gratissima atq; iucondissima discer-
uisti. ¶ GVI. Ingrati hominis est dissimulare p-
quos profeceris. VIS domino nostro non ificior-
debeo si quid bonarum in me litterarum est: a quo
& rudimenta ipsa ac pene litterarum elementa
Non depudescio infelicitatis meæ. Ut utar uerbo
hieronimi) quæ quasi abolita ceciderāt: recogno-
ui: Quare illum perinde ac parētem diligo & ue-
neror: daturumq; nobis diis aspirantibus Spero:
quod nulla unquam pestundabit fluctuatiōe. ¶ HAN.
Spero hoc idem: Sed iam isthæc missa faciamus.
Eho dic frater disceptationem inter uos iam diu
de Sibyllis exortam terminauistis adhuc! an nū-
dum! ¶ GVI. Terminauimus sine termino.
¶ HAN. Quod uerbum est hoc! ¶ GVI. Cō-
ticetur nihil tamen conclusum est. ¶ HAN.
Quid in causa! ¶ GVI. Blasius. ¶ HAN. Bla-
sius! ¶ GVI. Blasius: cuius equus principio cliui
anhelans defecit. HAN. Miror ex confidentia di-
fidentia Ex audētia natum esse timorē. ¶ GVI.

Depudescio
uerbum hic
ronymi.

Sic est: Duellum recusauit: quē tamē ad te cōfugif
 se audierā - ut illi præstares suppetias. ¶ HAN.
 Ad me: haud eadem uerum est. ¶ GVI. Nec spe
 ro - tradidisses - si implorasset auxiliū. ¶ HAN.
 Ego: tradidissem eadem - si petiisset. ¶ GVI. Exter
 no aduersus fratrem: ¶ HAN. Externus non est
 Blasius. Sed indigena - & parētis nostri scriba pru
 dentissimus - facillimus - optimus - fidelissimus - &
 in obeundis negociis nostris promptissimus & di
 ligentissimus: Quem tu quidem dudum lauda
 sti - multum plane - non tamen satis: Neque enim
 satis laudatur is: qui æterna laude dignus est.
 ¶ GVI. Esto - sit omni laude dignus: non tamen
 frater est: pro quo contrahis odium - & bellum in
 fratrem suscipis. HAN. Hui quod odiū - aut
 quod bellum - nunquid Atrei in Thiestem: aut in
 Etheoclem polynicis? Non est frater in lralia pale
 stra uitupabilis aut indigna concertatio - ubi ani
 mus excolitur - ingeniū redditur Vegetius & acu
 tius: hoc porro ueluti ferrū est: Quod nisi exerce
 atur - rubigine tegitur. Absq; autem exercitatione
 nihil ī uita p̄fici posse dicebat Diogenes: hāc uero
 exupare oīa. Et tria pueris necessaria uerissime uo
 luit Aristoteles īgeniū exercitationem disciplinā.
 Sed tacet Blasius. ¶ GVI. Tacet & IVNipera.
 ¶ IVN. Satis est - si uos loquimini: quos iam di
 gladiari uidere uideor. ¶ BLA. Delectarunt me

Laudatur
Blasius.

Atrei Thi
estem odiū
Polynicis ī
Etheoclem

Ingenium
sicuti ferrū

Diogenes

Aristoteles

Tria pueris
necessaria.

Malimus
laudari q̄ ui
tuperari.

Sibyllæ.

adeo sermones uři eximia & spectanda idolis a-
dulscētuli meiq; singulares patrōi ut satius mi-
hi uisum fuerit tacere q̄ loq; & sub silētio audire q̄
uřa interrūpere cologa: uel qđ eruditionē haberēt
& faciūdiā: Spemq; n̄ solū pmitterēt de uobis ma-
gnā Sed & spōderent maximā: uel qđ me collau-
darēt: Malimus. n. oīo laudari oēs q̄ uitupari: uel
qđ te cognoscerēt Hānibal mihi prāsto subuētuz
& opē i certamiē prāstituz: Qui aiūs maxiope
mihi placuit. Silentii itaq; nři cām breuiter ex-
ponemus: mox tu qđ libuerit efficies: Scripsit
ad me frater Guido epistolā: i qua cōmemoratis
prius ex Varronis snīa. x. Sibyllis cooptabat sci
re quānam ex his tercentis philippeis libros tris
mox in religiōe habitos Tarnio supbo uēdidisset
de qua re dicebat subdubitaī scriptores: & meam
sup hoc efflagitabat opinionē: Rñdi ex ingenioli
tenuitate. Quid sentire enarraui. Sentiebā fuisse
Cumeā. Ille tū rescripsit: rōnes meas argumētis n̄
par; qppe ualidis cōfutat: nihil tñ decernit: Om-
nia re pbat: nihil pbat: reiicit oīa nihil admittit.
Quid facerē? Dies mihi feriatī n̄ sunt iugibus ex-
erceor negociis: uariis familiæ gēitorisq; uři dñi
mei (quod uos nō prāterit) rebus obeūdis adeo cō-
tinerer detincor ut capiundi cibi plerq; tempus
nō suppetat: quū itaq; ocium non esset quicq; lege

re & priscoꝝ annales reuoluere (memoriter enim omnia nequimus) superſedi. Quod ſi tibi lubet-
cum ſuſcipere patrociniũ erit id proſecto tã
gratum - ut nihil queat gratius: Et quod alii dede-
coroſum putant - ad præcipuam mihi gloriã
arbitror ope aduſcentuli uiciſſe: Quandoq̃
dem nec turpe fuit aut ignominioſum Scipioni
conſuli in conflictu ad Ticinum a filio tum pri-
mum pubeſcente ſubcollari & in caſtra reporta-
ri. ¶ HAN. Placet exemplum: Et ſi frater pu-
gnam non detractat accigor ad opus. ¶ GVI.
Vbi uis non moror: neque enim tergiuerſari ſo-
leo. ¶ IVN. Benefacitis: Et tempus & lo-
cus ſatis fauent. Nam hæc amygdolus lætiſſimis
onerata floribus amœniſſimas nobis præſtat um-
bras: ſub qua ſedilia e ceſpetibus ueſtro uſui ſatis
accommodata ſunt: Præterea multum mihi leno-
cinatur hiftoriarum relatus. ¶ BLA. Id
efficere debetis: quoniam duobus iam res grata
eſt: & doctor in tempore aduenit: quem recta ad
uos uideo: Excipite plauſu uobis Palemonem.
¶ VIS. Gratia diis: Inueniam uos hodie:
Quid i horto tm̃: Et tu hic Blaſi: Et tu eſt Iunipa:
Saluete: Quid aut̃ hic uos i tãto cœtu: nũqd ocio
marceſciti: ¶ GVI. Ecce & ipſe præceptor d̃ ocio
ueret. ¶ BLA. Certaturos ſpecto: & ſpem paſco.

Scipio Con-
ſul a filio ſu-
bcollatus.

Sedilia ece-
ſpitibus.

Doctor Pa-
lemon.

Comparat
sibi iudicis
beniuolentiā

Cessi bonis

Sibyllæ pa-
rietibus de-
pictæ.

EPISTOLA
GVidonis
ad Blasium

CIVN. Aium amœno. **C**VIS. Facis quod haud
te deceat Iūipa. Quæ sic sola iter tot uiros: ubi Lu-
cretia: ubi Maria: ubi reliquæ pedisquæ. Comi-
tes & a seclæ tuæ: Erubuisti: nil metuo. **C**HAN
Magr̄ opportūe te obtulisti: iudice nobis opus e-
rat & te præcipue: quod nulli plus æquo parti faues.
Cōcertatio est nobis de sibyllis. **C**VIS. Quibus:
CHAN. Mihi & Guidōi: **C**VIS. Blasium audi-
erā laceffitū nō te. **C**BLA. Cessi ego bonis & lubēs
ultra partes hic meas excepit tutādas: quod me pariter
& honor leuauit & pudore. **C**VIS. Placet sed a-
gite. Ois rūpate moras: rē ipsā aggrediamini: nā
p̄pe est hora: quæ ad lectionē impellat. **C**GVI.
Vidēne impar est cōgressio: Hānibal Blasium hēt: e-
go quē. **C**HAN. Do IV niperā. **C**GVI. O grā
de subsidiū: quæ nos latē loquētes uix intelligit:
CIVN. Sine frater quāquidē de Sibyllis futura sit
disputatio: quas egregiis picturis in nri parietibus
cubiculi expressas insigniter cōtinue uideo: opā om-
nē meā pollicor: nec erit de hac materia meus ste-
rilis sermo. **C**GVI. Iam mihi parta uictoria est:
quā opam parietibus sumptam polliceatur So-
ror: hac itaque spe exordior: Et quod prius ad Blasium
scripsi refero: nō uerba (neque enim uerba singulatim
mēini) Sed sensus exprimēs. Guido Blasio suo
Sal. Di. Sextū æneidos interpretatur nobis im-
p̄ntiary. **V**IS dominus præceptor nri: quod tamē te

scire nō ignoro: Is illd' exponēs. Horrēdāq; pcul
 Secreta sibyllæ Antæ imāc petit: magnā cui mētē
 aīumq; Delius inspirat uates. apitq; futura: inter
 multa de Sibyllis hæc dixit. Marcus Varro ille
 q; multiplici uariarū sciētiarū cognitiōe porcus Iſa
 rū nūcupat; ē: quo nemo unq; apd' romāos & græ
 cos doctior: i libris rerū diuīarū ad Cæsarē Maxi
 mū pōtificē. quū de qndeci uiris loquerēt. sibyllas
 nūcro decē fuisse scribit: Primā fuisse de Persis: cu
 ius mēinit: Nicanor: q; res gestas Alexādi Mace
 dōis scripsit. Secūdā Libicā: cuius mēinit Eurypi
 des i Lamīæ plogi. Tertiā Delphicā: de q; crisyp
 pus loq; i eo libro: quē de Diuinatiōe composuit.
 Quartā Cumeā i Italia: quā Neuius i libris belli
 punici: Pīso i ānalibus nōinauit. Quintā Eryth
 treā: quā Appollodorus Erythreus affirmat suā
 fuisse ciuē: Eāq; grais iliū pctētibus uaticinatā. &
 piturā cē Troiā. Et Homerū maxia scripturū men
 dacia. Sextā Samiā: de qua scripsit Erateſthenes i
 antiq; ānalibus famiorū reperisse se scriptū. Septi
 mā Cumanā Amaltheā nomine. Octauam Hel
 lesponticam in agro Troiano natam: quam scri
 bit Heraclides ponticus solonis & Cyri fuisse tem
 poribus. Nonam phrygiam: quæ uaticinata sit
 Ancyra. Decimam Tyburten nomine Albune
 am: quæ Tyburi colitur ut dea iuxta ripas annis
 anienis: cuius in gurgite simulachrum eius inuen

Virgilius.

Varro por
cus litterarū

Sibyllarum
numerus.
Persica
Libyca.
Delphica

Cumea.

Erythraea

Samia.

Cumana.
helleſpōtica

Phrygia
Tyburte.

MIScella-
VISdomi-
ni.

ANToni-
us GALEa-
tius PRO-
TH.

Anus Lib-
ros ad Tar-
quinium.

Tercentos
Philippeos

tum esse dicitur tenēs ī māu librū: De quibus om-
nibus uaria scribūt Hierony. Lactātius Augusti-
nus: & multi præterea historici tā grāci q̄ Latini
Habentur & hæc singulaꝝ uaticinia nōnulla de
Christo redemptore nostro in nostra Miscella:
quā a me puero cōpositā iam pridē edidimus An-
tonio Galeatio Auunculo uestro dignissimo Pro-
thonotario dicatā. Cæterꝝ monumētis scriptorū
hoc memoriæ proditū est. Anus hospita atq; īco-
gnita ad Tarquiniū superbū regem adiit nouem
libros ferens: quos ēē dicebat diuina oracula: licet
alii de tribus tantum fecerint mētione: hos uelle
dixit uenum dare. Tarquinius preciū pcontatus
est: Mulier tercentos poposcit philippeos aureos.
Rex quasi anus ætate desiperet risit. Tum illa so-
culū corā eo cū igni apposuit: tris libros ex nouē
uel unū ex tribus si tantū tres erant deussit: & ec-
quid reliquos eodē precio uellet emere regē īterro-
gauit: Sed enim Tarqnius id multo risit magis:
dixitq; anū iam pcul dubio delirare: Mulier ibi-
dē statū tris libros e sex uel unū e duobus exussit
Atq; id ipsum denuo placide rogauit: tris r̄liquos
eodem illo precio emat: Tarquinius ore iam serio
atq; attētiōr aīo fit: eā constantiā confidentiamq;
nō insuphabendā intelligit: & reliquos tris aut re-
liquum ex tribus si tres tātū attulerat nihilo mi-
nore precio mercatur q̄ quod erat petitū p oibus.

Mulier a rege digressa postea nuq̄ uisa cōstitit: li-
briq; ipsi in sacrarium conditi sibyllini appellati
sunt: hanc uero mulierē unā ex Sibyllis. x. existi-
marunt: quæ nā aut fuerit dubitāter certant oēs-
& adhuc sub iudice lis est. Hæc nobis & multa a-
lia VIS dominus præceptor- de Sibyllis nusq̄ ta-
mē suā de libroꝝ uenditrice opinionē aperiens- tā
q̄ & ipse cū scriptoribus ambigat: ego nihil ausus
ipsū interpellare acceui: Verq; quū te nouerim semp
studiosum- studiosoꝝq; amantissimum: uirq; itidē
memoria præditū- & multiuga exercitatū lectio-
ne- hæc audētius cōfidētiusq; ad te scribo- Vt si qd
unq̄ inter legendum ostendisti huiuscæ historiæ
ueritatem retegens- me facias participem: Nullus
enim cibus animo suauior est (ut eleganter ait La-
ctantius) q̄ Cognitio ueritatis: ad cuius propriā in-
quisitionem atque inuestigationem natura ho-
mo impellitur. Oro itaque & obsecro te- ut tuam
per litteras super hac re opinionem mihi manife-
stes: quod adeo mihi gratum erit- ut gratius quic-
q̄ nequeat. Vale. In hanc sententiam (& ne-
scio an Eadē uerba sint) Blasio primitus a me scri-
ptum est ¶ VIS. Erudite & eleganter. ¶ HAN
Ita ædepol: n̄ tñ ad Eruditionē suā- nec ad elegatiā
Sed ad mēoriæ ostētationē: nā ad uerbū scripsit-
quæ tu ad lectiōis d̄clarationē r̄cēsueras. ¶ GVI
Verq; ē- nec sū ificiat- q̄ oīa præceptorī ascripsit:

Sibyllini Li-
bri.

Lactantius

ad ueritatis
cognitionē
impellimur

nūdū laceffitus: patus ne es huic iterrogatiūculæ
rñdere: ¶ HAN. Paratus qđe sum: & ubi rñdero
quæstioes. x. ppoei. ¶ GVI. Age dic. ¶ HAN
Sed qđ prius Blasius rescripserit expecto ut eū bñ
scripsisse itelligas. ¶ GVI. Quō bñ poterit: qui
male & falsa scripsit: ¶ HAN. Male n̄ pōt: qui
mea utiſ opera & me patrono defendit: ¶ GVI.
Tu ne Autolicus: Qui faceſ assuerat patriæ n̄ de
gener artis cādida de nigris & de cādētibus atra:
¶ HAN. Qui sim senties: Dic Blasi & oīa singi
lati quæ rñderis. ¶ BLA. Dico. Blasius Guidōi
Comiti Sal. Iucōdū fuit plurib; de causis qđ ame
superioribus dieb; p lras petiisti. Primū qđ tua stu
dia iplēt me bōa spe nec iā pmittūt. Sed spondēt
Mox qā maximū erga me amorē pratefers: q tñ
mihi neq; erat icognitus. Demū qā nūq; tuas lec
tito lras qn fiā doctior: nec mihi psuaderē possum
iccirco te ad Blasiiū destiare lras ut addiscas uer;
potius ut doceas. Ego tñ qđ de sibylla sētiā libroꝝ
uēditrice paucis absoluā & icōditis. Neq; n. lōgio
ra possū ob pluria & maxia negocia: neq; cruditi
ora aut elegātiora pp ipitiā & lōgā disputādi iso
lētia. Quod iudico ē huiusmōi. cum eæ sibillæ mē
tio passim Scaturit apđ latios scriptores: qđ effi
cit ut facile existimē hāc extitisse a q Tarqni; li
bros habuerit romāoꝝ fata cōtinētes: Qđ apđ Ge
liū mēini me legisse: Adde q; cum a ubi habitasse

Autolicus.
Ovidius.

EPISTola
Blasii ad
Gvidonē.

Quod Cu
mea libros
uendiderit.

constat illā uatem sunt haud procul a roma-ut
facillime potuerit illuc se e campania conferre lon
go licet confecta senio. Dixi ex opinione- & senten
tia- Si quid tamen uerius Inuenero (dabo autem
operam ut inueniam) ad te perferri curabo : non
ut doceam- Sed ut satis faciam tibi: qui præcepto
rem satis idoneum habes ad docēdum- modo uos
sitis dociles: nec doctorem ledatis: Ledit enim di
scipulus magister (ut ait hieronymus) si per negli
gētiam suam præcepta- eiusq; labores disperdat:
de te autem id iam non ueremur: qui aliunde etiā
q̄ a præceptoris armario doctrinā quæritas. Va
le- & in proposito persevera præsidium & dulce
decus meum: cui me plurimum commendo: Hā
nibalem autem fratrem tuum- & VI Sdominum
præceptorem meo nomine salutare te uelim: uale
iterum. Fuerunt hæc (ni fallor) pro responso festi
nanter- & ueluti tumultuario more ad Guidonē
oxarata. ¶ GVI. Immo ipsa eadem uerba- pro
ut scripta sunt- itulisti. ¶ HAN. Hæc sunt: quæ
Blasius: ¶ GVI. Sūt quidem- & (ut dixi) expref
sa uerba. ¶ HAN. Lætare Blasius: exulta Blasius.
¶ GVI. Quid est? ¶ BLA. Exulto & lætor.
¶ HAN. Bene arbitrat) es: recte cēsuisi. ¶ BLA
Amabo recte diiudicauis: ¶ HAN. Mediusfidi
us rectissime- ut opior. ¶ GVI. Et tu ergo cumeā

Quomodo
ledat magi
strum disci
pulus.
Hierony.

existimas! **CHAN.** Quidni! Quandoquidem
eam fuisse constet; Quæ & Cumeum anteq̃ habi-
tauerit; & foliis oracula dederit! **CGVI.** Erras
nimirum: si hæc uera putas. **CHAN.** Immo tu
foedissime laberis - si hæc nō putas uera. **CGVI.**
Malo ego cum antiquis scriptoribus errare: q̃ te-
cum bene sentire. **CHAN.** Multos decepit hu-
iusmodi Insolentia: qui dum multos sectari se au-
rumant consimilis duces erroris - soli labuntur.
CGVI. Quid uerbis opus est? Audi audi qui-
bus rationibus Blasii ratiunculis responsum sit:
& quibus usum argumentis: quæ quum infrege-
ris ualidioraq̃ monstraues - tunc acquiescemus.
CHAN. ædepol nil aliud expectabam: Audio:
Dic. **CGVI.** Priusq̃ incipiā - unū abs te sciri cupio.
CHAN. Quid id ē? **CGVI.** Si me uis oīa ex
ordie recitare - an quæ tm̃ ad rē faciūt? **CHAN.**
Scripsisti ergo & extra materiā aliqua? **CGVI.**
Scripsi quædā (ut fit) ī p̃cipio. **CHAN.** Scio-
iuxta morem? **CGVI.** Ita. **CHAN.** Tuum?
CGVI. Qui meus mos? **CHAN.** Vt & in ter-
go scribas - nec dū finias. **CGVI.** Ita oportuit:
nam & me laudabat - & meum probabat - studiū.
CHAN. Et qd̃ tuis laudibus responderis audi-
re cupio: dic seriatim oīa: nec litterullā prætermi-
te. **CGVI.** faciā - mō ualeat Memoria.
Guido Blasio suo Sal, Tuas accepi lras & elegan

Nota mul-
torum la-
pfus.

EPISTola
Guidōis ad
Blasium.

tes & cruditas & mihi ob id gratas & iucondas.
CHAN. Nō ob id sane gratas tibi. Sed ob adu-
lationē magis ī te. **C**IVN. Noli orōem īterrūpe:
Sic dicat: **C**GVI. Quibꝫ meū studiū extollis: &
illd̄ ais te īplere bōa spe: Eas mox lras te semp red-
der̄ doctiorē: qđ si ita ē plurimū mihi placet: Si n̄
ē placet tñ qđ de me prādicas: Laudari enī & a
laudato laudari cooptat qsqꝫ ita scribēte hierōy.
ad Eustochoiū. Naturali ducimur malo: Adulato-
ribꝫ nris libēter fauemꝫ: & qđ nos rñdeamus indi-
gnos: & calidꝫ rubor ora pfūdat: attñ ad laudē suā
ītrifecus aīa lætat: ait diuus Augustius: nemo est
tā sactꝫ: q dulcedie glīæ n̄ tāgat: & illd̄ idē: hāc glī-
am ardētissime dixerūt: pp hāc uiuer̄ uoluerūt: pp
hāc & mori n̄ dubitauerūt: cæteras cupiditates hu-
ius unī cupiditate presserūt: de Romāis dixit hi-
storicꝫ. Glīā īgētē diuitias hōcstas uoluerūt: Læ-
tatū mirabiliter legimꝫ Demosthenē: qñ anus atti-
ca aquā ferēs ita alteri īsusurrauit: hic ē ille Demo-
sthenes: nec mirum quia (ut uerissime ait. M.
Tullius) trahimur omnes laudis studio. Tu tam̄
dū me laudas scite facis & prudēter: nam est hoc
mihi maximū ad uirtutē incitāmētū. Laudata. n.
uirtus crescit (ait īgēuus poeta) & īmēsū gloria
calcar hēt. Verꝫ ut hoc mihi maxie placuit: ita di-
splicuit illud nō parꝫ: qđ de Sibyllinorū librorꝫ au-
ctore cēsuisi: cumeā existimās eā fuisse anū: quæ

NO.
Hierony.

Delectario
mnes gloria

Augustius.

Salustius

Demosthe-
nes lætatus
M. Tullius
Trahimur
oēs gloria
Laudata ui-
rtus crescit.
Ovidius.

Cumea Si-
bylla

Cumea sæ-
pe pro Cu-
mana.

Confutatio

Ouidius.

Mille años
uixit.

Tarquinius fertur adisse: quod ridiculum est:
Nam cumea (Vt ex sententia Varronis receptissi-
mi scriptoris monstrauiamus) Antiquissima est:
& in quarto Sibyllarum loco annumerata: Ex
quo ellicitur nimia sui uetustate ad tempora Tar-
quini non potuisse peruenire: nec quemq̄ (puto)
reperies: qui asserat hoc si legitimus codex erit &
& emendatus: nam apud multos mēdose scriptū
inuenio Cumeam pro Cumanam similitudine
nominis: Qualem in tuis litteris errorem puto
inesse ut non Cumeam uolueris dicere sed Cuma-
nam: credibilius. n. & consentaneum magis est id
de Cumana credere q̄ de Cumea quum a ter-
nario ad numerum septemnarium magna sit di-
stantia: licet & Cumana Sibylla tarquinius ne
qua q̄ uidere potuerit: quod ubi monstrauiamus
liquido patebit falsum id eē de Cumea: quod ar-
bitraris. Ausculta igitur attentius: & tuis meas ra-
tiones confer: Si Cumana ea est: quam poetæ a-
iunt Aeneæ Troiano in Italia ad Cumas oracu-
la dedisse: id temporis septingentes agebat annos
illa ita dicente in quartodecimo methamorpho-
seos ad Eundem Aencam.
Nam iam mihi sæcula septem
Acta uides: superest numeros ut pulueris æque
Tercentum messes: tercetum musta uidere:

Vixit itaq; si illi credimus mille annos ut ui-
uax merito dicatur & lūgæua: Ab Excidio au-
tem Troiano ad ortum urbis fuerunt cccxxxv.
anni: ab origine urbis ad tempora Tarquiniū su-
perbi: qui septimus & nouissimus fuit Roma-
norum rex: anni circiter ccxliiii: quod omnium
fere scriptorum monumentis patet. hunc nume-
rum si bene computaueris reperies facere ānos
quingentos septuaginta nouē: Nec ibis (puto)
inficias xiii fuisse reges Albanos: & ibi ad prin-
cipium usq; urbis dominatum fuisse. ccc. ānis di-
cente etiam poeta in primo.

Hic iam tercentum totos regnabitur annos
Gente sub hectorea.

Concludet ex hac tēporis supputatione Cuma-
nam ad hoc ut Tarquiniū uidere potuerit: ne-
cessario uixisse annos circiter mille cclxx. quod
haud quā credendum est: nec ipsa hoc referet:
Cuius uerbis si fidem adhibemus Tarquiniū
non modo non uidit. Sed nec Romulum quidē
urbis conditorem: Non me autem latet complu-
sculos Virgiliana ductos scripture: qua phœ-
bo templum & Dianæ festosq; dies de nomine
phœbi & Sibyllæ libris sacrarium promittitur
his uersibus.

Tū phœbo & triuiæ solido de marmore tēpla

E i.

Mille ānos
uixit.

Ab excidio
Troiaē ad
ortū urbis.
cccxxxv
anni.

Ab origie
urbis ad tar-
quiniū. cc
xxliiii.

xliiii reges
Albani.

Virgilius.

Virgilius.

Instituam: festosq; dies de nomine phœbi:
Te quoq; magna manēt regnis penetralia nr̄is:
Hic ego namq; tuas sortes: archanaq; fata
Dicta mœæ genti ponam: lectosq; sacramento
Alma uiros: In hanc pedibus ire sententiam: ut
proculdubio credant hanc Cumanam libros ro-
mæ in religione habitos scripsisse: Verum mihi
quæso respondeant quo nomine appellaretur il-
la Cumana. Dicent: scio: nomē illi fuisse Amal-
theam: quod & uarro: & Isidorus & r̄liqui om-
nes asserunt: At Virgilius suam appellat Dei-
phoben: non Amaltheam. Et filiam Glauci: ut
Deiphobe glauci: Cui rei astipulatur ēt Ouidi-
us. Liquet itaq; Cumanam Amaltheam non ef-
se: de qua poeta loquitur: nomina enim non con-
ueniunt. Ex his igitur cōcludere est: Cumanam
& tantominus Cumeam: cū Sexto rege nūquā
fuisse locutam: Quod dicis: te legisse apud Ge-
lium: falsum ē: neq; n. satis bene meministi: nā-
q; Gelius libro primo noctium atticarū refert: qđ
ad te superioribus litteris de illa anu scripsi: pro-
prio autem nomine non nominat: Quod ex lo-
corum uicinitate coniciis: puerile ē: & futile. Pri-
mo quia non campaniam incoluit Cumea: sed
Cumana: dcmum: si id ita esse loci uicinitas de-
monstraret: cur nō potius credam fuisse Tybur-
ten seu Tyburtinam nomie Albuncā: quū id

Cifana no-
mine Amal-
thea.

Deiphobe
glauci.

Gelius.

Tyburtina
nomine Al-
bunea.

oppidum romæ propius sit: q̄ Cumæ in Campa
nia sitæ. Quære igitur efficatiores rōnes & uali
diora argumēta: mox in certamen redi: hanni
bal frater & Viscdominus præceptor tui sunt ua
le. ¶ HAN. Dixti. ¶ GVI. Dixi ¶ IVN. Et
me castor belle & argute. ¶ HAN. Huius belle.
¶ GVI. Dic tu melius. ¶ HAN. Non potest
melius. ¶ GVI. At poterit a te: qui omnia po
tes. ¶ HAN. Non me hercule omnia tua tam
adco potero attenuare ut corruant & ad nihilū
redigantur. ¶ GVI. Magna facies. ¶ HAN.
Maiora q̄ tu: penes quē montes parturierunt &
natus est mus ridiculus. ¶ GVI. Edes tu Ele
phantos: enitere. ¶ VIS. Dum iuicem iocami
ni fugit hora: & nihil agimus. ¶ GVI. Ita cō
suevit magr̄ dum nō hēt quod respōdeat idque
cogitat morando ad iocos minime utiles confu
git: grādia pollicitū pudet & tedet. ¶ HAN. ue
ra ne hæc sint mox expiere: quid ais? ¶ GVI.
Quod mō dixi. ¶ HAN. Quid? ¶ GVI. qđ
audisti nup. ¶ HAN. qđ tādē? ¶ GVI. Tādē
hoc: nec Cumeā nec Cumanā libros regi attu
lisse: & Blasium ineptir: habes me? Quid autē tu?
¶ HAN. Ego uero & Cumeā & Cumanam li
bros regi uenūdedisse: & Blasium recte censuisse.
¶ Gui. Ah-Ah-Ah. ¶ Han. quātūuis rideto
qđ dixi pbabit. ¶ Gui. tu ne duas pbabisid esse
cisse: qđ d̄ una testāt oēs: Et sol̄ cæteris tradices

Parturierunt
montes.
Edes Ele
phantos.

Erit profecto maxima Insania. ¶ HAN. Sit
Insania: Insanum uatem aspicias: Audi frater
Quicquid ad te Blasius-fingo a me scriptum:
& ad me etiam-quod tu eidē scripsisti: ne id no-
men sapius Interponatur-quod uolo profus
exclusum: Quid ais? ¶ GVI. Age- Blasi Ine-
ptiæ tibi ascribantur. ¶ HAN. Non erūt iam
ineptiæ: Ausculta. ¶ GVI. Ausculto: dic.
¶ HAN. Et tu Blasi tace. ¶ BLA. Tacco: au-
dacter disere. ¶ HAN. Attende praeceptor.
¶ VIS. Attendo- & aures erigo. ¶ IVN. Mi-
hi nihil. ¶ HAN. Tu parietinas contemplare
imagines. ¶ IVN. Nec non. ¶ HAN. Primo
ut iam nunc propositi nostri conclusionem tene-
atis-enititur tota hæc disputatio demonstrare
Cumeam-seu mauis Cumanā dicere-cos Tar-
quinio libros uendidisse: quas mox Romani sū-
ma religione atq; obseruantia custodierunt- ad
quosue quasi ad oraculum quindecim uiri adi-
re confueuerunt-quoties dii immortales publi-
ce consulendi erant. ¶ GVI. Eandem igitur pu-
tas esse Cumeam- & Cumanam? ¶ HAN.
Eandem a depol puto. ¶ GVI. Et in hoc cōtra-
dicis. M. Varroni. ¶ HAN. Et in hoc- & i ple-
risq; aliis. ¶ GVI. Latinorum & græcorū eru-
ditissimo? ¶ HAN. Et reliquorum etiam si pla-

cet omnium. ¶ GVI. Porco litterarū: ¶ HAN
Non porco Sed homini: nulla enim laus est la-
bem in porco annotare: & id animal in cœno in
uolutum superare. ¶ GVI. Vide quid dicas-
aut facias. Quippe dum Varronis scripta rep-
bas ac destruis. Hieronymi Lactantii Augusti
ni aliorumue scriptorum innumerabilium: qui
bus plane & uitæ sanctimonia & multiuga eru-
ditione credendum est scripta reprobare atque
destruere est necesse: qui illius testimonia passim
citant. ¶ HAN. Esto citent non tamen semp
admittunt: Quin immo plerumque Augusti
nus eum errare & sibi ipsi contradicere ostendit
in libris de Ciuitate dei. ¶ GVI. Verum ē: Sed
errat plerumq; ergo semper: ¶ HAN. Nō sem-
per: potes tamen illum in hoc fateri errasse: quē
milies depræhendis errasse. ¶ GVI. In quo?
¶ HAN. In Sibyllarū ānotamentis. ¶ GVI.
Vez est: fatebimur. Ergo ita erit: quia ita esse fu-
erimus fassi: ¶ HAN. Non quia fuerimus fassi
ita erit. Sed ita erit quia ita est: ¶ GVI. Osten-
de ita esse. ¶ HAN. Ostendam: Sed sine prius
dicam quod uolo: & obiecto errore me purgem:
¶ GVI. Sino. Dic purga: ¶ HAN. Tu iccir-
co aliam putas Cumeam & aliam Cumanam:
q; hæc septima dicatur a Varrone illa quarta:

Varro por-
cus litterarū

CGVI. Sic est. Nō tamē me solus Varro. Sed
& alii quam plurimi scriptores idem dictitantes
mouent. **CHAN.** Ipse nullā inter cumeam &
cumanā discretionem facio: & eandem esse Sen-
tio Cumanam. quod Cumeā tu sentis. **CGVI.**
Non erunt hoc modo. x. Sibyllæ. **CHAN.** nō
erunt inquit: quod & tu mox me disputante co-
gnosces: plures. n. q̄ decem inuenimus Sibyllas
Et eas non esse. x. numero Varronianis declara-
bimus uerbis: quas sub codē numero idem uar-
ro distinxerat: ut itelligas sibi ipsi dissentire Var-
ronē: & eā esse ueritatis naturam. ut diutius ne-
queat in tenebris existere. **CGVI.** hoc ē. quod
audire coopto. **CHAN.** At seriatim dicantur:
& pedetentim procedamus. Age. sint hæc diuer-
sæ: fuerint duæ Sibyllæ: & altera alterā præce-
dens altera uctustior: bene dixerit Varro. Quis
tamen uetat: quæ prohibet latinitas non licere
a Cumis deduci hæc duo Cumeum & Cumanū
Et qua ratione tu tuam appellitas Cumanam:
me eandem posse Cumeam nominare dicente
poeta nostro: Talib; ex adyto dictis Cumea Si-
bylla horrendas cāit ambages. Item huc ubi de
latus cumeā accesseris urbem: apud quē poetam
aliosue innumerabiles scriptores multa id genus
legere est. Dum itaq; cumeam scribo: non erro-
re puta qualē ī lris nris cōfinxisti (nras enim (ut

A Cumis
Cumea &
Cumana.

Virgilius.

dixi)uoco: quas Blasius scripsit) Sed me scito eu
meā appellare - quā tu cumānā nūcupas nulla
prorsus noīs aut psonæ differentia. ¶ GVI. O
ptime - quæ dicis - p̄cipio: & id ita eē - non inficior
nā ineruditi satis ingenii eēt - nolle ab eodem no
mine cumeum ita - quēadmodum cumānum de
riuari: Attamen alia cumea ē apud Varronem
& alia cumāna. ¶ HAN. Paulo supra Errasse
Varronem diximus - qđ subinde probabo: Sed
prius sine me perficere - quod uolo: & tuas argu
mentationes cōfutaī. ¶ GVI. Age - libenter si
no. ¶ HAN. Eho - libros: de quibus est præsēs
sermo - credin ab aliqua Sibyllarum exaratos?
¶ GVI. Quidni? credam: neq; enim aliter Si
byllini nūcuparentur: ¶ HAN. A qua igī pu
tas? ¶ GVI. Proculdubio ab illa anu: quæ illos
uēdidit. ¶ HAN. Fuit hæc una Sibyllarum?
¶ GVI. Fuit imo. ¶ HAN. quānā igī fuit?
¶ GVI. nescio - hoc. n. ē - qđ ābiguus diligenter
iūestigo. ¶ HAN. cēsen fuisse hāc p̄ficā: de qua
Nicāor - ut ais: ¶ GVI. Nescio. ¶ HAN. mit
te qđ nescias: & de quo īterrogaris respōde. credi
hāc eē - quā dicis primam? ¶ GVI. Haud scio.
¶ HAN. Immo scis. ¶ GVI. O rem Ridicu
lam - uult hic me scire: qđ nescio. ¶ HAN. Me
hercule ridiculissimā - nescit hic qđ cēseat - aut opi
nē. ¶ GVI: qđ tū: ¶ HAN. tuis uerbis cōuicēd;

Subtilis &
obliqua pro
batio.

Antisthe-
nes:

CGVI. Meis: **CHAN.** Tuis. **CGVI.** Sine
te bene contempler. **CHAN.** Quid spectas?
CGVI. Hannibal ne sis- an factus Antisthe-
nes: quem aiunt fuisse acutissimum: & ex suauit-
tate colloqui quemlibet cepisse- & quo uoluisset
traduxisse. **CHAN.** non Antisthenes: sum hā
nibal. Vinceris inq̄ modo hannibali respōdeas.
CGVI. Mihi illud facile est. **CHAN.** Immo
tibi facillime- si uno semp uteris uerbo. Dic utra
sit Antiquior persica an Cumana **CGVI.** Per
sica nimis longo interuallo Cumanā præcessit-
utpote prima septimā. **CHAN.** Ago diis gra-
tias: q̄ hoc sciuisti. **CGVI.** Sciam & aliud: se-
quere. **CHAN.** Cumana iccirco posterior tem-
pore est- quia posteriori numero collocatur: di-
cis ne hoc? **CGVI.** Scio quo euadas: Perge.
CHAN. iam scire incipis: placet: Si ratio tem-
poris- & annorum suputatio obstat: quo mīus
Cumana Tarquinium uidere potuerit- nec illū
plane potuerit Persica- ut pote longe antiquior:
CGVI. Verum est: **CHAN.** Itidem nec Li-
byca secunda: nec Delphyca tertia: nec Cumea
quarta: **CGVI.** Dubio procul ita ē. **CHAN.**
Tantundem de Erythrea quinta: & Samya sex-
ta: **CGVI.** Tantundem. **CHAN.** Restat ita
q̄- ut uel hellepontica fuerit: uel Phrygia: uel

Tyburnina. ¶ GVI. Restat. ¶ HAN. De hel
lespontica nequaquam est credendum. ¶ GVI. cur
non? ¶ HAN. Potuisset ne tremens anicula ex
uico Marmesso circa oppidum gergitheum in
agro Troiano ubi nata est. Si tuo Varroni cre
dimus in Italiam uenisse. ¶ CIVN. Non potuis
set anus & scemia. ¶ GVI. Quid tu soror? mi
hi aduersaris. ¶ CIVN. Te sic omnino sciebam
responsurum: nec quod uerum est negari pot.
¶ GVI. Dixi dudum magnum esse subsidiū
tuū. ¶ HAN. Mecum loquere frater. ¶ GVI
Tecum loquor: est ut dicis. ¶ HAN. Idem aio
de phrygia: quā Ancyræ uaticinatam dicunt.
¶ GVI. Necessario coniectamus fuisse Tybur
ten nomine Albuneam. ¶ HAN. Nec ea qui
dem potuit. ¶ GVI. Debet potuisse ad hoc ut
una fuerit Sibyllarum. ¶ HAN. Non potuit.
¶ GVI. Quas. ¶ HAN. Legi ego & itidem
te legisse autumo: Octauium Augustum olim:
quum ipsum romani deificandum adorandum
que censerent: quandam consuluisse Sibyllam:
quæ post triduanū ieiunium respondisse fertur
Iudicii Signum tellus sudore madescet.
Et reliqua a diuo Augustino. xyiii. de Ciuitate
dei relicta posteris. Quos sane uersus septem &
uiginti numero hunc sensum in primis litteris

Marmessus
Vicus.
Gergitheū
oppidum.

Sibylla quæ
dam ad Au
gustum.

Augustus.

Flactianus.

Templum
Mariæ in
ara cœli.

A Tarqui-
nio ad Au-
gustum an-
ni. dxxxiiii.

si græce legas reddentes Iesus Christus dei fili-
us saluator licet Flactianus uir facundissimus
Augustino dicat fuisse Sibyllæ Erythreæ : alii
Cumanæ magis credant ut idem ait plures ta-
men asserunt fuisse Tyburtinæ in Augusti con-
spectu prolatos. In cuius rei memoriam templū
sub titulo Sanctæ Mariæ Virginis in ara cœli
ædificatum fuit: quod & nunc romæ uidere est.
hanc ego arbitror fuisse Tyburten: quod si tu fu-
eris inficiatus aperte declarabis plures q̄. x. fuis-
se Sibyllas : & tuo Varroni per te dissentire in-
cipies: Quid ais? ¶ GVI. Esto fuerit Al-
bunea quid tum? ¶ HAN. Tum hoc Si
hæc Albunea tempore Tyranni scnio Confec-
ta erat. Quo nam modo potuit Augusto Con-
suluisse: ad quem fuerūt ab Tarquinio anni cir-
citer quingenti. xxxiiii. ut & me historiarum co-
gnoscas non indiligenter studiosum. ¶ GVI
Et hoc Credemus esse uerum. ¶ HAN. Cre-
des itaque neminem Sibillarum scripsisse quos
putabas libros: ¶ GVI. Qui credam?
¶ HAN. Nam ex hac tota ratiotinatiōe mea
id ellicitur. ¶ VIS. Verum é: ¶ IVN.
Ita est. ¶ BLA. Vel insulsus id cognosce-
ret. ¶ GVI Irretitus teneor nec quid dicā

scio: Vnum tamen scio hanc anum ab omni-
bus Sibyllam fuisse existimatam: Ita fatentur
qui hanc scribunt historiam: libri Sibyllini nū-
cupantur: hos constat romæ in summa religi-
one habitos. ¶ HAN. Constabit & mox
Varronem parum accurate de Sibyllarum nu-
mero scripsisse: & cunctos duxisse in errorem:
qui eius scripta sectati sunt: Enim uero licet plu-
rimi & maximi auctores Sibyllas tradiderint
græcorum Aristarchus & Apollodorus Ery-
threus: nostrorum fenestella Varro tamen sem-
per primus est: Quem Hieronymus Augusti-
nus Lactantius & omnes denique historici ac
grammatistæ citant: Vbicunque de Sibyllis cō-
tigit Scribere. Citant inq̄ non autem indubitā-
ter id totum affirmant: quod scribit: Et si qui
forte sunt: qui id efficiant: labuntur pariter. Nec
ideo mirare q̄ & latinorum & græcorum peri-
tissimus errauerit: quum homo esset: cui pro-
prium est errare. Quandoque enim bonus
nus dormitat Homerus: Quod ut uerum sit
aduerte: Si omnes fœminæ uates: uel ab uni-
us delphidis nomine: uel a consiliis deorum e-
nunciatis Sibyllæ a ueteribus nuncupabantur
Iudicio Varronis: ut reliquos impñtiæ: omittā

Aristarchus
Apollodo-
rus.
Fenestella
Varro.

proprium
hominis er-
rare.

quonam modo omnes decemnario numero oc-
cluduntur - quum & filia priami Cassandra di-
uinum senserit furorem! de qua illud extat.

Cassandra:

Sæpe mihi tales casus Cassandra canebat.

Ouidius:

Et illud Ouidianum.

Hæc tua (nā recolo) quondā germana cæbat.

Sic mihi diffusis Vaticinata comis!

Quæ res fecit ut phœbas diccretur. Ouid.

Silius:

Tecq; Mycenco phœbas amata duci. Silius.

Tibi barbara soli.

Ocyroe:

Sanctius iliaca seruata est phœbade Virgo.

Quum idem contigisse credatur etiam Ocyroe
Chyronis filia - dicente ingenioso poeta in secu-
do præclari operis.

Ouidius

Ergo ubi Vaticinos cōcepit mente furores:

Incaluitq; deo: quem clausum pectore habebat!

Nicostrate

Quum Nicostrate inter Enthecas hoc est deo
plenas - Euandri mater annumeretur - & a canē

Carmenta.

dis carminibus carmēta cognominetur: ut Plu-
tarchus in Vita Romuli asserit: de qua illud
in primo fastorum.

Ouidius

Quæ simul æthereos animo conceperat ignes.

Ore dabat pleno carmina uera dei.

Et illud in octauo æncidos.

Virgilius.

Matrisq; egere tremenda

Carmentis nymphæ mōita - & de; auctor apollo.

Et parum infra. Quam memorant nymphæ
priscū Carmentis honorē Vatis fatidicæ cecini-
nit quæ priā futuros Aeneadas magnos & no-
bile pallanteū. Scio qd paratus es dicere fabu-
losa. s. poetarū esse figmenta. ¶ GVI. Ita me
dii ament. ut hæc cogitabam rñdere. ¶ HAN.
Non eo inficias. ita esse. & uaria poetas fingere.
Sed tamen Cassandræ meminit cōtra Iouinia-
num Hieronymus. Audi insup quæ Diodorus
quinto bibliothæcæ refert de quadā Daphne
filia Tyresiac thebani uatis. Tyresiac filiam Da-
phnen postea quū uictores cepissent in delphos
uoto suscepto misere oblationem deo. Ea diui-
nādi artem edocta in delphis degens multo ma-
gis ea scientia calluit. Itaq; natura admirabilis
plurima scripsit uarii gn̄is respōsa. cuius ex uer-
sibus homerum poetam ferunt multa adorna-
tum sui poematis sumpta transtulisse. Quum
hæc sapius dei spiritu ferretur. multaq; tradit
responſa. Sibylla ab omnibus cognominata ē.
nam plenā deo & Sibyllā esse idem notat. hæc
ad uerbum Diodorus. Strabo in ultimo geo-
graphiæ duarum Erythrearū meminit his uer-
bis. Quāq; de ea generis nobilitate ferūt etiam
ab Erythrea Athnaide prædictum fuisse. quæ
Erythreæ antiquæ Sibyllæ similis fuit. iter ua-
ticinatrices & fatidicas (ut olim nos ex historia

Hierony-
mus.
Diodorus.
daphne Ti-
resiac filia.

Sibylla qd.

Cuma
Strabo
Erythrae
duae.
Sabbe.
Demo
Phyge
Phaennis.
Olda.

Nichaula
regina.
Lignum ex
quo Crux
Christi.

Ager locre
sis.
Seruius.

greca præceptor Visdñs icidēt edocuit) anūate
fuerūt Sabbe Demo phygo phaem. Apd ue
tꝝ testm̄ i qꝛto uolumie regū & i scdo Paraly po
menō Olda sellū sūmi sacerdotis hebreorꝝ uxor:
& helchiaē maximi pōtificis mī Iosiaē rgi uatici
nādo hierosoly morꝝ euerfionē prædicit & ppli
captiuitatē nec i Iuria. hāc it̄ Entheas nūandā
puto: Vt & hebrei Sibyllā habuisse Cēscāt. Inē
Sibyllas ēt m̄ito cōnūatā legimus cā reginā noie
Nichaulā q̄ i Meroc nili Insula oriūda p æthyo
pes Aegyptiosue pplos & rubri maris Littora
atq; arabū solitudinēs splēdidē Comitatu & sū
ptu magnifico hyerosoly mā uenisse fert Sala
mōis sapiam auditura. Cui Insignis doctria &
Propheticō spū quū m̄lta prædixisset lignū qđ
dā (ut phibent) oñdit futurꝝ filii dei patibulum
Cām q; illiꝝ regni euerfiois. hoc Idē mox Inuētū
Credīt i pbatia piscia: & ex eo cōfecta Crux Sa
ly nra. Quid nūc ias: Ecce iā creuit Sbyllarꝝ nūs
ga creuit & uaticiatricū. Vel igit̄ q̄cūq; diuio fu
roꝝ p̄citæ & dō plenæ s̄i n̄ oēs Sibyllæ cognomi
nāt: Vel decēnariū nūez exupāt. Nō dēf̄ ēt q̄ af
ferēdo cōfirm̄t illā q̄ uarro cumeā a ppllat. dcām
fuisse & Erythreā uicinitate loci: cumā. n. uñ illi
nomē Inditum est urbē aiūt in locrensi agro: q̄
ē Ionix asix minoris. Qđ si uerꝝ ē decē n̄ crunt
Varrōianæ Sibyllæ: scđ mouē. Adde ēt q̄ Ser
uiꝝ scriptor em̄ctꝝ & grauis autumat hāc i Ita

liã uenisse: & ab his nratibꝫ Cumanã fuisse ap-
pellatã: cui opiniõĩ astipulat Aristoteles asserẽs
Erythreã ab Ital̃ nũcupatã fuisse cumanaã. Ari-
stoteli p̃hosꝫ regi p̃culdubio credẽdũ: Qui (ut
ait hieronymꝫ) p̃digiũ fuit grãdeq; miraculũ in
tota nã: cui pene ur̃ ifussũ q̃cqd nãlr̃ ẽ capax hu-
manũ genꝫ. hic si uera r̃fert oñdit uarrõis Sibyl-
las ñ. x. sed octo eẽ: & opinionẽ meã a ueritate ñ
eẽ alienã: q̃ cumeã & Cumanã unam & eãdẽ Si-
byllam cẽset. Quare satis apte (ut puto) digno-
scit̃ p̃p̃cã scripsisse uarronẽ de Sibyllarꝫ nume-
ro. Hãc igit̃ seu Cumeã siue Cumanã siue ma-
uis appellare Erythreã libros noĩe Sibyllinos
romã ad Targniũ attulisse credimꝫ. Nec obstat
q̃ scribis de t̃pis rõe: & ĩ eo tuarũ uĩ omnẽ & Im-
petũ argum̃tationũ p̃õis tãq̃ Incõfutabilia hæc
sint: & nullis obnoxia tel̃. Satis. ñ. puerile ẽ: & op-
pido q̃ ifulsũ Creder̃ Deiphobẽ Glauci ãnos age-
re septigẽtos q̃ tẽpestate Troianus Aeneas ĩ Ita-
liam applicuit: mox & tercẽtos uicturũ nũos ut
p̃ueris æq̃t: q̃ dese hoc dicat ap̃d Ouidiũ ac si
fabularꝫ scriptor nō sit is poeta: & eo potissimũ
ope q̃ trãl̃formationũ nom̃ emeruit: ĩ quo ni-
hil prãt̃ fabulas refer̃t. Id tũ Credito: qui Io in
uaccam Calisto in ursam: Saxa in homines
in flores Narcisum & Iacynthum: In Celmum
& adamanta hymbres: In Vespertiliones Mi-

Aristoteles

hierõymus
Aristoteles
prodigiũ i
natura

Methamor-
phoseos op-
us fabulosũ

Io.
Calisto.
Iacyn h̃is.
Celmus.
Adamus.
Minida.

Dētes dra-
conis.
Fornicæ:

Aeneas.
Cocytus.
Stryx.
Cymba fe-
ruginea.
Charon.
Tartarus.
Hydra.
Mios. Aea-
cus.
Rhodamā-
thus.
Titania pu-
bes.
Aloide.
Salmoneg.
Tityus.

Lapithæ.
Ixion.
Sisyphus.
Bellides.

Naues in
nymphas.
Camilla.

nidas. Dentes draconis & formicas in homines
& id genus multa transfigurata tibi poteris p-
suadere: Hanc similiter existima & Indubitan-
ter tene Eidem Troianorum duci uaticinium q̄
le a Virgilio Cōcinif. dedisse: si illū ipsum Aene-
am duxisse ad inferos Credere potes. & ostendis-
se ei Cocyti stagna alta: stygiā q; paludem Dii
cuius Iurare timēt. & fallere numen: Cymbam
ferugineam: uectorem aīarum Charōtem. dein
Tartarum cum quinquaginta atris imani hia-
tibus hydra. cum Iudicibus Minoe Rhadamā-
tho & Aeacho. cum genere antiquo terræ Tita-
nia pube fulmīe deiectis: Mox & Aloidas gemi-
nos immania corpora: & Cruddes dantem Sal-
monca poenas: necnon & Tityon. p tota nouē
cui iugera corp; porrigitur: rostroq; imanis uul-
tur obunco Immortale iecur tondet. & fecunda
pœnis rimatur uiscera: Si potes iq̄ Credere edo-
cuisse Troianum Sibyllam lapitharum pœnā
Ixionis rotā: Saxū Sisyphi: urnā bellidū spissis-
simis refertā foraminib; & alia huiōi Citra oīo
ueritarē poetar; figm̄tis decātata. Et ut hæc ét
n̄ taccā. Tū crede quū credes ī nymphas maris
naues trāsformatas. uolscā Camillā tātæ fuisse
pnicitatis & leuitatis ut itactæ segetis p sūma uo-
laīt. gramina: nec teneras cursu lesisset aristas:
Vel mare p mediū fluctu suspēsa tumēti ferret

iter celeres neq; tingeret æquor̄ plātas: & id gen̄
multa quæ ad ornatū potius q̄ ad ueritatē & ex
fabula q̄ ex historia dicūt. Poetar̄ (ut sup̄ius di-
xi) ppriū ē fingere: & ea scribere quæ nedū ue-
ra. Sed nec uerisimilia uidēt. hīc ē q; Lucan̄ ar-
dens uix int̄ poetas ānumerari meruit q; histo-
tiā scribat nullis fer̄ exornatā figm̄tis: sed recto
put res gesta ē qd̄ historico dat̄ ordine pcedat:
hinc ēt est q; Maro primas obtinet quū ea ue-
nustate subtilitate & elegātia scribat ut quæ fal-
sa sunt apud eū solū uera esse uideant. ¶ GVI.
Nūq; ego pfecto nec Quispiā puto alius unq;
uera putaret quæ tu nup̄ diseruisti. ¶ HAN.
Similr nec Credēdū ē q; Aeneas cum anā Sibyl-
lā uiderit. Quē admodū nec Didonē cartaginis
Cōditri ē: quæ qdē urbs (ut Iustinus refert. xv
iii. li. suor̄ Epythomathū) ānis. lxxii. añ q̄ Ro-
ma cōdita ē: Ad cui; pudicissimæ Reginæ iteri-
tū q̄tū attinet. Quis nescit id omne fictū eē q; ī
q̄rto Aeneidos narrat. Qñ qdē extracta ī me-
moriā mariti quōdā Sichei pyra quū ab Iarba
rege libyæ ī cōiugiū pteritur maluit arder̄ q̄ ad
digamiā trāsire. hīc ptulit hieronim; casta mu-
lier Carthaginē cōdidit: & rursū eadē urbs ī Ca-
stitatis laude finita est. ¶ IVN. Debet Castor
ita eē: & nūc dem̄ put res se habet itelligo sēp̄
hacten; ābigua & ueri icerta: Nī legebā apud

Poetarum
quid ppriū.

Lucanū
int̄ poetas .

Maro pri-
mas obtinet.
Aeneas nec
Sibyllā ui-
dit nec Di-
donem.

Iustinus.
Carthago
condita an-
te q̄ roma ā-
nis. lxxii .

Didōs In-
teritus .
Hierony-
mus de Di-
done .

Petrarcha:

poetā meū: (meū appello quē sp̄ manu tenco).

Poi uide fra le Done pelegrine

Quella che per lo suo dilecto e fido,

Sposo non per Enea uolse Ire al fine.

Taccia il uulgo ignorante io dico Dido

Chui studio dhonestade a morte spinse

Non uano amor come il publico grido.

Et mirabar a Cæteris omnibus disentire petrar

cham. Quid autem ea hieronymi uerba innu-

ant Eadem urbs in Castitatis laude finita me-

latet. ¶ HAN. Audi quod sequitur Nam Has-

Hasdruba-
lis uxor obi-
tus.

drubalis uxor Capta & incensa urbe: quum se-

cerneret ab romanis capiendam esse: comprhē-

sis ab utroq; paruulis filiis in subiectum dom-

Florus,

suæ deuolauit incendium imitata (ut ait florus

reginam: quæ Cartaginem condidit. ¶ IVN.

Nunc demum rem habeo. O miram Mulieris

Constantiam: & Censeruandæ Castitatis exem-

plum memorabile nec romanæ quidem Lucre-

Lucretia:
Penelope.

tia: nec graiæ Penelopes Celebritati postponē-

dum: Sed disputatiōis rem sequimini: & quod

cepisti Hanibal feliciter exequere. Iam enim ti-

bi uictoriam ominor: ita Guidonem consterna-

tum uideo. ¶ HAN. Quid frater terram qua

si cogitabundus spectas: & leua mentum pro-

nuus fulcis: mouēt ne quid adhuc te ratioes meæ:

an eas ut inualidas reuicis: ¶ GVI. Ego hercu-

les ita rationes tuas admitto: ut pedibus (quod aiunt) in sententiam tuam libeat accedere.

¶ HAN. Quid stas? ¶ GVI. Ob Scrupulū porro prius explanandum.

¶ HAN. Rogo quem scrupulum.

¶ GVI. Nominum dissonātia atq; disparitas.

¶ HAN. Intellego: bene arguis: sed facile responsum est.

¶ GVI. Omnia tibi facile uidentur.

¶ HAN. Videbuntur & tibi quæ dicam facilia: attende.

¶ GVI. Dic.

¶ HAN. Sibyllæ nominibus multi Iugis solent nominari: & imprimis Cumana: quæ &

Amalthea & Demophile & Erophile auctoritate Lactantii & aliorum dicta est: licet Tibullus

aliam fuisse Amaltheam: aliam Erophilen opinari uideatur his uersiculis.

Quicquid Amalthea: quicquid Marpesia dixit: Erophile phoebo grataq; quod monuit.

Hanc Virgilio auctoritate: qua pollet: simul & Aufonio Virgilium Imitati Deiphoben appellare placuit: huic proprium nomen fuisse phoemoen eruditus Interpres in tertio Comentario attestatur: & ita a poeta: quem Interpretatur: dissentit: quo nomine & suam similiter Lucanus appellat in quinto pharsalix: Inficari tamen Virgilium Cumanam intelligere In eruditi est & Insensati hominis: quum hanc Cumeam & Cumanam plerisque in locis (

Multa nomina Cumanae Sibyllae Tibullus .

Deiphobe
Phoemoenoe .

Virgillii ma
gna aucto
ritas.

ut dem̄ ē) noiet: aq̄ uult oīo scripta esse romana
fata. Non est uirgillii modica auctoritas: & in tā
gendis historiis inconsiderata diligentia: sciuis
se itidem minus & romanos annales reuoluisse
quam liuium. M. Varronem. Crispum Salu
stium. cæteros ue historiatarum cōditores haud
est Credendum: cui (ut est humana conditio) si
in hoc errasse contigisset Errasset ne reliquo
rum multitudo tanta poctarum. quantam idē
suis operibus affirmare uidemus. ubicunq; de
Sibyllinis libris mētio fieri cōtingit. ¶ **IVN.**
Tanq̄ hic multa uiderit: plura reminiscatur. Iu
be Guido. ut istiusce opinionis testimonia citet:
quorum multitudine uincamur. paucitate uin
camus: neq; n. multa memērit. ¶ **GVI.** Vah
muliebrem astutiam: Ita opitularis ut ad de
fectum memoriæ iam superatos confugere do
ceat. ¶ **IVN.** Frañ necessitati oīa licēt: nec refert
dolo ā uirtute. mō uincam; quū laudi ēt deī ui
ctoria dolo pta. ¶ **GVI.** Recte dicis. age hāni
bal. si libet. affer aliq̄s ī mediū auctoritates ut cui
iā alī acq̄uit. acq̄escat & alta. & p̄tinacior uicta
cedat. ¶ **HAN.** Impatū me. & q̄si ī hermē offē
distis: Neq; aliūde e solo loco p̄meditat; ueni.
Quicqd̄ tñ suggererē mihi potit memoria paꝛq;
dē tenax id ī cōsp̄ctū uestꝛ adducā. mō longior
oīo p̄ceptoris aures sua morositate n̄ offēdat:

Necessitati
oīa licent.

a quo ex peculiari consuetudine (ut scitis) incon-
cinus & q̄ par sit uerbosior sermo redargui so-
let. ¶ VIS. Scio lectionis nostræ constitutam

præterisse horam uerum iste hodierna diserta-
tio tua Hannibal lectione quidem melior adco-
meas demulsit aures ut uel ad noctem deducta
breuissima uideatur: perge igitur (non sunt lon-
ga quibus nihil est quod demere possis) & me-

memoriam pariter & ingenium ostenta. ¶ HAN

incipio Itaq; & ad te Soror me cōuerto. ¶ IVN

Ego autē iam titubasco. ¶ HAN. Et primus
in medium prodeat Deus poetarum prætermis-
sis tam̄ quæ in tertio quinto & sexto Aencidos
scribunt ait is i Polliōe citaturus Sibyllæ carmīa
Ultima Cumei uenit iam carminis atas.

¶ IVN. Verum id est. ¶ HAN. Lucāus poe-
ta ardens de prodigiis ciuile bellum præcedens
tibus loquens ait in primo pharsalia.

Diraq; per populum Cumanæ carmina uatis

Vulgantur. Idem in quinto. Seu sponte decorū

Cyrrha tacet fatiq; fat est archana futuri

Carmina longuæ uobis commissa Sibyllæ.

Et parum infra.

Talis in Euboico uates Cumana recessu

Indignata suum multis seruire furorem

Gentibus ex tanta fatorum strage superba

Virgilius
poetarum
Deus.

Virgilius
Lucanus

Lucanus

Lucanus

Excerptit romana manu: ubi profecto clarissime demonstrat Sibyllinos romæ libros a Cumanis fuisse editos: q̄ & i octauo fatct̄ ita ingens Haud equidem immerito Cumanæ Carmina uatis

Cautum ne nili pelusia tangeret ora
Hesperius miles ripasq; astate tumentes.

Papinius in patris Epicedio de quindecim uiris Carmen Sibyllinum legentibus loquens nō minus clare hoc Idem indicat isto hemistichio. Cui calcidicum fas uoluere Carmen. paulo Superius dixerat.

Papinius

Sic ad auernales & opaca Sibyllæ
Antra rogaturæ ueniebant undiq; gentes:
Illa minus diuū parcarumq; acta canebat.
Quauis decepto uates non Irrita phœbo.

Silius

Cume i singulari.

Silius Italicus in Cathalogo octauo punicorū posito ait. Et quōdam fatorum conscia Cume. ¶ GVI. Opinione tuam locus hic parū Corroborat. gratus tamen fuit q̄ mihi istiusce nomen urbis singulatio etiam numero proferri posse indicat. quod hactenus nec uideram. nec audieram. ¶ CHAN. Quid de hoc dices? ubi in octauo uolumine Varroni Consuli Canensem dissuadere pugnam nititur Paulus huius uerbis?

Cecinit grynea per orbem
Hæc olim uates & te præfaga tuosq;
Vulgauit terris proauorum ætate furores
Iamq; alter tibi nec perplexo Carmine coram
Fata cæno uates & ea que sequuntur. ¶ GVI. Sa
tis manifeste. ¶ HAN. Manifestius est hoc idem
Sibylla ad Scipionem in. xiii. libro apud eundem.
Aetherea fruerer quum Luce haud segniter
Inquit.

Silius

Cymeo populis uox nostra sonabat in antro:
Quum te permixtum seclis rebus q; futuris
Aeneadum cecini: Sed non sat digna mearum
Cura tuis uocum: Neq; enim conquirere dicta
Aut seruare fuit proauis sollertia uestris.
Vbi palam innuit Tarquinius floccificisse an
us perinde ac delirantis sex libros. Propertius
in quarto Elegiarum.

Silius

Si modo auernalis tremulæ Cortyna sibyllæ.
Dixit auentino rura pianda Rhemo.
Idem in secundo.

Propertius

Et si Cumeæ secula uatis aget.
Nam ob hoc tantum longæua dicitur q; a bel
lo troiano (Si modo id uerum est) ad romano
rum regnū uixerit. hinc qui diutius uiuere dis
cupiunt annos auere solent Sibyllinos. Id est Cu
manæ Sibyllæ; hinc illud in tertio fastorum.

Longæua si
bylla.

Sibyllinos
annos uiue
re.

Ouidius Illic inuenies qui nestoris ebibat annos:
Quæ sit per Calyces facta Sibylla suos:
Idem poeta in quarto præfati operis ueram re-
liquorum opinionem sequitur

Ouidius Roma pudicicia proauorum tempore lapsa est
Cumeam ueteres consuluistis anum.
Idest libros Sibyllinos consuluistis a Cumea
exaratos: nõ Sibyllam: quæ illa tempestate nõ
erat. In hanc sententiam accedit Satyrographus
Iuuenalis: si diligentius uoluerimus scrutari il-
lius sensum ita scribentis in octaua satyra.

Iuuenalis: Quod modo proposui non est sententia: ueq;
Credite me uobis folium recitare Sibyllæ.
Cumana enī palmarum foliis oracula dare con-
sueuerat. hinc Aeneas admōeri fingitur per Ele-
num in tertio Aeneidos.

Virgilius Insanam uatem aspicias: quæ rupe sub ima
Fata canit: foliisq; notas & nomina mandat.
Quæcunq; in foliis descripsit carmina uirgo-
Digerit i numerum: atq; atro seclusa relinquit:
Illa manent immota locis: neq; ab ordie cedūt
&c. hinc etiam illud in Sexto.

Virgilius Foliis tantum ne Carmina manda
Ne turbata uolent rapidis ludibria uentis
Ipsa canas oro.
De hac sctire Tibullū haud ābigēdū ē eo uersu.

Teduce romanos nunq̄ frustrata Sibyllā:
Abdita quæ senis fata canit pedibus.

Quandoquidem romani populi fata Carmi-
ne heroico Cumana scripserit q̄ & Seruius te-
statur in loco præallegato: Et quum omnes Py-
thiæ phœbadesq; metro & oratione soluta dei
responsa referrent. Consuevit i primis Erythrea
Idest Cumana Carminibus fere semper respon-
dere qualia multa uidere est apud Lactantium
in quarto & septimo diuinarum Institutio-
i libro de Ira dei: & passim apud illum scaturiē-
tia. hinc frequenter apud poetam Carmen pro
Oraculo canere p̄ uaticinari positū uidem; ut
Descripsit Carmina uirgo.

Et
Aut iungere Carmina curat. Item.

Foliis ne carmina manda. Similiter

Quæ rupe sub ima Fata canit;

Et parū infra. Ipsa canat: Item in sexto.

Ipsa canas oro: Et Horrēdas canit ābages.

Verum quid illo loco māifestius.

Vltima Cumei uenit iam carminis ætas:

Cuius Eglogæ multa eiusdem Lactancii nec nō
reliquorum omnium auctoritate Secūdum cu-
meæ Carmina prolocutus est Virgilius: Qui
nimmo illa ad uerbum sua esse creduntur.

Cedet & ipse mari uictor: nec nautica pinus

Romanorū
fata carmīe
heroico.

Erythrea
uerfibus re-
spondebat.

Carmen p̄
Oraculo.
Canere pro
uaticinari.

Carmīna si
byllæ.

Ouidius

Illic inuenies qui nestoris ebibat annos:
Quæ sit per Calyces facta Sibylla suos:
Idem poeta in quarto præfati operis ueram re-
liquorum opinionem sequitur

Ouidius

Roma pudicicia proauorum tempore lapsa est
Cumeam ueteres consuluistis anum.
Idest libros Sibyllinos consuluistis a Cumea
exaratos: nõ Sibyllam: quæ illa tempestate nõ
erat. In hanc sententiam accedit Satyrographus
Iuuenalis: si diligentius uoluerimus scrutari il-
lius sensum ita scribentis in octaua satyra.

Iuuenalis:

Quod modo proposui non est sententia: ueq;
Credite me uobis folium recitare Sibyllæ.
Cumana eni palmarum foliis oracula dare con-
sueuerat. hinc Aeneas admõcri fingitur per Ele-
num in tertio Aeneidos.

Virgilius

Insanam uatem aspicias: quæ rupe sub ima
Fata canit: foliisq; notas & nomina mandat.
Quæcunq; in foliis descripsit carmina uirgo-
Digerit i numerum: atq; atro seclusa relinquit:
Illa manent immota locis: neq; ab ordine cedunt
&c. hinc etiam illud in Sexto.

Virgilius

Foliis tantum ne Carmina manda
Ne turbata uolent rapidis ludibria uentis
Ipsa canas oro.
De hac scire Tibullũ haud abigẽdũ ẽ eo uersu.

Te duce romanos nunq̄ frustrata Sibylla:

Abdita quæ senis fata canit pedibus.

Quandoquidem romani populi fata Carmine heroico Cumana scripserit q̄ & Seruius testatur in loco præallegato: Et quum omnes Pythiæ phœbadesq; metro & oratione soluta dei responsa referrent: Consuevit imprimis Erythrea Id est Cumana Carminibus fere semper respondere: qualia multa uidere est apud Lactantium in quarto & septimo diuinarum Institutionum i libro de Ira dei: & passim apud illum scaturientia. hinc frequenter apud poetam Carmen pro Oraculo: canere p̄ uaticinari positū uidem⁹ ut Descripsit Carmina uirgo. Et

Aut iungere Carmina curat. Item.

Foliis ne carmina manda. Similiter

Quæ rupe sub ima Fata canit:

Et parū infra. Ipsa canat: Item in sexto.

Ipsa canas oro: Et Horredas canit abages.

Verum quid illo loco manifestius.

Ultima Cumei uenit iam carminis ætas:

Cuius Eglogæ multa eiusdem Lactancii nec nō reliquorum omnium auctoritate Secundum cum meæ Carmina prolocutus est Virgilius: Quinimmo illa ad uerbum sua esse creduntur.

Cedet & ipse mari uictor: nec nautica pinus

Romanos
fata carmine
heroico.

Erythrea
uerfibus re
spondebat.

Carmen p̄
Oraculo.
Canere pro
uaticinari.

Carmina si
byllæ.

Mutabit merces: omnis feret omnia tellus.
Non raſtros patietur humus: non uinea falcē:
Rubuſtus quoq; iam tauris iugā ſoluct arator:
Molli paulatim flauſcet campus ariſta:
Incultuſq; rubens pendeſcit ſentibus uua:
Et duræ quercus ſudabunt roſida mella.
Nec uarios diſcet mentiri lana colores:
Ipſe Sed in pratis aries iam ſuaue rubenti
Murice. Iam Croceo mutabit uellera luto:
Sponte ſua Sandix paſcentes ueſtiet agnos:
Ipſæ lacte domum referent diſtincta capellæ
Vbera: nec magnos metuent armenta Leones.
Hæc oīa pfecto Si cumææ ſē ut nullꝫ Inficiat li
qdo patet iſtiusce Sibyllæ libros romæ fuiſſe:
unꝫ poeta hos uerſus excerpſerit. cui ob maximā
cū Auguſto familiaritatē oīa uſꝫ archana atq; re
cōdita uidere cōtigerat. Satis (ut puto) poetarū
teſtimōiis demōſtratū ē. Cumanā eā fuiſſe anū:
quæ Tarqniū libros uenūdidit. Nūc opæ pre
ciū facturꝫ uidear. ſi eādē hitoricosꝫ: qbꝫ maior
adhibet fides: opinionē eē: quæ poetarꝫ docue
ro. Et a Firmiano Incipiemꝫ: q ubi cæteris noīa
tis ad Cumanā puenit eā Inqꝫ nouē libros attu
liſſe ad Tarqniū priſcū: ac pꝫ eis tercetos philip
peos poſtulāſſe. Ecce ſi mecū ſēt Lactātiꝫ. Au
din ſororꝫ ¶ CIVN. Audio: ſeqꝫ. ¶ GVI. unū

Transiſtio
Color.

Lactantiꝫ.

hic miror hānibal. **C**HAN. Quid. **C**GVI.
Lactantiū dicere Targniū priscū: quū Gelius &
cæteri Superbum asserāt. **C**HAN. Vetustas
facti hāc in scriptores disceptatiōem parit: nec
mirū de Sibyllis- si de regibū dissentiūt: Ego tñ
magis Superbū crediderim q̄ priscū. quū: is Ca-
pitoliū capta Sueffa & Pometia ex spoliis hosti-
um fecerit licet prius ī bello Sabino dedicatū a
prisco: & mox a seruiō Tullo ex parte auctū: in
quo sacrariū fuit Sibyllinos libros continēs: de
quorū nūo nec quidem consentiūt scriptores- alii
nouē dicētes- & sex in cōspectu regis exustos- ut
Gelius- Isidorus- Lactātius: Alii tres tñ: & du-
os igni cōsūptos- ut Solin⁹ ī collectāeis: q̄ & ip-
se meas tutať ptes aiēs- Cumis Sibyllæ facellū
cē- eius- q̄ rebus romanis gnōgesima olympia-
de iterfuit: cuiusq; librū ad Cornelium usq; Sil-
lam Pontifices nrī cōsulebant: & hāc inferius pa-
rum noīant p̄ Cumana: ut illic legerē- neq; n.
singilatim oīa possimus meminisse: Nec id solū
tenet Lactantius in diuinis Institutionibus: ueq;
etiam in libro de Ira dei- Vbi capite (Si recte me-
mini) xxiii. ait: Cumanae Quidem uolumina.
quibus romanorum facta cōscripta sunt- in ar-
chāis habēt. Cæterarū at̄ fere oīum libelli: quo

Targnius
Superbus
Capitoliū
fecit.

Disensio de
numero li-
brorum Si-
byll: norū.

Solinus.
Cumis Sa-
cellum Si-
billæ.

Lactantius

Isidorus.

Cumea a
Cuma
Sepulchrū
Sibyllæ in
Sicilia.
Seruius.

M. Varro .

Dionysius
Alicarnase
us.

Gelius

minus in Vsu sint omnibus: non uctantur. Isido-
dor; octauo ethymologiarum libro nobis asti-
pulatur his uerbis. Quod ipsa nouē libros at-
tulit Tarquinio prisco regi romanorum quin-
to: in quibus decreta erant romanorum conscri-
pta. Dicta uero est Cumea a cuma ciuitate Cā-
paniæ: cuius sepulchrum adhuc in Sicilia ma-
net. Honoratus uir oīum Iudicio eruditus no-
biscum est in Sexto commentario ita scribens.
Constat Seruio Tullo regnāte Tarqnio q̄dam
mulicrē noīe Amaltheā obtulisse nouē libros: ī
q̄b; erāt fata & remedia romana. Si Amalthea
ergo Cumana: quæ tuo etiā Iudicio Amalthea
dicta ē. ¶ GVI. Nō possū (fateor) ulteriy cōtra-
dicere. ¶ HAN. Adde q; & Marc; uarro post
longam ambiguitatem dicit. Erythreā autem
credam scripsisse romana fata: quia post Incen-
sum Apollinis templum: in quo fuerant: apud
Erythream Insulam ipsa inuenta sunt carmi-
na. Et nos auctoritate Aristotelis supius demō-
strauimus. Erythream ab italis nūcupatā fuis-
se Amaltheam. uenerat. n. cumas ex Erythrea:
q; ideo facile credi potest: quia necubi Itala cen-
setur id est in Italia oriunda. Dionysius Alicar-
naseus in quarto Vbi affatim hanc refert histo-
riam. Mulicrem alienigenam dicit. Gelius anū
hospitam atq; Incognitam & nusq; post uisam.

Eadem igitur ē Erythrea quæ & Cumana nomine Amalthæa: Quam nos rationibus & adductis auctoritatibus dubio probul credimus libros tris Tarquinio Superbo acceptis trecentū philippeis dedisse: quos in sacrario reconditos & addibitis primo duob; uiris mox x. deī. xv. romani in augustiis necessitatibusq; suis cōsuluerunt usq; ad tempora Syllana tūc enim una cum Capitolio igni absumpti credūtur uerum missi sunt legati: qui ex omnibus Italicis & græcis ciuitatibus & præcipue erythreis maxia diligentia inuentos cuiuscunq; Sibyllæ libros romam deferret: quos Curio & Octauius Consulles in Capitolio: quod tunc erat curante. Q. Catullo restitutum: reposuerunt: & lx. uiros ellegunt eorumdem librorum Custodes quibus tamen quindecim uirorum uocabulum remāsit. Hæc tāq; appendix nostræ disputaciūculæ sint addita: quæ extemporaneā hāc Sermocinatiūculam cludent uelim ni tu Guido diuersa probaueris & in contentione perstiteris. ¶ GVI. Non uideo frater optime quibus rationibus tuis possim argumētis respondere: tua refellere dicta: quæ non minus me iudice uera sunt q̄ ipsarum: de quib; elegantissime atq; p̄ puerili ætate doctissime discernisti: Sibyllarum oracula: Icirco Visdomini præceptoris sententiam nō ex

Capitol: f
igni absum
ptum

Lx. uiri cu
stodes libro
rum Sibyl
linorum
Appendix.

Isidorus.

Cumea a
Cuma
Sepulchrū
Sibyllæ in
Sicilia.
Seruius.

M. Varro :

Dionysius
Alicarnase
us.

Gelius

minus in Vsu sint omnibus: non uentantur. Isidorus octauo ethymologiarum libro nobis astipulatur his uerbis. Quod ipsa nouē libros attulit Tarquinio prisco regi romanorum quinto: in quibus decreta erant romanorum conscripta. Dicta uero est Cumea a cuma ciuitate Campaniæ: cuius sepulchrum adhuc in Sicilia manet. Honoratus uir oīum Iudicio eruditus nobiscum est in Sexto commentario ita scribens. Constat Seruio Tullo regnāte Tarquinio q̄dam mulierē noīe Amaltheā obtulisse nouē libros: ī quib; erāt fata & remedia romana. Si Amalthea ergo Cumana: quæ tuo etiā Iudicio Amalthea dicta ē. ¶ GVI. Nō possū (fateor) ulterius cōtradicare. ¶ HAN. Adde q; & Marcus uarro post longam ambiguitatem dicit. Erythreā autem credam scripsisse romana fata: quia post Incensum Apollinis templum: in quo fuerant: apud Erythream Insulam ipsa inuenta sunt carmina. Et nos auctoritate Aristotelis supius demōstrauimus. Erythream ab italis nūcupatā fuisse Amaltheam. uenerat. n. cumas ex Erythrea: q; ideo facile credi potest quia necubi Itala censetur id est in Italia oriunda. Dionysius Alicarnaseus in quarto. Vbi affatim hanc refert historiam. Mulierem alienigenam dicit. Gelius anū hospitam atq; Incognitam & nusq; post uisam.

Eadem igitur ē Erythrea quæ & Cumana nomine Amalthæa: Quam nos rationibus & adductis auctoritatibus dubio probul credimus libros tris Tarquinio Superbo acceptis trecentū philippeis dedisse: quos in sacrario reconditos & addibitis primo duob; uiris mox x. dcī. xv. romani in augustiis necessitatibusq; suis cōsul uerunt usq; ad tempora Syllana tūc enim una cum Capitolio igni absumpti credūtur uerum missi sunt legati: qui ex omnibus Italicis & græcis ciuitatibus & præcipue erythreis maxia diligentia inuentos cuiuscunq; Sibyllæ libros romam deferrēt: quos Curio & Octauius Consules in Capitolio: quod tunc erat curante. Q. Catullo restitutum: reposituerunt: & lx. uiros ellegerunt eorumdem librorum Custodes: quibus tamen quindecim uirorum uocabulum remāsit. Hæc tāq; appendix nostræ disputaciūculæ sint addita: quæ extemporaneā hęc Sermocinatiūculam cludant uelim: ni tu Guido diuersa probaucris & in contentione perstiteris. ¶ GVI. Non uideo frater optime quibus rationibus tuis possim argumētis respondere: tua refellere dicta: quæ non minus me iudice uera sunt q̄ ipsarum: de quib; elegantissime atq; p̄ puerili ætate doctissime discruisti: Sibyllarum oracula: Icirco Visdomini præceptoris sententiam nō ex

Capitol: fi
igni absum
prum

Lx. uiri cu
stodes libro
rum Sibyl
linorum
Appendix.

pecto: Et licet me hercules a principio usq; n̄ eēt
a tua opinio n̄ra diuersa - utpote qui indubitanē
credere qđ de Cumana rhetoricat; es: & ad Bla
sium tentandi gratia & disputandi scripsissem
me tamen uictum Ingenue fateor - & ita uictū
frat̄ lucōdissime - ut quū te ego natu maior sim
minorem longe Ingenio - & memoria existimē:
& in his tibi q̄ libentissime cedam: Victoriæ aut̄
tuæ oib; iudicio sit hoc fr̄nū osculū. ¶ **IVN.** Li
bet & mihi te exosculari frater suauissime: Cu
ius hodierna disertatio meum adeo amoenauit
aīum - ut nulla unquā maiori uoluptate fuerim
affecta: Quare quum reliquis septem fratribus
amorē æq̄ sim portiōe ptita tu sexquipartem ha
beto: & me tibi semper obsequiosissimā fore cre
dito. ¶ **BLA.** Tria plerūq; audiuius maxia
oīum olim admiratione uisa - Romam trium
phantem - Ciceronem orantem - Paulum præ
dicantem: quarum ego rerum admirationi ra
tione temporis ætatis & personarum præponē
das esse Censeo has Conciones uestras: nec pro
fecto magna quispiam admiratione - admirabi
liq; uoluptate Caruisset: si uos audisset alterum
de ocio grauiter: alterum de Sibus Erudite -
utrūq; uero ex tempore: & tamen ellegantissime
diferentes. Memoria uestra Dii boni quam ma

gna- q̄ bona- q̄ tenax ē. Ingeniū ēt q̄ facile- q̄ Co-
piofum- q̄ suaue- &: quæ Sermōnis maxia ē uir-
tus (ut de Cæcilio Cypriano loquēs dicit Lactā-
tius) q̄ aptū- ut difficile Iudicatu sit- utq; ne orna-
tiores ī loquēdo- an faciliores ī explicādo- an po-
tētiores ī psuadēdo sitis. Quæ res argumētū præ-
stat- uos breui ī eminetissimū eloquētiæ fastigiū
& altissimū doctrinæ apicē euasuros- Rāgonoz
familix celeberrimū nom̄- p̄pctua clarissimis pa-
rentibus felicitatē daturus- reliqs scribis uestris
aptissimū ad uirtutē documētū- uiamq; planis-
simā atq; Latissimā- uobis deniq; ipsis Immor-
talitatē acqsituros: qđ ut facilius meliusue ad ī-
plere possitis- Dii fortunā uas- psperā ualitu-
dinē- optimos p̄ntes diutius uobis conseruent.
¶ HAN. Quinimo cū his: quæ dixisti: nobis
conseruet Viscdñum hūc præceptorē nr̄um assi-
duū- Clarū- Sciētificū: Cuius disciplina & uehe-
mēti studio mores p̄batos discimus- & eruditā
combibimus facundiam. ¶ VIS. Vterque ue-
strum Ingenui & dociles discipuli se in præce-
ptorem gratum exhibuit: dum me hoc Sermo-
ne puplico- Laude licet minus uera extulit: qđ
pro Iure Vestro factum quanuis multum no-
bis placeat- magis tamen Cupimus a uobis ta-
centibus- quam loquentibus Laudari: Vera

tacentis sēp Laus ē: loquētis plerūq; falsa. Tūc
me uel tacentes Laudaueritis: quū Ingēti studio
& iugi Labore me seq & asseq statueritis: & ad:
quam mihi tribuistis: gloriam aspiraueritis. ip
se eqdē uobis nusq̄ deero uobis uos nūq̄ desitis.
Vos dociles reddidit natura: doctos uolūt parē
tes: Cupit p̄ceptor: efficit ne hęc op;: Impē
sam illi: ego opam: uos tēpus nullo redimendū
precio. nulla refarciēdū sollertia amittatis: quos
q; Claros fecit fortuna faciat & uirtus quū oīo
uera Claritas sine uirtutis radio aut nulla aut
modica sit. Spem de uobis maxiā semper & pro
misistis & s̄p̄s̄p̄odistis: hęc ne quēq̄ decipiat p̄
uiribus enitami. Quod uos exactissime p̄fē
cturos cū m̄lta tū disputatiōes hodiernæ & mu
tui Sermōes ur̄i māifestissime mihi Indicarūt:
In q̄bus uterq; perite & elegantē lepidē & argu
te dixit. Quorū oīo neq; morosa neq; āxia fuit
Sed facilis & Simplex purū & p̄pe quotidianū
sermonē redolēs: qđ studiosis sēp seruādū cē
sui. Et. n. tāq̄ Scopuli fugienda sunt uerba dura
turgida iusitata. pplacuitq; modus Iuniperæ
& tali Sexui incōsueta faciūdia: Ite igitur Macti
Ingenio macti Indole macti uirtutib;: & hūc
diem perinde ac festum feriatu agitote.

F I N I S

CHānibal Rangonus Blasio Suo Sal. Pl. D.

FRANCISCUS noster Collega tuus ad me uenit: qui ut est omnium urbanissimus facietis quibusdam primo- & iocis- quilibus solet me resperxit: dein tuo nomīe petiit- nescio ne dicam præceptoris Dialogum- an nostrum potius- hoc est tuum- meum- fratris Guidonis- & Iuniperæ Sororis: quorum nomina & Sententiolæ crebrius in eo opusculo- q̄ præceptoris leguntur. Vnicum habebam pridie eius diei quo applicuit- Celeriter mea manu ab exemplari trāscriptum- & uix nouissimam sortitum manum. Illum Apostolo tuo damus ad te: & mea Copia copiam tibi facimus eatenus habendam- & apud te demorandam- quatenus possis trāscripsisse: poteris at biduo- ul' ad sūmū triduo q̄ Scriba es- Et cui- Lingua licet p̄pet- manus est Velocior. Cura igit ut cōfesti remittas: & p̄ eūdē si potes- nūciū: cuius Salibus: uehēm̄ oblector. Vale octauo Kal. februarial Mcccc.

CBlasius Cancellarius Hannibali Rangono suo Sal. Pl. D.

RO misso ad me Dialogo gratias agere
P Si remittendi tempus nō accelerauisses
& restituēdi diem præscripsisses: quo fit

H i

Franciscus
Cācellarius
Vrbaniſſi-
mus.
Dialogus
Viſdñi.

Martialis
Versus.

Arcefilau
quanti face
ret homer.
Ad Ama
f. um pgerere

Antonius
Maria Vis
dominus.

Maria
V

Dialogus
Visdomini

ut nō grās solū pdas sed ēt librū amittas: quē p
fecto expectes nequaquā opus ē nisi illud forte ex
pectare cupis: qđ minime reuersus ē. Et qm̄ cu
ius sit ambigere uideris: credito meū cē & tāto
qdē gratiorē & chariorē quāto diligentiori cura
tua manu trāscriptū. Ex illius lectiōe nescio ma
iorē ne uoluptatē an utilitatē capiā. facio plane
cū eo q. Cū homero ferūt Pitaneū Arcefilau: nā
semp añ somnum eius aliquid lego: mane quo
q. quū surgo dicens me ad Amasiū pgerere ne ab
co legendo īpediar. Memini mi Hānibal & iu
uat meminisse me uobis oibus prius ēt q̄ sub il
li militia mereretis. Antoniu Mariā Visdñum
cōmēdasse: & nūc mirifice lætor me fuisse in cā
ut hūc uirū habeatis morꝝ ducē & līarꝝ. Ipsū co
gnoscite ipsū oī affectu diligite ipsū n̄ tacētes so
lū qđ ipse uelle uideat sed ēt loquētēs laudate. Illi
me: a quo p̄rimū cōmēdamini: Cōmēdate. Va
le Septio Kal. february Mcccc.

CHānibal Rāgon; Antonio Mariæ Visdño
præceptoris suo Sal. Pl. D.

Xprimere nequeo quātū lætatus sim
ubi petitiōes meas pondus apud te ha
buisse Intellexi. Petierā. n: ut īpressorib;
traderes Dialogū tuū imo nr̄um q̄doqdē maior
illius pars p me & srem agat īprimēdū ut oib;

H

illū cupiētib; legēdi facultas dareī. fecisti q̄ opta
bā. Nup. n. īpressa iā p̄icipia uidim;: p̄ q̄ re grāf
tibi ago. q̄les tu; erga me merēt anim;. Vnū hoc
te ēt atq; ēt oro (ne me tñ ob hoc morosū dicas)
ut. s. addas post Dialogū cōcīnā orōnē illā q̄ quō
dā Elucubraſti: p̄ Troilū filicinū egregiæ idolis
adulēscētē ad tribunos plebis habitā: q̄ die ī hoc
nō boñ. foro Sacroscām dignitatē illā In eūt:
Vbi tū orōnis ellegātia. tū oratoris facūdia ob
stupuit pplūs: admirati sūt oēs. Partes ī diuisiōe
abs te factas adhuc recordor. In priā agebat de
Tribunor; origine. In Sc̄da illos laudabas: q̄ fō
cti magistratu erāt. Nouissimo at loco mutatio
nes. & ambigui ac par; stabilis status uarietatef
strictim p̄currebas: quas olim miserabiliter ui
dit & passa ē hęc Vrbs. propterea. quod Idone
os rectores. & prudentes reip. administratores
non habuerat. Dein Seriatim & uenuste descen
debas ad Aui mei materni Ioannis Bentiuoli
laudes connumerandas: quæ quidem non mi
nus Vere. quam eleganter scriptæ. & in publi
cum prolatae fuerunt: Quæ res tantum popu
lo Sedentibusq; Tribunis grata fuit. quantum
erit mihi lucondum. si post Dialogum hanc eā
dem orationem Videro Impressam. Tibi me
Commendam. nisi exploratum Mihi esset

Troilus si
licinus.

Diuisionis
partes.

Ioānes Bē
tiuolus.

Inter disci-
pulum & p
ceptorē nu
lla opus est
commēda-
tione .

Proptu le-
gitimo ab-
ortiuus

xxxvi. Vis
domini ora-
tiones.

Laus & obi-
tus Troili.
Filicini

Maximus
dolor ex oc-
casu Troi-
li.

haud quaquam necessariū q̄ bonus discipulus op-
timum se commendet p̄ceptorī. Vale Octauo
Kal. Decembris. Mcccclxxxviii

☞ Antonius Maria Viscdnus Hānibali Ran-
gono discipulo suo Sal. Pl. D.

Lacet mirum imodū q̄ mea tibi nō mi-
nus placeant q̄ ipse placeā. Vide tñ ne
nimia discipuli dilectio; qua facis ne te
morosum appellē: p̄ceptorī noceat. Dū. n. le-
gitimū partū putas exigere abortiuū accipies.
Poteras profecto sine dispendio cōmodi; itegrā
orationum mearum numero sex & triginta &
quibus quotidie addunt aliq̄; editionē expectār
ne uni q̄ e grege sit exēpta piculū imineret. Ti-
meo. n. ne sola hęc p̄ ceteris nō min⁹ ad mor-
tē festinet & p̄gre p̄fecta deficiat q̄ q̄ hęc inter
Bononiēses nr̄æ ætatis ephobos fortunæ Cor-
poris & aī dotibus p̄stans facūdissime & con-
stātissime habuerat p̄rio Iuuētutis suæ flore ex-
tinct⁹; Ex cuius acerbissimo obitu cōceptū itra-
me dolorē nulla t̄pis longinquitas minuet aut e-
molliet unq̄. nll̄a memoriā debeat obliuio. Sed
ad te redeo; Cui oīo obtēpādū ē. Age igif̄ orōnē
tuo hortatu tuis precib⁹ editā tuo nomini dica-
tā habe. Et p̄ceptorē (qđ facis) Ama. Vale Bo-
noniæ pridie kal. Decēbris. Mcccclxxxviii.

Antonii Mariæ Visdomini Oratio habita
ad Tribunos plebis Continens Tribunorū ori-
ginem & status Bononiensium Variam muta-
tionem Cum Laudatione Ioannis Bentiuoli
Secundi.

Non Vereor Reuerendissime Præ-
sul optime Vexilifer Iustitiæ
Magnifici ac præpotētes Domi-
ni Sacrosancti Tribuni Vosq; re-
liqui Circumstantes Viri orna-
tissimi Magnam apud uos exoriri admiratio-
nem: Qui hac frequenti concione Clarissimos
Oratores & artis dicendi peritissimos audire cō-
sueti balbutientem propemodum & nullius e-
loquentiæ gnarum de rebus arduis & sacris uer-
ba facere Adulescentulum conspicitis: nec hoc
loco nec hoc tpe ꝑculdubio idoneū. Verū ubi cō-
sideraueritis Viri Spectatissimi me ea natura
semper fuisse & animo ut inter uirtutes Laude
dignas non nouissimum obedientiæ locum da-
ri putarim: In qua summa uirtutum causa est
omnē impresentiarum ponetis admirationem:
Nec mihi indignum aut indecens existimabi-

Exordium.

Beneuolen-
tiam a per-
sona sua.

A psona au
ditorum.
Attentionē
parat.

A re ipsa
Docilitatē

Narratio
breuis.

Diuisio.

tis audatiæ potius & temeritatis quam inobe-
dientiæ reprehensionem subire quū: melior sit
obediētia quam sacrificium: & ut mirari desi-
netis: ita mihi uos: qui semper faciles & huma-
ni esse consueuistis: facile præstabitis ueniam: si
minus elleganter & copiose dixerō quam ue-
stra de me esset expectatio. Dabimus enixe ope-
ram ut quædam breuiter: & citra fastidium re-
ferantur. quæ iuonda relatu & auditu condu-
cibilia uidebuntur: quod dum a me fit. Vos ex
ueteri Consuetudine uestra attentiores Quæ-
so audiatis.

¶ Non temere factum a Maioribus nostris cē-
seo Acquissimi Præsides: qui Religiosissimi &
in regenda conseruandaque rep. solertissimi hūc
festum diem & maximo optimoq; deo dicatū
Præcllegerunt: ut in Eo Tribunitia Dignitate
functi designatis nouiter Tribunis Vexilla tra-
derent. Illi quod Tribunatum bene Gessissent
quadam oratione decorati domum priuati sece-
derent: hii uero ad bonum totius plebis procu-
randum eademmet oratione inflammati Ma-
gistratum inirent. De qua re Tria nobis hodie
na die breuiter occurrunt enarranda. Primo igitur
de origine atque officio huius Sacrosanctæ

dignitatis Dicemus. Mox de studio & uigilantia horum Tribunorum: Quibus in peragēdo magistratu uſi ſunt: diſceremus. Nouiſſimo autem loco aperiemus quantum Bononiensis populus Ioanni Bentiuolo principi Noſtro obnoxius ſit: quæ ſingula tanto Clarius & breuius explicabuntur. Quanto uos diligentius & attentius audieritis.

¶ Soleo Ego Viri ornatiffimi nonnunquam mirari: quum Romanos conſidero ſeptingentis annis (Tot enim ferme ab initio Urbis Ad Octauii Auguſti tempora numerantur) toti fere Orbi fuiſſe dominatos: ut merito de illis a Latino poeta dictum ſit.

Romanos rerum dominos gentemq; togatā.

¶ Sane Vix ad Credendum induceret Nifi huic hiftoriarum Veritati euangelica aſtipularetur Lectio: quæ ait. Exierat edictum a Cæſare Auguſto ut totus Orbis conſcriberetur: Vnde fateri neceſſe eſt & nullatenus dubitandum ueſtrum eſſe: quod Verſiculus ille teſtatur:

Iupiter in cælis: Cæſar regit omnia terris.

¶ Cæterum Quum Diligentius Animaduerto Eorundem Romanorum Mores domi Militiæque Celebratos: Maximam Con-

H iiii

Attentio i-
terum.
Romanog
dñium.

Ab initio
urbis ad Au-
guſtum.
Dec. anni.
Virgilius.

Lucas ſcdo.

Cōfirmatio
Virgilius.

Alluſio ad
Saluſtianā
deſcriptio-
nem.

Auaritia .

Articulus
Color.

Similiter ca
dens.

Sententia :

Quæ res
romãos po
tentes fece
rit.

Repetitio .

cordiam: qua parua res crescunt: minimam a-
uaritiam: qua studiũ pecunia habet: qua qua
si uenenis imbuta corpus animumq; uirilem ef
fæminat: qua semper infinita semper insatiabi
lis est: neq; copia neq; inopia minuitur: quum
inquam animaduerto Spectatissimi Viri - Ius
bonumq; apud Romanos non legibus magis
quam natura ualuisse. eos iurgia discordias si
multates cum Hostibus exercuisse: Ciues cum
Ciuibus de uirtute certauisse: In suppliciis deo
rum magnificos: domi parcos: fideles in ami
cos. audacia in bello. Vbi pax cucnerat. ac qua
te seq; remq; publicam cura uisse: pono tunc om
nem. Si qua in me erat admirationem: Neque
enim absurdum aut impossibile immo neq; la
boriosum fuit. ut tantæ uirtutis populo totius
orbis imperium subigeretur. Nihil enim Virtu
ti durum est: nihil inuium: nihil insuperabilæ.
Sed inter mortales sæpe dubitanter quaesitum
est. qua ex tot tantisque Romanorum uirtuti
bus eos imprimis erexerit ad fastigia: & rerum
Dominos fecerit. Alii Concordiam dixerunt:
Alii in deos religiosissimam pietatem: Alii Iu
stitiam: Alii Imperatorum solertissimam uigi
lantissimamque prudentiam. Nos uero ut hæc
omnia nõ parum contulisse credimus: Ita mul-

tum profuisse existimamus quod Senatores n̄
sua maiori studio quam aliena: non proprium
quam cōmune bonum procurantes semper ope
ram dederint: & pro uiribus conati fuerint per
petua quadam concordia plebem sibi copulari:
humanissima familiaritate atque comitate con
iunctam retineri nequaquam dubitantes nul
lum atrocius bellum aut periculosius quam q̄
inter patres & plebem foret: sine qua nec quidē
Vrbs stare potest: ueluti nec corpus sine mem
bris suis. Vnde olim quum ob feneratorum im
potentiam in terga quoq; seruiliter s̄uientium
in sacrum montem: qui est trans Anienem ter
tio ab Vrbe milliario: Armata plebs secessisset
ingens trepidatio patres inuasit Considerantes
quo nam modo Vrbe omnium militum ro
bori exhaustam: si qua uis belli aliqua ex par
te irrepsisset: tutari Remp. facultas daretur: qui
statim Mēenium Agrippam summæ ea tem
pestate auctoritatis Virum facundum sapien
tem plebi carum pariter & patrib; legatum ad
popularem seditionem componendam decreue
runt. Hic graui usus oratione Apologum de cō
spiratione membrorum contra uentrem indu
xit: quo dissedisse inter se quondam Humanos
artus q̄ omnibus opere fungentibus solus uen

Quod bel
lum atrox:

Discessio
plebis a pa
tribus.
Sacer mōs:

Mēenius
Agrippa.

Apologus
de Conspi
ratione mē
brorum cō
tra uētre.

ter immunis ageret: deinde moribundos a Se-
iunctione redisse in gratiam. quando sensissent
quod eius opera redactis in sanguinem cibus ir-
rigarentur. hac fabula Menenius eo usque deli-
niuit plebis animos. ut illius opera pacem cum
patribus iniuerit: In cuius pactione fæderis con-
uenit uti plebeios in Vrbe Magistratus obtine-
rent. Duos Igitur Tribunos tum habere
plebs cepit: mox tres additi: dein Quinque:
Hoc pato. decem Tribunis in plebem Roma-
nam fuit Iurisditio. Et hoc fuit anno. xvii. post
Reges exactos: Ante Quod tempus fuerunt qui
dem Tribuni. Sed Tribuni ærarii: qui
bus tributa soluebantur. Et Regum tem-
poribus Tribuni Celerum Qui Centuriis
præcrant. Itidem Tribuni militares in Ca-
stris: qui parem fere cum Consulibus haberent
potestatem: de quibus nihil est ad Hodiernum
propositum. Fuere Tamen Qui autumarent
ex His militaribus Tribunis factos primos
esse plebis Tribunos. Tribuni Idco di-
cti. quod terni tribus tribubus Rannium Lu-
cerum. Taciensium olim ad exercitum mit-
tebantur. Tunc enim populus Romanus in
tris partes erat diuisus. Horum plebis Tribu-

Tribunorum
Creatio.

Tribuni æ-
rarii.

Tribuni Ce-
lerum.
Tribuni mi-
litares.

Tribuni un-
de.

norum tanta creuit auctoritas: ut quicquid Senatus decreuisset: ita demum ratum haberetur si Tribuni approbauissent. Stabant ergo in uelutibulo curiæ Vbi habebatur Senatus: Templum ingredi non licebat: & Quæcunque Senatores decreuissent Tribunis animaduertenda præferebantur: ut si pro republica fore uideretur approbarent: cætera ad arbitrium Reuerterent Subscriptione uero. T. Litteræ a tergo Senatus Consulta approbare cognoscebantur: Inter Quos istud etiam obseruatum est: si cæteri omnes unam rem probassent: unus uero id prohibuisset: plus cæteris quidem omnibus in ea probatione pollere: Et reliquos Omnes facile imitari posset. horum Potestas fuit sacrosancta: inuiolabilis: formidanda: De qua nobis pro loco & tempore satis dictum existimo. Plura Cognoscere cupientibus: plura Labconis Antistiti Juris peritissimi explicabit sententia. Audiuiſtis de Origine ac potestate Tribunorum. Nunc ad Studium & Vigilantiam horum tranſeamus: Qui iam Magistratu functi sunt: & quod egerunt Laude dignum breuiter & Aperte prout ingenioli dabitur facultas & loci tpsq; comoditas & oportunitas patietur

Tribunorū
auctoritas.

.T. littera a
tergo.

Articulus.

Labeo An
tistius.
Transitio.

Proculus I
Amator

Attetio cū
bñuolētia .

Pittacus un
us e septem

Principar
Viros osten
dit .
Repetitio

NA. vada. I
antim
otima I

aperiamus: ut dignitatem hanc Ineuntes præ-
decessorum normam æmulari & uestigia pos-
sint imitari. Vos autem Viri integerrimi- quē-
admodum hucusq; fecistis- humanissimas an-
res uestras mihi præstate. res enim ut utilis est
ita breuis admodū. [Pittac⁹ Michilencus ille
e Septem Grætiæ Sapientibus unus : Ille in-
quam Pittacus Viri Clarissimi: qui A Michile-
nensibus Principatu decoratus- quum illum de-
cem annis tenuisset: remque publicam præcla-
ris constituisset ordinibus: se ipsum sponte ma-
gistratu abdicauit : Dicere solebat- Magistra-
tum Viros ostendere: quam sententiam hoc p-
ximo Tribunatu potuimus unusquisq; depræ-
hendere. in quo hui⁹ Tribuni nuper Dignitate
defuncti tanta solertia- tanto studio- tanta ui-
gilantia- tanta æquitate- tanta prudentia: quæ
tas erat: pregerunt: quæque eos decebat tracta-
uerunt- ut nemo inter tot Ciues atq; Exteros nec
hui⁹ qdē: quos magnis atq; atrocibus pœnis iure
affecerunt: conquesti sint. Dederūt imprimis ope-
ram- ex quo dignitatem inierunt- ut Consulib⁹
aliisq; magistratib⁹ annexi cōcorditer atq; una-
nimiter agenda agerent- omittenda uero omit-
terent. Vii sane fuerunt (quod neminem uestrū
præterire censeo) his adiutoribus cæteri Magi-

stratus ad res quam plurimas obcundas: & ex illorum consilio non pauca administrarunt toti Ciuitati & populo conducibilia. Cæterū animaduertentes Nihil melius aut utilius quā bene pascere. contra Nihil miserabilius atq; periculosius quam esurire. pro uiribus semper conati sunt. ut Ciuitas rebus necessariis afflueret. & nulla fame uexaretur: in qua re peragēda adeo fuerunt diligentes & circumspecti. ut quum Cæteræ totius Iraliæ Vrbes annonæ penuria diu Laborarint. Sola Bononia suo populo uictum semper ubertim affatimque suppeditauerit. Si qui fuerunt in Ciuitate uarii generis homnes complexa: qui fæda quadam auaritia atq; insaciabilitate ducti ingentia furmentis precia exquirerent. famemq; in populo expeterent effecerunt eppido quā diligentissime ut illorū i primis horea populo paterent: plebiq; ad uictum necessaria suggererent: quæ res profecto ut utilis ita honesta erat. Neq; enim alio cruciatu ac pœna afficiundi sunt tales Urbibus perniciosissimi. q̄ ut uel largiri cogantur. uel precio uili ea uendere: pro quibus maximum exposcebāt. In exigendis uero atq; plectendis furibus non cōtenti prætoris officio. ea sæpe usi sunt potestate. ea celeritate: qua pollent: quaq; formidantur: scientes et

Nihil melius quā bene pascere.
Nihil periculosius quā esurire.

Factū quōdam laudabile.

Sententia Color.

q̄ obliuī
C. Ingolico
mon

Magistrat9
popularis.

Conduplicatio.

Repetitio.

Occupatio
tacita

Trāsitiō p
epilogatio
nem.

se esse magistratum popularem- se populares
dederunt & plebicolas: pro populo semper ex-
cubarunt: populi cōmoda pro uirili parte deesse
derunt- & ita deffenderunt- ut palam testatur
populus se nunq̄ quietiorem fuisse: nunq̄ lætio-
rem q̄ hoc æquissimo uigilantissimoq; tribuna-
tu: Cuius tempore nulla fames plebem inuasit
nulla seditio exorta est: nulla prodit similtas
& contentio: sed tota Ciuitas omnisq; populus
uitam duxit paccatissimam fælicissimamq; ho-
rum Ianuæ more maiorum die noctuq; patue-
runt- ut portus & refugium Laborantibus nus-
quam deesset. In Vrbe uero exornanda- expur-
gandis emundandisque cloacis- redigendis in
certum ordinem ædibus- dirrigendis uis & sili-
cibus sternendis- ueteribus ædificiis restauran-
dis- nouis etiam ædificandis solertissimi fuerūt
& uigilantissimi: circa quæ nulli unquam labo-
ri pepercerunt. Possem multa eorum præclaris-
sima opera in medium afferre. quæ quia notissi-
ma sunt omnibus- & nostram in lōgum nimis
protraherent orationem: silentio inuoluam: &
ad reliqua: quæ proposuimus: utiliora & iucon-
diora properabimus. Audiuistis Tribunorum
originem- & istorum in Tribunatu suo diligēs
studium: Nunc quātum debeamus nostro loā-

ni Bentiuolo paucis cognoscite: & quædam eo animo ea attentioe eo deniq; amor audite: quo ipsum Principem amplexamini: quibus strictim & succincte dictis finem dicendi faciem.

¶ Philosophi: qui proculdubio multa scisse uisi sunt Viri ornatissimi & imprimis Diuinitissimus Plato & Aristoteles ille: qui miraculum quoddam fuit in natura. Plures tradiderunt rerum publicarum species Monarchiam Scilicet quando Rex unus cuncta Moderatur: Aristocratiam quando optimates. Democratiam quando populus: Oligarchiam quando pauci: & Tyrannicam administrationem: Quos omnes status Romana respublica diuersis olim tempestatibus experta est. Etenim auspiciata a Romulo sex Regibus tolerandis quidem paruit: Mox Tarquinii superbiam & nefandam tarquiniorum libidinem exosa statum Tyrannicam adeo execrata est: ut eo Rege exacto nomen etiam regum prohibuerit nominari. Transiuit dein ad Aristocratiam a Patribus administrata: ex quibus duo Consules singulis annis electi annum tenebant Imperium. Mox plebs ipsa suos uoluit Magistratus & quasi Democratiam fecit. Oligarchiam sibi & uiderunt & perpeffi sunt. Ro. sæuissimis tē

Attentio cum Beneuolentia.

Plato ?
Aristotele
Monarchia.
Aristocratia.
Democratia.
Oligarchia
Tyrannica administratio
Tarquinius Superbus

Nomen regium a romanis execratum.
Consules.

Marius.
Sylla.
Pompeius
Cæsar.
Crassus.
Nero.
Domitiâus
Bononia
olim felsina

Bononia
latina Colo
nia.

Guelphoz
& Gibelli
norū factio

poribus Marii & Sillæ. itidem Trium Viro-
rū Pompei. Cæsaris & Crassi; & presertim sub.
Imperio Neronis Domitiani & aliorum Im-
peratorum Crudelissimorū: Bononia uero hæc
nostra Vrbs uetustissima & Præclarissima: q̄
olī Felsina quum Caput esset totius heetruriæ:
mox a Boiis gallorum populis boionia: post-
remo Bononia dicta est. multa a Romanis &
ī Creandis Magistratibus & in repub. guber-
nāda uidetur accepisse nec iniuria quū. M. Ful-
uio & C. Manlio Consulibus Latina Colonia
deducta fuerit. Sed inter cætera Bononiensibus.
Ro. uariam mutabilemq; statum & incertā rei
pub. speciem quasi Munus hæreditarium uide-
bātur tradidisse. Nec minus nostri Maiores q̄
Veteres. Illi. Ro. quinq; prædictos status diuer-
so temporis processu passi sunt: & modo Demo-
cratiam modo Aristocratiam uiderunt plerū-
q; Monarchiam senserunt: identidem Tyrāno-
rum sæuissimis uel nolentes paruerūt Imperiis
Quis enim uel a Maioribus suis non audiuit
Vel in Annalibus non legit Viri Spectatis-
simi. Bononiensium olim duas Guelphos & Gi-
bellinos perniciosissimas factiones: quæ nomi-
na sediciosissima totam iam polluerāt Italiam:
maxima discordia odioq; Capitali hinc îde exa-

gitas cædibusq; peractis innumera bilibus & quamplurimis ædibus incēdio consumptis tãdem inter se confixisse: & eo prælio hominum circiter quattuor millia fuisse Occissa: Gibellinorum autem xii millia Vrbe expulsa bello tam atroci Ciuitatem obsedisse ut quū resistere furori nequiret Nicolao Tertio Pontifici Maximo se dederit imperitandam: sub quo Ecclesiæ dominio annos mansit xxvii. Mox excitante seditionem quodam: qui hic legationis fungebatur officio: se in libertatem asciiuit. Verum paulo post quum Romcus ex pepulorum nobilissima familia oriundus ad Imperium aspiraret: & cum proximis & clientibus exactus a passarino Mantuanorum domino præsidium accepisset: quo patriam Ciuitatem uallauit & populum turpi fame ac bello diutino uexauit: Coacta iterum Bonõia ē in Ecclesiæ manus deuenire: quo Ioannes Vigefimus secundus Pontifex Beltrandum pongetum hostiensem Cardinalem missit legatum. Is est: qui iuxta portam nomine Galeam Munitissimam arcem extruxit: Cuius in hodiernum usq; diem uestigia apparent. Paucis post annis quum in libertatem rediisset populus Bon. duæ præpotentes factiones hinc pepulorum, Illinc Gozadinorum insurrexerunt, Pe-

Quattuor
milia homi
num occisã
Nicolaus
pontifex
Bononia in
deditiõe ec
clesiæ.

Romeus pe
pulus.

Passarinus
Nátuanus:

Ioannes pō
tifex.
Beltrandus
pongetus.
Arx ad por
tam gale
ram.
Pepulorũ &
Gozadino
rum factio
nes.

Tadeus pe-
pulus.
Ioannes Ia-
cobus pepu-
li.
Vrbs uen-
dita.
Mafeus Vi-
cecomes.
Ioānes Vo-
legiensis.
Repetitio .

Bernabos
Galeatius
Vicecomi-
tes.
Vrbs in po-
testatē eccle-
siae.
In libertatē
Primi Tri-
buni plebis.
Pestilentia
generalis.
Zábecharii
Maltrauer
fi.
Ioānes Ben-
tiuolus pri-
mus.

pulanæ autem partis princeps Tadeus expul-
sis & fugatis Gogadinis se dominū creauit: do-
minatusq; est annis. x. Cuius filii Ioannes & Ia-
cobus nequaquam parenti similes Vrbs cui-
dam Archiepiscopo Vicecomiti uendiderunt:
quo mortuo Mafeus Vicecomes in Regno suc-
cessit. Is ad huius Vrbs gubernationē misserat
quemdam Ioannē Volegiensem uirum Crude-
lem & sanguinarium: qui decedente e uita Ma-
feo Imperium occupauit Bon. Hinc bella exor-
ta: hinc discordiæ. hinc cædes passim per omnē
agrum Bon. factæ per Bernabouem & Galeatiū
prædicti Mafei filios. Vnde Vrbs uariis affe-
cta cladibus & ruinis quassata in potestatem re-
diit Ecclesiæ: sub qua diutius nō stetit: Nam ut
Libertatis semper fuit cupidissima & amantissi-
ma in eam se cōfestim uendicauerat: quā. xxiiii.
annos tenuerat quando primos plebis Tribu-
nos creauit. Tunc uniuersa & generalis pestilen-
tia totum fere Orbem fædissima contagiōe pol-
luerat: qua tempestate Zambechariorū haud
debilis factio depressa est: Maltrauersorum au-
tem expulsa. creatusq; Bon. dominus Ioānes Bē-
tiuolus primus: qui parum fauste tenuit Impe-
rium. xv. menses. In libertatem mox redacti no-
stri Maiores transierunt citissime in Ditionem

Ioannis Galeazii Mariae Vicecomitis Mediolanensium Ducis. Et sic interuallo xxiiii. Horarum (quod ferè incredibile est immo miserabile) tres status tria Iuga tres Dominos sibi imperantes uiderunt Maiores nostri. Nec multū post nostræ Reipublicæ administrationem & Urbis gubernationem rursus tenuit Romanus Pontifex: Et id temporis: Quæ euersa iacebat: Restaurata est Arx portæ Galeræ. Cæterum pontificatu Ioannis. xxiiii. Et iterum libertati restituta est: Et iterum seruituti reddita: Reducenda iterum in liberum uiuendi statum: Quādo Præfatus potifex pontificia Dignitate priuatus Concilio Constantiæ exauctoratus est. Is enim in hac Vrbe nostra: ubi potius dominus quam legatus erat: pontificatum potius uiolenter usurpauerat: quam liberis suffragiis assumpserat. Tunc Libera Vrbs xvi. Viros creauit Status & Reipublicæ nostræ reformatores: quibus ad libitum omnia gerentibus nullum tranquiliorem stabilioremue statū nacta plerumque tñ labascebat. Quandoquidem. XViii. Annorū spatio bis seruitutē Romanam passa est: bis ī libertatē ascita: quo tpe nouissimo Hānibal Bentiuolus Vir pietate: Cōsilio: Equitate: prudētia

Io. galeacio
Maria.

Status tris.
xxiiii. horis:

Arx portæ
galeriæ re-
staurata .
Ioānes pon-
tifex. xxiiii.

Pōtifex ex
auctoratus.

Xvi. uirg
cre
au.

Hānibal bē
riuolus occi-
sus a Cane-
dulis.

Iacobus po-
dius historia-
rū scriptor.

Nulli postponendus Sæuissima Canedulo-
rum conspiratione truculenter Occissus iacuit.
Quæ omnia aliaue notatu dignissima & scitu
utilissima nō minore fide- q̄ studio- labore- & di-
ligentia lucubrauit & suis Signauit Annalib;
& Cronicis Vir studiosus & rei pub. utilis Iaco-
bus podius: quas sane historias licet necdū no-
uissimam manum habētes- & quæ nostra tem-
pestate fiunt expetantes: Quicumq; tamen lege-
rit uerissime & apertissime cognoscet incredibi-
lem maiorum nostrorum in repub. fuisse muta-
bilitatem- admirandam status instabilitatem-
lugendam conditionis fortunam: quæ omnia
defectu regentium & gubernantium uel sæui-
tia uel imperitia liquet cōtigisse. Quum tamē
maiores dico ornatissimi Conciues: non illos an-
tiquissimos Intellego: qui nos Longissimo tem-
poris Interuallo præcesserunt: Sed qui nobis p-
pinqui: & Nostræ ætati- parentumque pro-
pe nostrorū temporibus fuerunt cōtigni. Nam
si Volumus priorum proauorum gesta recor-
dari: eos inueniemus catenus finitimis fuisse ter-
rori- quatenus unanimiter inter se & cōcorditer
uixerint. hoc sciūt Mutinēses: quos ad uadum
Valerianum maximis affecit cladib; populus
noster. Sciunt Nonnatulenses: quos in deditio-

Mutinēses:
Repetitio .
Nonnantu-
lenses.

nem olim accepimus. Sciunt Claternates summo in nos exardescentes odio: qui post acerimā obsidionē patribus nostris se dēdere coacti sunt. Sciunt Ceruienses: quos in nostrā olim redegitur p̄tātē. Scit deniq; flaminia ipsa & æmillia: quarum maximam partem uirtute propria & arte bellica ditioni nostræ subiectam fuisse legimus. Quid autem dicam de Bello illo: quod Cū Venetis liberā mari adriatico nauigationē prohibentibus per triennium ad padi hostia fortiter & gloriose gessimus? Quid de illa celebri Victoria de Bernaboue Mediolanensium principe habita. Quid de captiuitate Entii Sardinia regis Federici Secundi nepotis- uel- ut alii uolunt filii? Qui iusto p̄lio p̄ p̄res n̄ros uictus- captus & in Urbem ductus fuit: asseruatus Custoditusque honorifice duos & .xx. annos ad ultimum usque obitus sui diem- in ea p̄torii parte: quæ in hunc usq; diem ab Entio rege de nominatur? Nonne ista- & multa p̄terea alia Ostendunt quantum armis Valuerit populus Bononiensis quantum opibus & ditione Concordia creuerit administratorumque reipublicæ cōsilio & p̄uētia- E cōtra q̄tū pdiderit discordia- & p̄sidentiu temeritate. Vt uerx cē sciamus & fateamur tales futuros Ciues quales Ciuium sunt rectores:

Claternates

Ceruienses
Flaminia .
Emilia.

Bellum cū
Venetis .
Victoria de
Bernaboue

Entius Sar
dinia rex
captus.
Pretorii ps
ab Entio di
cta .

Concordia
res crescunt
Discordia
dilabuntur.
Tales subie
cti- quales
principes.

Ioānes Ben
tiuolus secū
dus.

Repetitio :

Similit̄ des
sinens .

Lucanus :

a quibus Profecto Ciuitatum fortuna dependet
& rerum publicarū status & qualitas. Quod in
Urbe nostra considerantes quid nūc sit. Quid
olim fuerit. deprehendit nō esse a Veritate alie
num. enimvero postquā nobis (puto diuinitus)
traditus est Ioannes Bentiuolus Secundus : de
quo fatius est tacere. quam pauca loqui. Omnia
simul cum fortunæ instabilitate mutata sunt :
nec annis tot iam lapsis. ex quo Bononia. Bono
nia est. quisquam alius tanta felicitate. tāto auf
pitio. tanto numinum fauore Urbem rexit. pri
cipatum tenuit. rem pub. administrauit. Quæ
omnia nulli iam dubium sit Virtutibus & ani
mi præstantia potius geri quam flagitiis. ut fal
sa appareat Photini sentētia apud ptolomeum
ægypti regem.

Excet aula

Qui uult esse pius. Virtus & summa potestas
Non cocunt. semp metuit. quæ sæua pudebunt.
Nam quem unquam scriptorum monumentis
legimus. aut uidimus Viri præstātissimi cum
Ioanne Bentiuolo comparādum. Cuius Virtu
tes. Cuius aī bōa explicāda n̄ puerillē ruditatē.
sed fluuium Tullianæ eloquentiæ. sed torrentē
Demosthenis Facundiam exposcerent. Debet
imprimis bonus princeps. qui proculdubio ab

omnipotentissimo rerum ominū conditore deo
constituitur - ut illius nutu ac Iussis Cæteri ob-
tēperent: esse religiosus - dei que maximi & opti-
mi cultor - ita dicente peripateticorum principe
Princeps deicola esse debet - quia minus timent
homīes iniustum pati a principe - si deicolam ip-
sum putant esse: Item De regimine principum
Idem philosophus ait. Tunt solent homines ti-
mere: regem qñ uident ipsum timere deum. Ti-
mor dei in Causa est - ut agenda agamus - uitan-
da uero fugiamus. Quanta autem sit principis
nostri religio uel hoc manifestarium prebet ar-
gumentū - q; Sacerdotes & diuersorū ordinū reli-
giosos cet; fouet - amat - colit - uenerat; Tēpla ue-
tustate collap̄sa magnis sūptib; restaurat: diuer-
sa quotidie deorū loca frequētat: sacris & solēni-
b; cerimōiis studiose iterē: q̄s curat - ut oī scimo-
nia ac puritate cōficiāt: Aiūt p̄si & Etnici & Ca-
tolici q̄tuor p̄cipales cē uirtutes. iustitiā - prudē-
tiā - fortitudinē - tēperatiā: q̄ ad optimū principē
formādū necessariae s̄t: q̄ a rectorib; Vrbiū cultæ
& possessæ respub. cōseruāt: Ciuitates tutāt. Im-
peria āplificāt: Sine iustitia (Inqt Augustinus)
Reges Tyrāni nūcupāt. Iustitia (Inqt. M. Tul-
lius uerissime) oīum ē dñā & Regina uirtutū ad
q̄ nos esse natos itelligere debemus: hanc aiebat

princeps re-
ligiosus esse
debet .

Aristoteles.

Religio Ios̄
nis Bent-
uoli.

Articulus .

Quatuor
uirtutes p̄n-
cipales.

Similit̄ desi-
nens.
Iustitiæ laus
Augustin; &
M. Tullius

Iustitia Io.
Bentiuoli.

Articulus

Similiter de
sinens.

Similiter de
sinens.

Vespesiani
mos.

Repetitio

plato Auro preciosiorem iudicandam esse: Hæc
uero quanta sit in Principe nostro: uel ex hoc co-
gnosci potest: qui cū nequaquam dubitaret ni-
hil sine Iustitia posse consistere nec domum: nec
Ciuitatem ullam: nec hominum genus uniuersum:
nec quidem ipsum mūdum: enixissime cu-
rauit: ut prætor: ut Tribuni pleb. ut cum Con-
sule Antiani: ut uenerabile Sexdecim uirorum
Collegium sancte grauius in corrupte Ius red-
derent: omnes indiscrete audirent: proprium bo-
num Obluisceretur: publicum tractarent. Nec
hoc contentus quotidianas sibi & stas horas
constituit: quas audiendis impendit contro-
uersiis: quibus tam humilium: q̄ potentium: tam
egestorum: quam luculentorum desideria au-
dit: & concta ueluti in librili perpendens Alterā
accusatori prebet. Alteram reo tradit aurem: ad
amum Omnia pensitat: lites componit: sedi-
tiones summouet. & in summa æquitate: ma-
gnaque lenitate tantam seueritati miscet comi-
tatem: ut quoddam saluberrimum ex utroque
temperamentum efficiat. Et quod olim factitas
se tradunt Vespesianum: nullum unquam a ser-
mone suo tristem discedere permisit: a Iustitiæ
patrocínio rectaque consultatione nulla largi-
tione: nullo metu: nulla cupiditate: nulla deni-

q; gr̃a truditur. qd̃ multa scimus oēs Ioānē Ben-
tuolum talem semp̃ r̃ fuisse: qualem uirum ue-
re iustū & uirtuosū Luciliꝝ designat his uersibꝫ.
Hostē esse atq; inimicū hoīum morūq; malorꝫ:
Cōtra defensorē homīum morūq; bonorum:
Hos magnificer̃: his bñ uelle: his uiuere amicū.
Commoda præterea priæ sibi prima putare:
Deinde parentū: tertia iam postremaq; nostra.
Sed Iustitiæ affinis ē prudētia: q̃ quū oēs morta-
les tū potissimū p̃cipēs decet. Nihil. n. īscipiēt-
Nihil temer̃ ager̃ debēt. Prudētiā: q̃ (ut ait plato
diuinitꝫ) cæterasq; uirtutū dux ē: q̃ habet cæte-
ras h̃re uirtutes dicit: q̃ uero illa caret caret & re-
liq;. In p̃cipite at̃ n̄ro tāta ē ut nec maior in Ne-
store nec ī Catōe præstātor fuisse credat̃. sub ea
m̄ltos ī ānos cæteris totiꝫ Italiæ ac pene orbis
Ciuitatibꝫ īfortūis m̄ltiplicibusq; calamitatibꝫ
agitat̃ soli p̃ccatū tenuimꝫ īpiū: & soli ita feli-
cit̃ uiximꝫ ut felicitatē h̄ac nobis reliq; oēs inui-
deāt. Et p̃fecto (ut de multis paucula qd̃ā uobis
bñ audietibꝫ) Viri ītegrissimi p̃stringā Memini-
stis oēs q̃tū ānis p̃xiē preteritis p̃ totā h̄ac Italiā
n̄am s̄auerit gallicꝫ furor & Barbarorꝫ rabies ī-
manissima. Cuius rei testis ē æmilia Regio: Te-
stis liguria: Testis hetruria: Testis oīs cāpania:
Testis ēt flaminia nobis ipsis contigua: ī qbꝫ na

Lucilii Ver-
sus.

Prudētia
us.
Plato.

Prudentia
Ioā. Benr.
Superatio.
Nestor.
Cato

tio illa effera tãtã passim exercuit crudelitatem
ut nec a Matronarum cæde Nec se ab infanti-
um in cunis etiam existentium Sanguine ab sti-
nuerit. Magnus ubique luctus ubique pauor &
plurima mortis imago: Nos tamen Cæteris cõ-
tremiscentibus & suorum Sanguine factis so-
li mansimus incolumes: Soli beati: Soli felices:
Nullis obnoxii miseris: nullis consternati cala-
mitatibus: quod proculdubio nobis Maxima
& admirabilis Principis nostri prudentia præ-
stitit: Cuius fortitudinem cognoscēt illi esse ma-
ximam: qui recolent olim quum fortuna pau-
lisper Secum colluctari uoluisset: Vt suum ex-
periretur ingenium: (explorãt enim aduersa ui-
ros) ipsum se præstitisse fortissimum atque ma-
gnanimum: neque cecidisse fortunæ: neq; afflictũ
iacuisse: neque in Gurgustio plorabundum in-
genuisse: sed omnia aduersa toleranter fuisse per-
pestum: Præterea in Secundis rebus: Quæ illi
fuerunt multæ immo innumerabiles: in Tanto
statu in tali prole in tot fortunis in tãta deniq;
felicitate quis unquam uidit superbum: Quis
insolentem Conspicatus est. Quid de huius tẽ-
perantia loquar: Dii boni quanta est qui medijs
collocatus delitijs undique uariis uoluptatibus
circundatus & incentius libidinum instrumẽ

Repetitio

Fortitudo
Ioã. Bent.

Articulus

Repetitio p
Interroga-
tionem
Tempãtia
Ioãnis Bẽt.

tisq; fortunæ luxuriantis septus Alterum se præbet Curium. Alterum Fabritium. Transeo clementiam atq; huius misericordiam: Quæ dos prima est Imperatorum: quæ nullum magis q̄ Regem decet ac Principem: Prætereo munificentiã atq; liberalitatem: qua erga omnes & præcipue doctos semper Vfus est. Taceo miram in colloquiis affabilitatem: in omnibus admittendis facilitatem: dexteritatem in componendis negociis: facundiam in loquendo: humanitatem in audiendo: Mansuetudinem in operando. Non dicam de uigilantia parcissimisq; somnis eius: quem ausim Traiano præponere. Presens profecto dies Viri integerrimi nõ sufficeret: si singula Ioannis Bentiuoli uirtutum ornamenta minutatim & singilatim uelem recensere. Nõ poterant sane Dii nobis principem ellargiri meliorem aptiorem eligibiliorem. Hic hic dandus erat: hic inq; solus dandus: qui sua uirtute singulari fulciret titubantia: Recrearet afflicta: Sedaret tumultuosa: Consecta ad tranquillitatem Redigeret: Nos bearet: Nos fortunaret. Hic Solus nobis Dandus erat: Qui nos regeret: Nostram Administraret Rempubicam: Amisissam Libertatem Reduceret: Tanto patriam

Curus.
Fabricius.
Occupatio
expressa.

Traianus.
Occupatio
tacita.

Conduplatio.

Articulus.

Similiter cadens.

Similiter de sinens.

Decii.
Interrogatio.

Cicero pater patriae dicitur.

Maluitiorum
conspiratio.
Caes. Augusti
lactatio.

Urbis ornatus
& restauratio.

Conclusio.

amore persequeret: & eam tot laudibus accumularet: tot ornamentis decoraret: tot insigniret priuilegiis. Si Laudant. Ro. Curtium: quod pro patria conseruanda in repetitum hiatum se precipitem iecerit. Si Decios patrem & filium quod pro Republica se deuocuerint: non ne Laudandus est princeps Beticus: quod pro Ciuium patriae sua tot ac tantis se periculum obiecit: ut diu olim conseruati nequerimus scire uiueret necne Princeps noster: quod si occubuisset: quia nobis moriendum erat: noluerunt Superi tantum facinus iri patratum. Si Laudibus innumeris elatus est Cicero: & patri patriae appellatus: quod a coniuratione Catilinae patriam liberauerit: cur in Caelum usque non effrimus Io. Bentius: quod perniciosissimam Maluitiorum opibus & flagitiis potentissimorum conspirationem retexit: & iustissimis coniuratos suppliciis affecit. Si solbat se Caesar Augustus iactare: quod Urbem Romanam reliqueret marmoram: quam inuenerat Lateritiam: Quare non potest & detur Beticus: quod quam nactus fuerat cenosam: terraem undique ruentem plenam sitis: squaloris: & foedae uetustatis. Urbem reliquit silicem: ac lateritiam: superbissimis aedificiis & publicis & priuatis restauratam: omni labe omnibus fordidam purgatam: directis e regione uicis distinctam: & ad talem denique splendorem habitumque reductam: ut hanc uix cognoscas ab illa ueteri Bononia. Quare quum nos talem ac tantum prin-

cipem habeamus (habemus autem deorum be-
nignitate & gratia) Virum integerrimum Vi-
rum consumatissimum: qui in nos omnes tan-
ta Contulerit Beneficia: tantis nos Deuinxerit
muneribus: simus grati- simus memores hunc
Diligamus ut conciuem: amemus ut Paren-
tem: timeamus ut dominum: sectemur ut ducē:
ueneremur ut numem Quoddam terrestre Ad
gloriam felicitatemque nostram nobis Conces-
sum: cui mehercules tantum debemus quan-
tum post Deum huius boni auctorem nulli al-
teri. Vos ēt Tribūi: q nup hāc sacrosanctam di-
gnitatē initis: date ī primis opā- ut optia prae-
cesq; uestroꝝ exēpla seruēt: cōspirate: & uno cō-
sensu descendite ad rēpub. capessendā: q̄ oibus p
fecto rebus añponēda ē. Simultates- īmititiasq;
& si quid tale ī uobis ē- deponite: Induite psonā
pub. exuite priuatā. Præter publicū cōmodū ni-
hil spectate: huc oculos: huc aīum: huc cogita-
tiōes: huc studia uŕa cōuertite. A Equitatē uero
ī primis custodite: & iustitiā āplexamini: Cuiꝝ es-
tōte cultores- obseruatoresq; accerrimi: Et (q; no-
uissime dicā) id rebus cōprobate: q; noīe iureiu-
rando astricti facturos uos cē pollicemini: quæ
oīa si fueritis executi: uobis honorē: amicis orna-
mētū; reip. utilitatē: & imitāda posteris exēpla

Similiter ca-
dens.

Apostro-
phe.

Resp. oībus
rebus añpo-
nenda.

Repetitio.

paraueritis. Hæc autem tanto facilius & utiliuf
peregritis - quanto paratius & expeditius uigi
lantissimi atque prudentissimi Principis nostri
preceptis fueritis Obsecuti: a Cuius nutu nun-
quam discedatis: Cuius uerba Apollinis oracu
la creditote. Quem optimum & irreprehen-
sibilem Omnipotentissimus Rerum omnium
Conditor - & mundi Artifex exuperantissimus
numine Suo ineffabili & Maicstate innomina
bili Diutissime foueat. Seruet - tueatur: Eius uo
tis Annuat ei Nestoreos Annos & Eosdem
faustos ac Felices Largiatur: eum suis cumulet
benefitiis. Ornet - illustret: ut eius felicitas & per
fectio Nobis Beatitatem paret - & perpetuam
Tranquilitatem. Dixi.

Articulus.

¶ Guido Rangonus Antonio Mariæ Visdo
mino Sal. Pl. D.

Ubucrebar (Ut meapte natura ti-
midus Sum) (Abste aliquid petere:
Quod fore tibi Gratum nescirem.
At ubi cognoui tantæ Germanum
Hannibalem fuisse auctoritatis Apud te - ut ha
ud Difficiliter impetrauerit Vnius Orationis
editionem. Opus Mehercules licet Laudabile.

& Multis utile. Non tamen necessarium: Natura
mea succensui approbans pariter & admi
rans tuam in Discipulos obsequiosam dilectio
nem: Effectumque est: ut Audatius immo Con
fidentius abs te petam illorum Versuum editio
nem: Quorum in Dialogo testimonia Citan
tur. Erunt enim hæc & Lectoribus desideratio
ra: & cunctis gratiora. Adde quod Necessita
tem importare Videntur. Nam qui legent Dia
logum: uisenda Eglogæ Atque Eligiæ illius de
fiderio Lectionem cum semetipsis suspendent:
Quam interrompere non continget: Nec cui
quam Harere: Vbi sciuerit se suæ Curiositati
posse Satisfacere. Vt super hac re te moneam: fa
cit in te Singularis: nec Minor quam Hanniba
lis amor meus. Age igitur: qui Hanniballi ob
secutus es: Guidoni quoque obtempera. Præter
rea de Epistolis meis (quod alias ad te scripsi
& expecto Consilium & opinionem tuam: Quã
sane plurimifacio Veluti preceptoris consultis
simi. Vale: & breui: me ad Litterariam militi
tiam expecta. Conualdesco enim longa Liberat
æ Aegritudine: Quare Incipiam tua Limina te
rere: Et a tuo Latere non discedere. Vale iterum
Bonoñ. Idibus februarii. M. cccc.

Litteraria
militia

Antonius Maria Visdominus Guidōi Rā-
gono Comiti Sal. Pl. D.

Enscio mi Guido amore ne magis ex-
ga me mouearis-an inuidia potius in
fratrem. Sed utrouis egeris: neutrum
improbo: Vt enim amorem Laudo si amor est
Ita inuidiam huiusmodi: quæ studio præbet in-
citamenta- & Virtutibus ueluti carcaria addit:
nō Vitupero. Agam igitur Tecum- quod cum
cum Hannibale: & tibi dicam- Quod illi dixi.
poteras expectare tota Buccolica nostra- & inte-
grum Volumen Elegiarum: Quæ propediem
statui edere. Sed age ut Lubet: habes Apud te
Versus: Quos petis- & plures etiam Quam
petas Veluti mearum Collector Nugarum &
obseruator accuratissimus. Tradito Impresso-
ribus Quod tibi uisum fuerit impressione Di-
gnum: Verum Cura- ut legitimum Hoc est si-
ne mendis prodeat. De epistolis tuis Coram ti-
bi Consulemns. De abitione ægritudinis Tibi
gratulor- mihi Gaudco. Cura tamen- Vt non
minus animi- Quam Corporis Sanitas recu-
perata sit. Vale. Bononiæ Septimo decimo.
Kal. Martias Mcccc.

Inuidia Vir-
tutis incita-
mentum.

Buccolica .
Opus Ele-
giarum.

Antonii Mariæ Vildomini Egloga dicta Siluanus Collocutores Siluanus & Tityrus Ad Comitem Guidonem Rangonum Suum.

S. Ityre quo pperas? Medio sol altus in orbe
t Exiguas lassis præbet mortalib; umbras.
Iâ Canis æstifero segetes cogit arida, rictu.

Canis.

Et spineta tegunt Virides iam densa lacertos.
Omnia iam resonant raucis Arbuſta Cicadis.
Quo defessus abis? celeres hic cõprime gressus:
Et patulæ mecū fagi reqeſce sub umbra.

T. Perdidim; siluane capr;: quē sæpe solebas
Laudare & gregibus simiſe affectare maritum.
Ipse tuis: Vt pinguis erat pulcherrimus altis
Cornib; hūc uereor Cupid; ne Tyrsis ab ipsis
Egerit armētis: mihi dū Melibœus amicam
Extollit recitatq; suos ex ordine uersus:
Quos passim regido desculpſit cortice fagi.

Tyrsis.
Melibœus.

S. Netimeas Accede tui uir Tytire saluus
Est gregis: hic nostras inter uirgulta Capellas
Nam mō tundeſcit: lassus nunc corporis æstus
Atq; aī releua mecū, Pecus omne sub ulmo
Rumiât en patula: placidas expectat & auras.

Vir gregis.

T. Pastor; nemorūq; decus pulchriq; magister
Armenti salue Saluum quia tu mihi Caprum
Esse facis: pecudunq; ducem das ipse mearum.

Ruinat pecus.

S. O utinā saluus fierem: nec pectora magnus

Nō salui s̄
amates.
A Estu con
sumor ium
bra.
Philomena

Otia amo
ris causa.

Fomes amo
ris.

Simæ capel
læ.
Bucera.
Corbes.
Fron dator.
Diaria.

Alliger cu
pido.

Sollicitaret amor: nostrosque exurcret artus.
Ignis edax. & stu positus consumor in umbra:
T. **U**nde tibi tantus calor: & quæ causa furoris
Da Siluane mihi: prisco ne accenderis igni:
Atque agit i ueterem tua te Philomena furorē:
S. **H**ic depōe pedū: uiridi hic in gramine dextæ
Tityre pone latus: causamque attende furoris
Tityre: & exemplo discas fugere otia nostro.
Otia (q̄ uerum est) tectum meditatur amorem.
Otia tranquillo sedatas pectore curas
Et ueteres renouant humanis ossibus ignes.
Otia solliciti fomes credantur amoris:
Credantur uires iuconda alimenta cibumque
Suggerere: & blanda immitem nutrire quiete.
Dum simas duxi per florea rura capellas
Per iuga per rupes armenta q; buccera pauit:
Dum lento uarios intexere uimine Corbes
Cura fuit: celsaq; leuis frondator in ulmo
Colligere atq; ouibus præbere diaria foctis:
Dum tutis pecus omne meū circū dare septis
Et studui flexas ex ordine ponere uites:
Inserere agresti prædulces arbore ramos:
Oblitus ueterum flammaram oblitus amoris
Trauduxi placidam tutus sine uulnere uitam:
Atq; meæ nullo flagrarunt igne medullæ:
At postq̄ dulci lentum me uidit in umbra
Alliger & suaues captantem pectore somnos

Inter odoriferas terræ prædiuitis herbas
 Et modo disparibus meditâte carmina auenis
 Innixum huic tereti trunco: modo scita paratē
 Flore nouo cythisi contexta humilīq; miricæ
 Apposuisse capri sub cornibus: ecce tetendit
 Ipse genu flexo uiolentum fortius arcum:
 Et sæuam medio dirrexit corde sagittam.
 Tum subito extinctus colluxit in ossibus ignis:
 Et mea mordaces rediere in pectora curæ.
 Tunc animū formosa meum philomena recēti
 Perculit: & sanam uiolauit uulnere mentem.
 Extemplo fudi gemitus: Suspiria traxi
 Pectore crebra meo: micuitq; e gramine corpus.
 Immemor & baculi siluestris: & imemor oīs
 Armenti siluas omnis: & per iuga montis
 Aspera sollicitus philomenam uoce uocauī
 Sæpius: & multa impleui nemora ipsa querella.
T. Scilicet audieram uoces: densumque boatu
 Ingenti resonare nemus: quum ualle sub illa
 Sectantis niueam per pascua læta iuuenam
 Errabunda mei sequeretur uestigia tauri.
 Et mecum Siluane fui miseratus amantem
 Conditione sua miserum: miserūq; furore.
S. Lustrauī anfractus uarios: atq; inuia mōtis
 Per loca cliuosi: perq; alta cacumina demens
 Quæsiui absentem magno feruore puellam:
 Mox rediī ad fagum lassus: mea uulnera fagū.

Cythifus
 Myrica.

Colluxit in
 ossibus ignis.

Philomena

Miser est q
 amat.

Locus amo-
ri sacratus:
Egon.
Chorydon.

Crudelis
Alexis.
Nehæra.

Damoetas

Caper de
formis cor-
nu amisso.

Medella:
Amantes s̄t
prodigi.

Et creuit geminatus amor geminatus in immo
Corde dolor: passimq; suo custode carentes
Per diuersa leuis errarunt pabula Capræ.

T. ¶ Infelix locus hic ipsiq; sacratus Amori
Est siluane: sub hac fago confossus & Egon
Et Chorydon duros sensere cupidinis ignes.
Nec tamen hic pulcher quis & lactis abūdans
Et diues pecoris crudelem amplexus Alexin.
Ille suam tandem fertur fouisse Nehæram:
Cui si quid cupidæ concessit lactis id omne
Damoetas ouibus rapuit: quas mulxit in hora
Bis miseras. loc; hic pecori nō faustus: amatam
Dum caper hac olim sequeretur forte capellam
Rupe cadens fregit resupino uertice cornu
Quem mox deformē factum fugere capellæ.

S. ¶ Me miserū miseræ me tityre q̄ mala tristem
Solaris: non est igitur Philomena furori
Exhibitura meo saluo grege pulchra medellā:
De grege perdendū est si quid perdatur in illa:
Illa meas omnes habeat teneatq; Capellas:
Possideat tauros: & ouis demulgeat omnes:
Dum ueniat cupidis semel āplectenda lacertis:
Aut a Siluano non dedignetur amari.

T. ¶ Dū Siluane sacræ te texerit arboris ūbra
Nulla quies misero potiundæ nulla puellæ
Spes erit: & grauius te semper inusserit Ignis.
Quare age deuotam fagum fugiamus utcrq;

Subiectamq; fero terram uitemus amori.
 Si qua tñ Siluane tibi est hic grata uoluptas
 Hic remane-procul hinc fugio-ne spicula dur
 Sæua puer:certosq; in me ne dirigat ictus.
 Et iam nescio quid nostro sub pectore feruet.
 Si placet hinc abitus-ueniã quo Tityre duces:
 Cum gregibusq; meis ego te comitabor eūtem
 Sed prius infamem signemus carmine fagum;
 Vt possint alii dubios fugisse recessus.
 Primus ego apponam uersus:mox tityre pōes.
 Cultores nemorum Fauni-satyriq; uiriq;
 Effugite hanc fagum-ne dum captatis in ūbra
 Frigus-Inardescat latitanti pectus amore.
T. **¶** Præstitit hæc olim dulcem mortalibus escã
 Pastores Fagus-nunc fructus præstat amaros:
 Ah fuge-nam sanus si ueneris:æger abibis.

Terra amo
ri subiecta.

Infamem fa
gum.

Fauni- Sa-
tyri. uiri
Inardescat
pectus amo
re.
Fagus æscã
mortalibus

¶ Antonii Mariæ Visdñi elegia ad Sforzanū
 Solatur fœdo læsum meretricis Amore
 Sforzanum monstrans ad mala mentis opem

Ixe nimis sæuo Sforzane cupidinis arcu
f Turpia qui læso uulnera corde geris.
 Angeris-exossare-excarnificaris amore
 Torqueris-premeris-exagitare miser
Vngue tuos uellis crines:tua pectora tundis:
 Suspiras-lachrymas-nocte dieq; gemis.

Sforzanus.
Angor-Ex
ossor-excar
nificor.
Torqor. p
mor.
Exagitor.

Clamofa immerito maledicis uoce tonanti:
Et quicumq; tenent fidera clara deis.

Execrari.

Natalem execrare tuum / execrare parentes:

Vbera: quæ primum lac tribuere tibi.

Vince iram: fupera curas: compesce furores:

Accipiat frenos imperiofus amor.

Nec tantum cruciere miser / q; amica relicto

Te tua nunc alium diligit ipfa uirum .

Quin gaudes / hylariq; exultas pectore lætus /

Quod cæco egressus carcere liber eris.

Quod tua non lædent diurnæ colla cathenæ:

Quod graue non femper ppetiere Iugum.

Admoueas fensus monitis paulisper amice:

Et pateant aures ad mea dicta tuæ.

Iactura immerito preciofi quisque lapilli /

Et dolet igne fuas depopulante domos.

Aut quum uorticibus rapidis / niuibufq; folutis

Et cultus torrês / & fata læta trahit.

At tu quos cultus / quas gemmas / quæ fata perdis

Flumine læta / domos igne uolante tuas /

Dum ftype uel nulla redimendam perdis amicã.

Deformen toto corpore / toto animo.

Discute quæfo genus / cunctasq; exordine dotes.

Non erit illa tuis æquiperanda bonis.

Siue fuos fpectas cenfus / & utroque parentes:

Baucide pauperior / uillior efi hecale.

Fronte / genis / uultu / toto deformis ab ore:

Serui fi qui
amant.

Facit attētū

Nulla ftype
redimendã
amicam.

Vitupatō a
gnē & a for
tunis

Baucis
hecale.

Vitupatō a
dformitate
Corporis.

In risu in uerbis gratia nulla suis.
Quum rubet ingenuus non est color : Arte patur
Pixidif- & madidi panif amice decor.
Damna suæ nulla formæ uirtute reppendit.
Non suauem didicit concreuisse lyram.
Non cantare & ab arte pedes uariare choreis.
Nec phrygia uestes pingere nouit acu.
Scribere nec scriptas didicit legisse tabellas:
Misa aliis semper scripta legenda dabat.
Et qd turpe magis plena deducere nescit
Pensa colo tantum Serica fila trahit.
Præterea in uenerem sine lege sine ordine prona
Si nescis multis prostitit illa procis.
Quod tibi credebas uni dare magna uirorum
Pars habuit propriis expoliata bonis.
Copia facta sui est (mihi crede) petentibus istis
Non adhibes dictis forsan Amice fidem?
Fraterno uinctos nos illa sciebat amore:
Et nunquam sine te me fore te sine me:
Sæpe mihi uoluit tamen hæc Submittere clunes:
Atque suum femori Conseruisse meo.
Nulla sodalitiu sibi erat reuerentia nostri:
Nulla quod & nobis esset amica soror.
Oscula sum passus sua non sum cætera passus.
Oscula germanam nec latuere suam.
Quae non est aliud lachrymosa uoce locuta.
Quod mihi fecisti tu soror ipsa tibi.

Arte pixi-
dis decor
Virupatō a
bonis ai.
Concrepuif
se lyram.
Pedes uaria
re choreis:
Pigere acu.
Pensa dedu
cere colo .

Lasciuit hu
lus puellæ .

Quã eēt ai
cus poetæ
Sforzanius .

Submittere
Clunes .

Indolui nec honesta satis sua uerba notauī:
Extemploq; animis excidit illa meis.
Excidat illa tuis animis Sforzane nec ultra
Te malus obscænæ torqueat huij amor.
Nempe uelit quāuis amita uiuente pudica
Esse nequit mores instruit illa suos.
Quicquid & a læna didicit genitrice paratas
Edocet & neptes in sua sensa trahit.
Nec diuersa suis matrem documenta putato
Tradere nam lænæ filia læna placet.
Blanditiis quibus alliciant; quaque arte p̄ceces
Decipiant iuuenes iam didicere duæ.
Iam didicere duæ: Magico quo carmine sanas
Deflectant mentes excrucientque uiros.
Pressa pedum toto legit hæc uestigia cœno:
Et mox fumosis admouet illa focis.
Careæ figit acu simulachra uel ænea duro
Et peragit uerbis tristia facta tribus.
Vase nouo tria signa facit tria carmina dicit:
Certaque in hoc pluuiâ gramia molit aqua.
Licia circumdat filis annexa Nouenis:
Et nouies flexo polite tangit humum.
Abscidit & coruis caput & cornicibus unguēs:
Expilatq; a uibus Lumina parua uagis.
Et corylum gladio partes discindit in aquas:
Hæc mea pars pars hæc dicit amantis erit.
Excipit adducta sua menstrua prima sinistra:

Ab amita
didicit
Genitrix læ
na.

Magica &
supstitiosa
Vestigia pe
dum.

Simulacra
acu.

Signa in ua
se.

Licia
Caput cor
ui.

Vngues cor
nicis.

Oculi hyrū
dinum.

Virga cory
li.

Fingit & obliquis limina terfa notis:
Inque pauimento magnus deducitur orbis:
Ponitur & medio uitreus orbe calix.
Hinc illinc uolitare leues circumspicis umbras:
Murmura & ambiguo reddere parua sono.
Cumque suo elixat cor sanguine uulturis ingens
Noxia amatorj pocula facta suo
Illa pilos adolet pudibonda pte refectos:
Additur extremæ pars quota sumpta Comæ.
Addit & flauj granum salis: & sacra thura:
Et cum lacte nouo candida uina simul.
Ore nigras uersare fabas solet & dare prunis.
Spectare an saliant excutiantque focum.
Quumque coit semenque suum semenque uirile
Colligit & crebris excreat illa globis.
Mox durata igni pprio madefacta cruore
Mollit acu læuum Crus uiolante breui.
Extensa que manu studet ut mensura secundam:
Inuersa superet tertia parte togæ.
Defosso que penu media plus pollice pte
Serotat horrendo uerba locuta sono.
Multaque quæ Scythicis nō nouit Phasias oris.
Aut italo Clarij filia cole Dei.
Hæc igit cadat exanimo: nec pfer Iniqua
Mente q̄ amplexus deserat illa tuos.
Quin potius fugienda foret si dotibus istis
Velet in antiquos sponte redire sinus.

Mēstruoli-
mina.
Circulus in
pauimento
Inuocatio
demonum.

Cor uultu-
ris.
Pilofuulæ
Capilli.
Sal Thus.
Lac. uinum
album.
Fabæ nigre
Semē maris
& feminæ.

Sanguis est
nistro crure
Mēsurā pal-
mæ.
Defossus in
terra pollex

Phasidas
medea.

Circe:

Tagus dur-
rius pactol?

Pepuleæ
opes.

Aedes prin-
cipis Bent:
Vitupatio
a cupidita-
te.

Vendit ue-
nerē.

Amor sceleratus
hñdī i
Celeno.
Subinde.

Tuscit ex-
creat nuit.

Quiborebo
amor paref

Nihil diffi-
le uolenti.

Infanæ infa-
lia mentis:

Illa Tagum duriumq; mihi pactolon & una
Donet- & coi regna beata soli:

Pepuleas promittat opes: & principis aedes
Bentiuoli: & quicquid felsina diues arat.

Cōseret haud nostro lateri latus: aut dabit unquā
Basia: nec iunget fœda labella meis.

Adde q; & nullo pretio satiatur auara:

Hæc rapit: illa trahit: postulat illa dari:

Et licet innata crissare libidine semper

Affectet- tamen id uendere gaudet opus.

Munera quot- quæ- quāta- olī renimiscere demēs

Ceperit- uxori munera digna tuæ.

Inq; dies subcrescit amor sceleratus habēdi:

Vt iam credatur dira Celeno fore.

Non uereor quin captus amans ab amor subinde

Definat- incepti pœniteatque sui.

Et iam carpit itex gressus reditusq; freqētat

Rarius- & tuscit- excreat- atque nuit.

Redditur in nihilum q; erat nihil: ecce nec herbis-

Nec magica felix arte paratur amor.

Quem forma ingenio- uirtute- fideq; bonisq;

Moribus- & cultu Conciliare potes.

Eia age te uincas- & magnum corde dolorem

Excute- nam facile est (fac uelis) omne tibi.

Non amor est- sed. n. non sanæ insania mētis

Et furor humanos dedecet usque uiros:

Qui parat hunc amor est- inq; si forte- furorē:

Definat hic amor-hic desinet inde furor .
 Submoueat causam tanti Sforzani amoris.
 Submota causa uictus abibit amor.
 Otia tollantur nostræ mala uulnera mentis
 Otia sollicitis esca parata malis .
 Otia Tyndaridos traxere Aegisthon in ignes:
 Hinc perimit matrem filius-illa uirum.
 Otia Bersabeo uiolarunt Dauida amore:
 Vnde homini cædes nata-& adulterium.
 Otia multinubū Sapientis nomen habentem
 Fecere-& fuluo sacrificare boui.
 Ista philistæ post milia cæsa phalangis-
 Priuarunt oculis fortia membra suis.
 Otia sidonium calabra fregere sub aura
 Post domitas alpes-post fera bella ducē.
 Otia faginea Siluanus noster in umbra
 Incurat baculi non memor-atq; gregis.
 Otia inesse solent uarios; causa malorum;
 Sautius effugias otia-sanus eris.
 Ecce humili uagit tener in præsepe puellus :
 Et deus absq; hominis semine factus homo est.
 Hinc bos-hinc asinus diuinos sufflat in artus:
 Et nobis natum gestit uterq; deum.
 Germinat en radix:oritur noua stella : paritq;
 En Virgo salua uirginitate deum.
 O noua res:o mira patris comertia summi :
 Alta deus cœli deserit-ima colit.

submota cā
 submouet.
 effectus .
 Otia amor
 causa .
 Aegisthus .
 Clytemne-
 stra.
 Dauid .
 Bersabe .
 Salomon
 multinubus
 Sanson .

Hannibal.

Siluanus.

De natiui-
 tate dñi .
 Puellus ;
 Bos asinus .

Radix .
 Stella noua
 Virgo parit
 Comertia
 patris .

Humana tegitur diuinus pelle: creator

Totius mundi membra creata gerit:

Suscipit æternus moribundos spiritus artus:

Et cupit: & metuit: gaudet: & ipse dolet.

Hæc animo Sforzane tuo meditare parumper:

Discute Munifici grandia dona dei.

Et sic diuino humanus superabitur ardor:

Cœlestemque animus sentiet æger opem.

Quumq; duo nequeant in eodem corpore stare:

Et successori cedere discat amor.

Cedet amor uetus iste nouo: & deus omnib; Idem

Qui solet esse tuæ causa salutis erit:

Antonii Mariæ Visdomini in Perditum Amentem seu potius Amentem Elegia.

P Erdite qd tibi uis: proprios defæuis i art;

Dū ueteris flāmas corde dolente foues.

Inq; dies aīum spe tristem pascis inani.

Expectans uotis irrita facta tuis.

Excrucias gemitu miserabilibusq; querellis

Corpora non sumptis attenuata cibus.

Corpora quæ gressu uix iam portantur inherti:

Corpora deformi turpia facta situ.

Egrederis quoties populus miratur ubiq;

Incertus uiuas an sis imago tui.

Et magis appares q̄ corpus Corporis umbra:

Munificus
Deus

Deus salutis
causa.

Spes ē q̄ pa
scat amātes

Corporis
umbra,

Et magis inferni quam Iouis esse dei.
 Vnde tibi furor hic: unde hæc insania mentis!
 Constituis leges tu ne in amore nouas!
 Falleris: hæc nullus ratione fructur amica-
 Opposita opperiens hostia clausa scra.
 Lex in amore iubet cultus gestare decentes:
 Nec tibi pertusa pelle natare pedes.
 At tu per mediam qualis pānutius urbem
 Thersites nudis calcibus ire soles.
 Altera pendet & hinc ralla pars altera & illinc:
 Atq; patent laxis Crura foraminibus.
 Deniq; munditias omnes dea mater amorum
 Diligit: & cultu culta placere studet.
 Hinc geminas phrygio uicit sub iudice diuas:
 Hinc placuit Marti corpore munda suo:
 Hinc sibi grati Adon: cephalū hīc aurora petebat:
 Hinc cupit hippolytū gnosis habere suum.
 Tu geris impexos crines: Impexaq; menti
 Vellera: nec de te præmia tonsor habet.
 Effingunt ungues ursum: Stillantia semper
 Lumina fœtentem naris & uda caprum.
 Delphinus dorso signatur simia rictu:
 Obducta uictus Marsia fronte tua.
 Ossea tota manus: ueluti per diuina uepres.
 Articuli: dentes summaq; labra nigrent.
 Exanimum uelut est totum sine sanguine corpus:
 Ossibus & rigidis hæret adusta cutis.

Insania mē
tis.

Quid lex in
amore.

Thersites'
Pannutius.
Ralla.

Culta ueng
Iudiciū pa-
ridis.
Mars.
Adon. Ce-
phalus.
Hippolyt.
Phædra.
Tonsor.

Vngues ur
sum:
Naris capz
Delphinus
dorso.
Simia rictu
Marsya frō
te:
Articuli ue
pres:

Vitis ulmos
Ceres ferax
Vir Echus.

Publica quæ meretrix tales admitteret artus;
Aut sineret tali Iungier ulla Viro;
Non bene compositas uitis complectitur ulmos;
Non bene culta ferax diligit arua Ceres.
Quã timeo ne uir fias resonabilis Echus:
Solaq; de toto corpore uox maneat.
Et furor infani naturam corporis ingens
Vincat & insolito feruidus igne calor.

Sensibus rō
dñetur!

Quare age dum superest ī te quod uincere possis.
Luctantes frenis impediuntur equi:
Sensibus & ratio dominetur; amara cupido
Subiaceat: uenus & sub iuga tristis eat.
Deniq; te noscas; atq; irrita cepta reliquas.
Sidera difficile est tangere posse manu.

Caucasus.
Velliferum
mare.
Orcaei

Et totum geminis comprehendere caucason ulnis;
Velliferumq; orcis euacuare mare.
Stulte quid insanis; quid inania cepta resumis;
Vis ne uia hac dominæ perplacuisse tuæ;

In mortario
aqua

Mortario contundis aquam; proscindis aratro
Littora; dumosæ semina spargis humi.

Mutinā Vr
sum.
Anseres in
arbore
Lebes ptu-
sus.

Et Mutinā frustra uiolentum contrahis Vrsum;
Atque uncta nexas arbore glutis aues.
Pertuso tentas puteum exsiccare lebetes:

Onus Sisy-
phium.

Ardua Sisyphium per iuga ducis onus;
Non bene mortali dea iungitur; humida sicco;
Ignea frigenti; pinguis amica macro.
Non humili regina; libro non carnea; Saxo

Mollicula: extincto uiua: probata malo.
 Tentaris quoties toties patiere repulsam:
 Proque tuo poenas læsus amore lues.
 Excute turpiculo confortas pectore flammæ:
 Excute candentes corde furente faces.
 Propositum ponatur opus: nec corporis esto
 Immeriti tortor aut homicida tui.
 Nec uelis ante Diem miserranda morte perire
 Demens aut stygios uiuus adire lacus.
 Aut summis uiuendo animam retinere labellis.
 Ludibrioque ipsis gentibus esse diu.

Cōfortas pe
ctōr flāmāf

Tortor &
hōicida tui.

Epiccedion in Marianum Ad Hieronymum
 Casium Bononiensem per Antonium Mariam
 Visdominum.

R phea Calliope Ciconū si fleuit ad oras:
 Et tellus gelido postea sub axe rigens.
 Si quondā aoniæ luxere Amphioia thebæ
 Testantes dulci moenia structa sono.
 Si methynna diu plorauit Arionā tristis:
 Et siculi fluctus Tenareiq; sinus.
 Phyllirida priuata suo si thessala tellus
 Congenuitq; Deus cum genitrice pater.
 Græcia faciūdi mortem Demosthenis: atq;
 Itala defleuit si Ciceronis humus.
 Nūc latiū lucanus ager nūc marsus & umber

Orpheus.

Amphion.

Arion.

Phyllirides
Chiron
Demosthe
nes.
Cicero.

Tristitia inexpletis fletibus ora rigent.
Oia nunc doleant: opoſaq; machina in undi
Lugeat & uultu triftia ſigna ferat.
Pro uiolis dumos nigras pro floribus herbas
Terra creet magno ſemicremata gelu.
Aera denſa tegant & totum nubila coelum:
Imbribus aſſiduis grandinibusq; pluat:
Labanturq; ſuis coenofi fontibus amnes.
Auſtaq; ſint lachrymis flumina Stagna lacq;
Nunc Matuta ſuis fleat & portunus in undis:
Nunc lateat ſub aquis ſquamea turba ſuis.
Cūq; tua Ecclypſim titan patiare ſorore:
Nec doleas fuſo quam Phaetonte minus.
Occidit heu uere fidei decus: Occidit orbis
Gloria: & immenſus religionis honos.
Conticuit terras uox exaudita per omnes:
Qua ſolidam oceanus fluctibus ambit humū.
Quæ dederat crepitus occaſu ſolis ad ortum
Heu ſiluit flatu deficiente tuba.
Quiq; dabat cunctis dulces ſitientibus undas:
Cunctaq; ſecundis arua rigabat aquis
Qualis ad ægypti regiones nilus amoenas
Fecundat riguam flumine diues humū.
Defecit toto ſons heu memorabilis orbe
Vberior rhodano tybride gange pado.
Nec mirum cæca ſi nunc caligine cælum
Abditur & ſubita nocte nigreſcit humus.

Matuta :
Portunus :

Ecclypſis
Phaeton.

Nilus :

Qui mundū splendore suo Irradiauerat oēm
En sacer extincto Lumine fulgor obit.
Ille sacræ interpretis legis: ueræq; Sophyæ
Doctor: & haud timidus miles in arma dei.
Ille bonæ custos fidei: probitatis alūnus
(Flete piæ gentes) proh dolor occubuit.
Proh dolor occubuit ueri pia gloria cultus:
Integer & sanctæ religionis amor:
Serpere iam poterunt passim scelera oīa terris:
Humanumq; genus cōmaculare lue
Innumeri errores nasci: pestesq; nefandæ:
Incultum tribuli corripuisse solum.
Non erit ulterius iustam qui surgat in iram:
Destruat eloquio dogmata curua suo:
Pugnet in aduersos hostes: cristoq; rebelles
Aut cadere aut rectum carpere cogat iter.
Stringat fulmineā in luxus, in crimina linguā
Omnia Magnifono terreat ore malos.
Vitandum doceat calem Sermone sinistrum
M. Ilifluo & Samyæ dextra tenenda notæ.
In oclum ostendat cliuosos esse meatus:
Nec facile ad summi tecta tonantis iter.
Decliuēsq; uias, pnosq; ad Tartara gressus:
Semper & infernæ Stagna adapta stygis.
Quæ dum marmorea proferret in æde deorū
Pendentes tenuit non secus ipse uiros
In sūma uolucres rhodope q̄ Thraci; Orpheus:
M i

Lfa pytha
goræ.

Orpheus.

Atlas cytha
redus floren
tinus.
Vertūnus
protheus.
Mestre
Achelus.
Cicero.
Demosthe
nes :

Salomon.
T. Liuius.
Marianus.

Amphion.
Thebas.

Apollo tro
iam.

Cunctaque pangeis bruta morata iugis.
Doctior eximiam uoces uariare partem
Concentus Cytharæ q̄ resonantis Atlas:
Quam sua Vertūnus-protheus-erisitōe nata
Corpora non merito dans alimenta patri.
Herculcosq; ferens congressus amnis Acarnan
Propter concubitus Deianyra tuos.
Eloquio ueteri Cicerone disertior: aut quem
Græcia mirata est obstupefaeta diu.
Voce sua potis ille fuit deducere cautes:
Et trahere immanes ad sua dicta feras.
Reginā salomō hierosolyma traxit ab austris:
A borea in latiū tu patauine uirum.
Notus at hesperiis Marianus notus cois
Gentibus & cœli notus utrique polo.
Sapientius immensi cunctis a partibus orbis
Acciuit uarios ad sua uerba uiros.
Innumerae gentes hoc declamante fluebāt
Ut locus in tota nō foret urbe Capax.
Dyrceū struxisse ferūt sua moenia uatem
Dum tractat cytharæ fila canora sua.
Dulcisonæ cātū testudinis usus Apollo
Censetur muros Composuisse nouos.
Hic noua claustra: noua edes: noua tecta pauit
Voce sua: & turres duxit ad astra nouas.
Nec sua mortali spectiosa palatia uulgo
Diuos atq; hominum sed fabricata patri.

Ah fera mors Enoch si præstita uita pennis
Aere quæq; ferens aureus axis agit.
Cur rapis utilibus mūdo Marianon ab ānis?
Membraq; ppetuos uiuere digna dies?
Aut si uix senio tādē consumpta tremēti
Natales uidit mille Sybilla suos:
Annis si fruitur multis aurora mariti:
Si pylus uixit sæcula terna senex:
Cur Marianus obit nece præcoce funes acerbo
Bisquinā nundū natus olympiada?
Præsides quo cultusq; dei præstantq; nitebat
Religio: & puris templa dicata sacris.
Fatorū hūanis nimium lex inuida rebus.
Et phibens longa prosperitate frui:
Pensa q; lanificū nimis aspnata sororū
Heu fuffas iusta conditione preces.
Cur nō ē ulli uestro exorable numen?
Et graue mortali cuiq; tenetis onus?
Rex hoīum diuūque preces effundit inanef:
Et refugit calicem: uestraque iura timet.
Et tñ ex aliqua natura reflectitur Arte:
Et mutat leges sæpius illa suas.
Extinctū fertur medicis Epydaurius herbis
Hippolytū luci restituisse nouæ.
Mortuaque eurydice nigro rediisset ab orcho
Coniugis imodicus ni nocuisset amor.
Hic amor & mūdi totius cura salutis

Enoch

Sybilla.
Titonus.
Nestor

Christus

Epydaurius
Hippolytus
Eurydice.

Francia pictor
Bon. bñdictus ne
apolitanus
pictor.

Thebaldey
poeta.
Seraphi po
eta.

Corripit & fato te mariane premit.
Non crimꝫ meriti imemores: colat ethera latꝫ
Spiritus: ipse Silex ossa quicta tegat:
In fastis tua facta legam: Scribentur in actis
Dicta: nec illa unqꝫ carpserit ulla dies.
Tempus & illud erit: tibi quo sacra bimus aras:
Templaqꝫ numinibꝫ constituenda tuis.
Cynnamaqꝫ uremꝫ cyclicꝫqꝫ arabꝫqꝫ liquores:
Fundemusqꝫ tuis pingua thura sacris.
In uotis uenies: Aderisqꝫ uocantibus ipsis:
Nomen adorabit fœmina uirꝫqꝫ tuum.
Interea pario referat te marmore sculptũ
Praxiteles aliquis- uel nouus acre myron
Et te felsineus tabula depingat Apelles:
Et te ptogenes parthenopeus agat.
Tu lyssippe uidearis in acre Colossi:
Et polycletea conspiciare manu.
In te phidiaci certent: & turba Scopazꝫ:
Polleat hic cœlis: ille Colore suo.
Palladii certet iuuenes: & quisque peritus
Ingenium tendat per tua facta suũ.
Hic scribat docto numeros ab apolline ductos:
Atque hic compositis uerba soluta notis.
Hic canat ethrusca uulgaria Carmina lingua.
Atque Thebaldeos prouocet ore modos.
Excudat tersos nũc musa Seraphyca rytmos:
Materia ingenis omnibus apta patet.

Prodeat euganeis uates barbatus ab oris:
Vates Sidero notus utrique polo.
Vates Cui presto mentemq; aīumq; ministrat
Phœbus: & Aoniæ dant alimēta deæ.
Seu græco Cātare uelit plectroq; latino
Cōuenit ad uersus utraq; Lingua suos.
Seu meditata cupit- seu nō meditata referre
Carmīa habet p̄mptos ad sua uerba sonos.
Hic igiŕ querulas aīantia Carmīa chordas
Exprimat: & tristi tristia uoce canat.
Quaq; mouet rigidas hoīum testudine mētes
Defleat occassus hac Mariane tuos.
Dent supi Aonydūq; Cohors p̄docta soroz
Annis- & uitæ tēpora tāta meæ.
Ut ualeā egregiū meritis decorare tropheū
Versib; & Laudes cōcelebrare tuas.
Quēq; piis lachrymis extictū- & dispaŕ uersu
Nec bene cōcordi uoce- nec arte chelis.
Luxim; altiloquo tētē laudare cothurno:
Atq; Maroneæ plectra mouere lyræ.
Nūc cōfussa sonat uox- & singultib; hæret:
Et tremula calam; cōcidit ecce manu.
Quare finis erit dictis- nō fletib; ergo
Poste sub hoc saxo mi Mariane Vale.

Finis.

Epithaphiū Mariani p̄ Eudē Vifdñum.

n On hic: sed toto fitus ē Marianus ī orbe.
Credis & extinctum: faller: uiuit adhuc.

¶ Aliud.

e Xtinctus nō es: uiuis Mariane: nec istud
Tcctū te marmor: totus at orbis habet.

¶ Aliud.

h Ic Mariane Iaces: satis ē: sūt cætera nota
Ingenium: mores: religio: eloquium.

¶ Aliud p Guidonem Rangonum

n Il q̄ror o supi uitæ breuitate: nec urna
Hac humili: uixit nam satis ille diu.
Qui sibi apud gētes æternā noīe famā:
Perpetuas sedes fecit apud superos.
Nec paruo illius clauduntur mēbra sepulcro:
Qui nitet eloquio: religione: fide.

¶ Aliud p Hannibalē Rāgonū.

Rphe; ad thracas: latiis Marian; ī oris
o Occubat: ille feras mulxerat: hic hoīes.
Ille lyra: Voce hic: & lingua: uiderat ille.

Infernos uiuus: Mortuus hic Superos.
Vox cytharā: q̄tūq; feras hō: Tartara cœlū.
Grate uiris præstas Orphea: grate deis.

☞ Ad Hieronymū Cassiū Boñ.

Cassi decus omnium uirorum:
o Quos doctæ generauit urbis aluo
Fecunda ingeniis humus rigatos
Rhenoque & Sapina duobus undis
Claris fluminibus - piæ Camcœnæ
Mecum tristia fata Lachrymarunt-
Et duros obitus tui sodalis-
Et cultus stabilis sacri columnæ:
Fletus ergo habeas amici amice.
Hic: quum carmine cæteri poetæ
Mortales faciant perire nunquam:
Et duros necis aufugisse morsus:
Versus efficiet meos profecto
Semper uiuere nobiles in æuo.

☞ Codrus ad phœbum.

p Hœbe poetarū genitor uenerāde: sororū
Frater & Aonidum.
Qui plectro aurato: cytharaq; decorus eburna
Pulchrior es superis.
Quotidieq; semel curru metire nitenti
Grande poli spatium.

Hactenus imēsa te sum pietate secutus:
Omnibus & studiis.
Iuuit & ī medio residentē helycone recessus
Excoluisse sacros.
Parnasiq; nouē uenerarier æde puellas
Virgineosque habitus.
Nunc alio nostras statui diuertere mentes
Phoebe animumque meum.
Non quia te: carmenq; tuū: musasq; posus:
Lauriferumque apicem.
Sed quia phœbe nequit repleti carmine Vēter
Quum petat os aliud.
Ergo cheli mihi q̄ dederas tibi pulcher apollo
Restituo emeritus.
Non tamen ista libens sed paupertate coactus
(Da ueniam) efficio.
Quod fuerat quōdā studiū tibi phœbe dicatū
Iam Medicina tenet.
Fertilior medicina seges uel pinguior esca
Carmine perpetuo.
Desero te parnase sacer: liquidasq; uolucris
Bellerophontis aquas.
Phoche uale: tu nysa uale: uersusque: lyræque:
Pegafidesque simul.
Pro quibus optato ueniat medicina fauore
Non habitura famem.

¶ Phœbus ad Codrum.

Erba qd hæc sibi codre uolūt: ab apollīe
u Codre tuo Veniam: (poscis
An nescis medicas artes: & gramina q̄q;
Iure sub esse meo:

Quid sine me poterat doct̄: cū fr̄e Machaon:
Me sine phyllirides:

Effussam per me natus eum sanguine uitam
Reddidit Hippolyto.

Deniq; se medicus debet mihi quisq; petenti
Si ferat auxilium.

Nil igitur poteris sine me. seu carmine siue
Te medicina iuuat.

Si tamen herba magis q̄ carmina uirib; herbæ
Vtere & arte mea.

Non ideo phœbum: nec phœbi sacra relinquis
Codre Ministeria.

Sed magis infudas ut ames uenereris adores
Meque measque manus.

Ergo iter optatū capias: & præpete penna
Velle tuum exequere.

Ipse adero: nec te: tanto quem tpe foui:
Nunc ego destituam.

Ostendam archana quæ sit uirtute salubris
Quæ ue sit herba nocens.

☞ Cōmendat codrum Doctoribus & scolasticis.

Auper est si quis probitate uera:
p Et bonæ semper studiosus artis:
Qui sibi gratum meruit fauorem
Auxiliumque.

¶ Pauper hic Codrus probitate uera:
Et bonæ semper studiosus artis
Omnium gratum meruit fauorem
Auxiliumque.

¶ Pauperi Codro faueat peritus
Artis & iuris: faueat Mineruæ
Munus affectans: faueatq; phœbo
Grata iuuentus.

¶ Hoc uirum nemo magis est egenus:
Codrus est ipso magis Irus Iro:
Codrus est Codro ueteri nouellus
Codrior ipso.

¶ Non habet Codrus proculam: nec ipse
Maius aut illa breuius cubile:
Nō habet sex urceolos: duos nec
Nec miser unum.

¶ Cantarus nullus breuis est egeno
Magnus aut Codro: recubansue chyron:
Nec uetus seruans noua nec libellos
Cista latinos.

¶ Qui tuos uersus ubi Codre mures
Dente roderunt opici maligno
Protinus uadis medicas ad artes

Spreto helicone.

¶ Nil habet Codrus: neget ista q̄s nā;
Cernitis sane nihil esse Codro-
Ni suum barbam quasi contegentem
Pectus & ora.

¶ Quæ tibi quondam (memini) periclo
Affuit: quando pueri putantes
Esse iudæum quasi te repente
Dillapidarunt.

¶ Quisq; iam Codro faueat benignus:
Codrus est sane probus: & probato
Ocio incumbens fuit: est: eritq;
Officiosus.

¶ Pro habēdis doctorat; īsignib; oŕo.

Duentus scio non latere causam
a Doctorum sacer ordo te uirorū:
Iam quod polliciti mihi fuistis,
Nunc læta precor exhibete fronte.
Nec quāuis merui sacros honores
Præbentis logicæ patientiorem
Ad quascunque uiam scientias uis:
Aut insignia dignus hæc habere:
Me uester faciat tamen merere
Aspectus: pietas: amor fidelis:
Qui maiora potest: precor putate

Munificus largas diues habebat opes.
Hūc here tu poteras iuuenem spectare decori
Cui fera nūc toruo cornua nata uides.
Sæpe sinu molles cupido tenuere puellæ:
Horrida qui fului terga leonis habet.
Hic licet aspicitur stygia sub imagine uultu-
Cras tñ in nitido conspiciendus erit.
Talia sic totā uisuntur mōstra p urbē:
Humanūque capit nō sua forma genus.
Sic uariis uariāt hoīes sua mēbra figuris
Illos ut possis dicere non hoīes.
Quū deus aduētat pinguis: cui Carnea pingui
Dona placēt: cui dat nomen amica caro.
Qui deus ætherei fugiens comertia regni
Inter cœlestes noluit esse deos.
At sibi in euganea proprios tellure penates
Legit ubi assiduo cultus honore uiget.
Inde rubēs latias genialia festa p urbes
Spargit & ad Rhodanū callaicumq; Tagū
Cuius in aduentu mœstos oñdere uultus
Non licet: & curas corde tenere graues.
Lætus amat lætas: iucōdaque festa choreas
Sacraque Magnificis luxuriosa cibus.
Edidit hunc ptu quōdā uenus alma lixō:
Hinc data sunt læto libera regna deo.
Hinc ludis stipat; adest: & frē parentis
Incitat alligero dulcia furta suæ.

Carnis pri-
uius unde.

Carnisp. ue-
neris & Bac-
chi filius.

Hinc sua sæpe ferox cupit interrūper̄ mauiors
Festa q̄ ex Vener̄ est cretus Iache tibi.
Ille tñ matris tutus fratrisque uagat̄
Numine nō aliis castra minora tenet.
In quibꝫ & pueri iuuenes teneræque puellæ:
Saltat: & effecto corpore turba senū.
Ferreæ nō illic agitantur arundine tela:
Letali bellum nec ferus ensis agit.
Threiciæ fidibꝫ Cytharæ tēdunt̄ amicis:
Er uario rēsonāt pinguia castra sono.
Carmina cātant̄ foetas motura Ienas:
Et quæ sunt medio saxa reposita mari.
Huc illuc mediā saltatrix turba p̄ urbē
Virgincos errans suadet inī choros.
Huic mō uult teretes digitos tractare puellæ:
Et premere opposito mollia terga genu.
Huic mō pulchra suis circūdare colla lacertis:
Et dare q̄ semp munus utrūque iuuat.
Hæc sibi sacra iubet fieri mutabile numen
Quæ fore grata sibi sãmīna uirque p̄bat.
Hūc igif̄ festas agitemus amice choreas:
Carpamus curis gaudia depositis.
Pollice plestra manꝫ moucāt pulsata frequēti:
Nec desint dulci carmina dicta lyra.
Nāque dies alio ueniet pagendā tenore
Plena situ: turpi desidiōsa fame.
Sic uice ineq̄li reꝫ momēta ferunt̄.
Procedūtque uia tempora dissimili.

¶ De Cōtinētia q̄tragesimali ad iuuetūte bon̄.

Largius effusso per inebria corpora potu
Vestra libidinibus dedita uita fuit.

Et uaga per totam conuiuia protulit urbem:

Affiduosq; sales: multiplicesq; iocos.

Nunc uero hæc alios mores exposulat ætas:

Atque aliam uitam uendicat ista dies:

Siste gradum in uenerē nimiū plapsa iuuetus:

Et currentis equi contra he lora tui.

Carnisp.

Mortuus ingenti coquus ē abdñe pinguis

Continui magno cultus honore cibi.

Maturoq; ad nos uenit pede macra sacerdos:

Victu humiliq; artus attenuata suos.

Quatragesi
mæ effinitio

Pallor inest facie: dentes liuore notati.

Atra cutis: nullo pectine pexa coma.

Barba riget: dulci risu caret: humida semp

Ora gerit lachrymis: corpora plena situ.

Et lento paslu incedit suffulceta bacillo

Effectum corpus ne tremebonda cadat.

Hæc pia sacra petit fieri sibi: sacra necesse est

Vt fiant ritu: quo petit illa: sibi.

Ritus hic est. Oculos in humū mœrore remiss,

Perdomita uentrem pectus & ora fame:

Mox quæcūque tibi fuerint cōmissa fatere:

Exutusq; omni crimine templa cole.

¶ Ad amicū,

d Igna fatif phœbo-phœbiq; sororib; ipfis
Atque Aganypæo commadefacta lacu
Quæ dedit antiquo mihi iunct; amore sodalis
Legimus Aonia concita plectra lyra.
Legimus & lectis se non Licuisse putavi
Deprimere; & dotes attenuare suas.
Ista sine efficiant quibus est non docta canendi
Gratia: nec Clarii uox bene nota dei.
At tibi: qui sacrum musis helycona pererras;
Quique Meduseis proluis ora uadis.
Et licet & fas est non excusata tenere
Munera. Doctrinæ est ars bene nota tuæ.
Quæ q; ad ætereos me tollere docta recessus:
Et cupiat laudes cōcinuisse meas:
Gratus ago grates: quas gratus amice referre
Si mihi uel dari: uel Babylonis opes.
Sed q̄a nec dari: nec opes Babylonis habemus
Offero q; fructus n̄r agellus habet.
Præcipueq; meū præsto tibi semp amorē:
Seruiat aoniis ut solet ille uiris.
Tunc tibi defuero quū docta Bononia scire
Desinet: & nullas rhenus habebit aquas.
Nunc amo: delexi quē iam. Sed ut exitus idem
Qui tua concludat Carmina n̄ra Vale.

CIn Detraкторē ad Laurētiū.

d Ixim) affidue Mutinā tibi ducit ursus:
Et tibi p frutices semina iacta cadunt.
Anser in aerea tibi summit arbore nexus:
Et tibi Sylyphiū p iuga fertur onus.
Sacra nequit rutilo uiolari fulmine laurus:
Nec cadit aduersi turbine læta nothi.
Quo magis & rabies uentorū & fulgura cœli
Crebrescūt uirides spargit inusta comas.
Fitq; magis fulgens ut sol egressus opaca
Nube magis radiat Lucidiusq; nitet.
Victa iace nūc lingua procax: & disce tacere
Inuida: nec patriis eē supba dolis.
At solita uiuas tu conditione supstes
Qui merito a lauri nomine nomen habes.

¶ Epythaphiū Io. Carz.

Cribasq; sincera fides: & recta uoluntas:
Et quicqd laudis uita pudica tenet.
Hac reuoluit humo: sub quo stant ossa Iohānis
Carzolæ: cuius spiritus astra tenet.

¶ Aliud.

¶ Consilio grauitate fide maturū & æuo:
Condita cuius habet cippus hic ossa: sui.

Nomē Iohānes fuerat: Carzola ppago:

Officiū oñdent scripta relictā meū.

In Detractorem ad quendam Equitem Bo-
noniensem.

Iam mala lingua tace qđ inania crimina fingis

Non nocet infonti lingua dolosa uiro.

Quid lacras: quē dū laceras: extollis ī altū?

Et facis excelsos scandere stulta gradus.

Ne preme: maiorē quē tu facis usq; premēdo:

Num pdesse uides dū nocuisse cupis?

Maior ī aduersis exurgere uiuida uirtus:

Pressaque sidereā nouit adire domum.

Secedet totū nomen spsurus in orbē

Virtute & Claro sanguine dignus eques.

Iam mala lingua tace: qđ inania crimina fingis

Non nocet infonti lingua dolosa uiro.

Vade bonis auibus lantos habiturus honores

Vir tam doctrina qđ pbitate nitens.

Nec timeas inimica tuæ dignissime laudis

Agmina: nec gentis dicta nefanda malæ.

Nāque apices laticis diuinæ pallados instar

Vera tenent: fondo nec latitare queunt.

Sit tibi Cælicolæ timor ac amor usque tonātis:

Quo duce Scyllæo gurgite tutus cris.

Quo duce flāmiferā libyen penetrabis & idos:

Tutus & in Scythico frigore semp eris.
Hinc securus abii: sūmo uidet oīa caelo
Iupiter: & iusto examine Cuncta regit.
Offero praeterea si qd q; possit egestas
Est mea. Fac iubeas tu mō: Iussa feram.
Pauperie: patriaq; mea: laribusq; paternis
Vtere: Nostra tibi est semp aperta domus.
Iā mala lingua tace, iā cōprie murmura nugax
Non nocet infonti lingua dolosa uiro.

Mars ad Hannibalem Bentiuolum qua die
Sigismundus praefecturam scolasticā iniuit.

Axima nobilium totū iā nota p orbem
Iā nulli celsura domus: fondata benigno
Sidere: & aeternū praeseruatora decorē
Hesperias inter gentes: Tuq; Inclita Factis
Progenies partis & Bentiuolea Triūphis
Bellorū pacisq; decus: diuūq; hoīumq;
Magna: & precipue Mauortis & unica cura
Pallados: & magni sub numine tuta Tonātis.
Nos urbē egregiam: nr̄asq; reuissere gentes
Venimus a gelidi Boreae: Scythiaq; niualis
Partibus extrema metiti quaeq; sub arcto.
Salue igit̄ gēs grata mihi: gēs grata mineruae:
Et qua nō nobis habitata ipensius urbs est

Vlla: nec his ullo tm̄ regnata sub auro
Numinibus-urias uariis regionibꝫ urbesci
Præfixasq; domos (fateor) populosq; feroces
In bellis habui: sed nō mihi dextera præsto
Palladis auxilio fuit- aut tutela: sub orbe
Arctoo tenui fuluo præciosa metallo
Tecta feræ genti dominans. Et trachas ī arma
Strimōis ad ripas agitans- & ad orbelon: aut p
Frigentē rhodopen- pindo qua tēdit ab alto
Ad Ciconū pp̄los: bellūq; adomāthas amātes
Hebrus a polline sacratus cæde poetæ.
His tm̄ nec sum terris: sed & horrida curru
Gallia læta meo: nec non germania quinq;
Diuisa in species hoīum. Qui nomen hiberis
Donarūt Celtæ: longamq; Britānia lucē
Quæ tenet: ī cancrū feruens quū cynthiꝫ itrat-
Me colit: & parthus fortis tūc hoste timendus
Quū fugit: & celeres uertit post terga sagittas.
Hos aliosq; mea populos ditioe tenebam.
Dans iram belloq; animos. At solus in istis
Partibus a stabam sotiatus pallade nulla.
(Noluit in gladios habitare minerva ruētis-
Effrenosq; omni populos rōne carentes)
Hinc ruere in ferrū: subitisq; occuber̄ telis.
At tu iam uariis decorata Bononia factis
Exulta: lætunq; animum pæana canendo

Bononia

Ioānes Bēt.

Extolle: in toto nulla est felicior orbe
Urbs habitata uiris. tacco uiridantia prata
Fecūdos bacchi colles: segetūque feraces
Atque olei cāpos: & quo sub tuta moraris
Principe Bentiuolo: quē nō fortuna sed ipsa
Docta dedit pallas: quo sospite sospes habebis
Impiū cū Marte dea auxiliāte Minerua.
At q̄ sis faelix nobis praesentibus: ecce
Donec Romani nos iam tenuere grites
Regnarūt: & quæque suo puincia iuri
Subdita: sed nobis illi iacuerē repulsis.
Ergo n̄roꝝ cultrix turrita sacroꝝ
Felsina uince hostes: & uictis læta triūpha.
Vittifer hīc Maurꝝ: fortisq; Adamātifēr illinc
Subsidiū tibi grande ferent. tuq; inclita ples
Bentiuola generata domo: mihi cura p̄nis
Hānibal: æthruscæ fiducia maxima terræ.
Te uocat illa ducē: Remea: Tibi magna patur
Gloria: ubi acereū trāscenderis apenninū.
Auspiciis: i uince meis. Non hæc tibi deerūt
Arma: quibus duos poteris supare Gebennas:
Et ligures sp̄fos. Soleāt licet arma mouere
Acriter: & longis cōfringere corpora telis.
Ipse adero: solitūq; tibi praestabo fauorē:
Sed trāñ tuæ studii sit cura mineruae.
Diruta q̄ uideas pulchrae iam moenia Lunæ.
Illa sacrosanctis ductorē ex more uetusto

Maurus.
Adamāti-
fer dux.

Hannibal
Bent.

Gebennæ:
Lygures.

Luna urbs:

Legibus instituit regat ut sua castra / suamque
Militiã: doctasque artes. priuata magistro
Si ratis est / subito scopulo concussa latenti
Mergit: & currus auriga relinqt habenas
Si lætas uacui p̄ deuia rura uagat
Tũc leuis: & terris fracto iacet axe reuulsus:
Sic studiũ rector / cui deest. hic aptus habenis
Flectendis: aptusque rei: prouicia tanto
Demãdata uiro pensata Lance regetur.
Quo licet huic igit faucas: atq; omne Iuuãdo
Auxiliũ præsta. Nam Sigismũdus honores
Palladios / si qua p̄tracti hinc inde uouabit.
Sic armis quod tu / decorabit legibus ille.

¶ Mars & Pallas ad Eudẽ Hãnibalẽ.

¶ Salue urbs armipotẽs: et styrps mouortia:

Hãnibal Egregiis edite principib; (tuq;

Salue urbs ligipotens: styrps artib; inclita nr̄is.

Hãnibal orte bona matre: pente bono.

Vis decus aeternũ: & longi monumẽta tenoris.

Fortia magnanima prælia summe manu.

Vis decus: & famã: laudẽ: uitãque pennem

Palladiac summas in uncra sacra deae.

Hac cerne anguigero tibi iũctũ Mauron amico

Ma

Pal

Ma

Pal

Ma

Pal. Hac tibi coniunctum parte adamāta uide.
 Hac illac tu Flecte oculos: quæ turba sequētū:
 Quæ sit & utilitas: q̄tus & urbis honof.
 Ma. Hii tibi dum fuerint cincti fulgentibus armis
 Magnus eris populo cui libet usq; timor.
 Pal. Hæc tibi dum fuerit legum studiosa iuuentus
 Charus eris genti cui libet orbis amor.
 Ma. Me cole paciferæ cum numine palladis ergo:
 Pal. Me cole: nec Martis numine sperne igitur.

Ad Spectatores.

a spici æthruscæ spectatrix turba camœne
 Humani quæ sit conditio generis!
 Sic iura & leges hac tempestate premuntur:
 Et sub uenali Iudice cuncta manent.
 Omnia si Cachis: Sic diuite pauper auaro
 Pressus habet nullos unde requirat opem.
 Nos igitur talem debemus ducere uitam:
 Quam ratio morum cum probitate regat
 Ut fora non timeat pretio corrupta nefando:
 Nec graui assiduis uerba supba minis.
 Regibus ut timidis: regumq; obnoxia fastu
 Non sit ab ast omni libera facta metu.

¶ Ad Eosdem.

a Spicis hæc igitur tali sis præditus arte
Moribus ingenuis & pbitate bonus.
Ut te nõ regū fastus: nec prætor iniquus:
Diuitis aut uexet Cura rapina-fames.

¶ Epythaphiū. d. Ioānis de uulpe iuris cōsulti

n Omen Ioānis: uulpis cognomē habebas
Natus olympiadas quattuor atque decē.
Quū te mors leges & legū insignia tecū
Hic tumulauit & hic cū pietate fidem.

¶ Leges de Semet ipsis.

h Acten) exleges tenebrosa uolumia legū
Nosque par) fuimus cognita mille locis:
Nūc sumus & leges sumus & Digesta: sumusq;
Hoc duce uel media Lucidiora die.

¶ Ad Reuerendis. Allariensem Episcopum.
D. Hieronymum pallauicinum genuensem pa
tritium Elegia.

m Irabar tristes qd mœsta Bononia luctus
Fonderet: & tepidis ora rigaret aquis.
Flebile qd pullo uestiret uellere corpus:
Clausa qd artificū quæq; teberna foret.

Quid proceres moesti: totā qd triste per urbem
Iustitium: flerent foemina uirque simul.
Artificum leges: quid caesaris ipsa tacerent
Iura: quid armisonae docta caterua deae:
Audierat subitos abitus: celeresq; recessus
Felsina conspectu felsina laeta suo.
Felsina nūc tristis latias q; tendis ad oras:
Quodque premis mulae terga sicanna tuae.
Et merito turbata dolet uelut orba nitenti
Sidere magnificum parturiente decus.
Cui fueras quod luna polo: quod delius orbi:
Quodque aliis stellis Lucifer esse solet.
Purpureū q; uer terris: parioq; q; aurum
Est lapidi: & gratis lilia mixta rosis:
Deniq; corporibus pulchris quod uiuida uirtus:
Quod domus est patriae Bentiuolea suae.
Hic mores nituere tui: nomenq; peremne:
Puraque cum Sancta Religione fides.
Hic tibi q; Romae quondā pculcius habebat
Foedatum nullis Sordibus Ellogium.
Quod Tyrrenus eques romanis uatibus oli-
Hoc tu palladiis dictus inesse uiris.
Inde dolent leges: & turba poetica plorat
Præpositus rheno quod Tyberinus eat.
Felsina sed quantū mcerens turbata recessu est
Exultat tantum Roma Superba tuo.
Vade bonis auibus doctrina insignis: & omni

Virtute & priscae nobilitate domus.
Dū gāges dū phasis aq̄s dū nilus habebit:
Hybla thymū: segetes gargarus: astra polꝝ.
Siria dū nardū: dū thus Panchaica: seres
Velleraq; arboribꝫ dū pretiosa legent.
Innumerae laudesq; tuae nomenq; decusque
Fixa meo stabunt pectore: fixa meo.
Et ueniet tēpus quo te dignissime praesul
Et tua magniloquo carmīe facta canā.
Tunc helycon phœbū: tunc mittet Nyfa Iycū:
Deseret aonium turba nouena Iugum.
Et quaecūque ferunt uati aspirare canenti
Numina dictabūt grandia uerba mihi.
Tunc conuexa poli digitis & uertice tāgam
Totus & ex omni parte beatus ero.
Cmine uade bono dextro pede sorte benigna:
Optatis faueant numina cuncta tuis.
Pilea dent tyrio confestim tincta colore:
Mox caput exornet terna corona tuū.
Vt qui alios oīs & fama & nomine praestat
Insigni reliquos praestet honore uiros.

¶ Ad Ioannem Benti. Bonoñ:

q Valis ī astrigera sōuit fauor arce dcorq;
Mellifluo mouit uox Iouis usa sono.
Amphitrioniaden ubi duxit ad ethera summy

Iupiter & fecit Sidera Tindaridas .
Talia te læto domus hæc tua gaudia sentit
Aduentū nati testificata sui .
Prodeat ex omni iam nūc sincera uoluptas
Parte sui: nec sit moeror in urbe tua .
Hæc fœlix - hæc læta dies - hæc festa uocetur:
Hæc niue Candidior lux genialis eat.
Hæc memores faciat princeps nos eē pennis
Laticia: optati quæ uidet ora dei.

¶ Ad Iulianū Medicem florētinū.

a Dmittit deus oīpotens pia uota tuorū:
Exaudit q; meas iupiter ipse preces.
Iam Cedit fortuna loco - sapientia regnat
Astrea toto tempore amica deæ.
Quarq; sui incertum tenuit fors dura - petenti
Iam iam te patriæ reddier alma parat.
Sic successiuo labuntur tempora gressu:
Perque suas reuocat qd̄ fuit ante - uiccs.
Ipsaque nō hoīes fortuna tenore penni
Concoquit: At uultus mutat amara Suos.
Ille dies ueniet: q te patriæq; tuisq;
Restituat - patriæ spemq; dec usq; tuis .
Optatāq; feret reduci tibi Candidus urbē
Vrbem quæ sine te stare beata nequit.
Interea quocūq; loco tibi cuncta parantur

Præsto mea. hæc Iuli sunt tua. nō mea sunt.

C Cytharedi Atlātis Cythara de se ipsa.

m Oenia structa meis fidibus thebana fuerit:

Debet phryx operi p̄gama facta meo.

Debet & eurydicen strygiis q̄ traxerit Vndis

Orpheus: & manes mulxerit ille nigros.

Per rhodopen scopuli quereus p̄ saxa p̄ emum

Dulcisonā fuerint usque secuta lyram.

Atractus p̄ me subuexit Ariona delphin-

Turba parat uati dū scelerata necem.

Per me detinuit chyron p̄ sæpe bimēbres

Theffalicis tractans fila sonora iugis.

Nunc tyrrhenus Atlas p̄ me censet Ariona

Orpheus amphion emathiusq; senex.

Quos bonus exupat tm̄ modulamine uates:

Quātum uir pisces tartara præstat equos.

C Ep̄la Aegrotātis orphei ad amicos suos,

o Rpheus hæc uobis chari nō læta sodales

Irriguis rheni mittit ab æger agris.

Vosque tenere cupit: quā nō habet ipse: salutē

Corporis hoc ipsum sollicitante Lue.

Quæritis is qd̄ agat: lecto sua mēbra saligno

Siue thoro mauiſ dicere fulctus habet

Tristis ubi fletu delamentat amaro
Humanos uaria conditione status.
Quod nimium fortuna potes mortalia caecis
Casibus: & rapido cuncta sub orbe uehat.
Quodq; sit ulla homini nunquam sincera uoluptas:
Quod ueniant laetis tristitia saepe bonis.
Saxa quae haud nunquam ualidis excussa lacertis
Auctorem ualeant saepe ferire suum.
Conquerit quae te iam Bartholomee dolentem
Riserit: & magnos leserit ipse deos.
Nunc similem patitur morbum: cruciat eadem
Peste idem inflatum nunc tumor inguē hēt.
Nocte gemit: nulloque die requiescit: & hora
Flet: uigilat: queritur: deuouet: usque dolet.
Nunc dextrū premit ille latus: nūc ille sinistrae:
Nunc iacet in faciem: nunc resupinus adest.
Sapientius in tales quaestus diffunditur: heu heu
Orpheu qua miser es Conditione situs.
Stare domi nequeo: minus ire: quiescere nunquam:
Summere non potum: nostra nec ora cibum.
Non solitam pulsare Lyram: non dicere Versus
Mellifluos: aut quae tibia nostra dabat.
Nunc tamen uegilare queo: nunc flere: dolere:
Nunc gemere infelix: nunc & acerba pati.
Orpheu quo tristis moreris: quo concidis orpheu

Mœste loco: patria non tumulari humo.
Extinctum qui me flebunt: testudinis hæres
Huius erit: Valeas iam lyra: musa Vale.
Phœbe Vale: librique mei: Versusque Valet.
Et Soror: & comitum Sancta ualete cohors.
Grata uale patria: extinctum gens rosca defle
Orphea carminibus: pro dolor: orba meis.
Si tibi gratus eram ciuis: gratusque sacerdos
Hymnique: & cantus: & mea sacra tibi.
Si tua dulcisono demulxi pectora plectro:
Detenuique aures ad mea dicta tuas.
Quære meū corpus (studiorum felsina mater
Hoc tenet) & patriæ contegat illud humus.
Alba pos præstet tibi marmora: facq; sepulchro:
Sentiat inferias spiritus iste tuas.
Sentiat elysii lugubria consitus aruis:
Et quæ grata piis manibus esse ferunt.
Inde sepulchrali tua me manus addat in urna:
Hæc niueus teneat carmina sculpta lapis.
Orpheus hic situs est phœbo musisq; dicatus
Et Vericultus religionis Sacer.
Qui dum turrigera studet irrequietus in urbe
Intempestiua Morte solutus obit.

¶ Ad Alexandrum Bent.

¶ Inuidet humanis adeo Rhânusia uotis

Vt nemo ex omni parte beatus eat.
Hic lingua: ingenio hic ualet: ille ppagie clarus
Moribus ingenuis splendidus ille nitet.
Quod sit hic egregius forma laudat: at ille
Bellica quae semper fortis in arma ruat.
Hunc pede miramur uolucris ualidisque lacertis
Magnifica hunc alium quae sit in urbe satus.
At tibi caelestes: quae uix simul omnibus: uni
Magnifici larga cuncta dedere manu.
Iupiter impius: magnos saturnia census
Tandem priuigno mitis amica suo:
Contulit ingenium deus alliger & decus oris:
Contulit & dotes de ioue nata suas.
Mars animam audentem: uiresque in bella gerendas
Fortia nunc quantas sentit ethrusca manus.
Praestantem innumeris fors optima dotibus urbem:
Et clara antiquum nobilitate genus.
Et simul implicitae quicquid ualuerit sorores
Tradere: quicquid hymen: quicquid habebat amor.
Quicquid conspicuo cythereia corpore diua
Ponere dux solus maxime cuncta tenes.
Quare age alexander tibi quae bona cuncta dederunt:
Dii dent sis uoti compos ut ipse tui.

¶ Ad phoebum cum quo poeta loquitur sub forma
(Dialogi.
po. ¶ Fac age Phoebe quae hic faciemque tectam) & ora

Restitit: ph. ipse ties. po. n̄. ph. reor. po. ipse nihil
ph. ¶ Attrām. po. ex aliq̄ suspectus pte fuit. sed
Nō metꝫ Immo fuit mixtus amore timor.
ph. ¶ Cōueniūt nō ista po. mihi credat̄ apollo
Id ueꝫ est: Regnat nō amor absqꝫ metu.
ph. ¶ Scilicet huiꝫ erat formidinis ergo puella
Causa: po. Puella quidem nescio. pulchra tñ.
Vin mihi qꝫ cupio iam dicere ph: Dixerit illud
Sermo meꝫ capite hinc. hinc pede sermo tuꝫ.

¶ Disticon Personati.

u Era refert phœbus. Si cesserit añ Ioānes.
Et tibi si finis cum pede crus dederit.

¶ Cantillena Orphei.

f Alucte o p̄ceres n̄ris bona numina terris.
Numina stelligero candida missa polo.
Orpheus en latia latios testudine uersus:
Cantabo. numeris ore fauete meis.
Qualia phryx celebrat berecynthos festa leo.
Currigeros magnæ sensit ut ire deæ. (nes
Qualia. nyseos adit ut beotia coles
Liber. flexipedi Cornua fronde tegens.
Qualia curetes. quū gnosisa mœnia tangit
Iupiter: & celsam quū Cytherea paphū.

Talia præsentēs uos testificantia diuos
Hic peragīt læto pectore festa locus.
Exercet Cantusque pares similesque choreas:
Sacraque solemni relligiosa dape.
Hanc lucem statuit niuico signare lapillo:
Inter felices & numerare dies.
Annue penniferi qui scis secreta leonis.
Mārcicola nostram missus ab urbe domū.
Vt sibi cōmissamq; urbem populūmq; fidelē
Æterno placida tempore pace regas.
Quare age cura tibi nostri sit principis ipsum
Tu rege nos omnes rectus ut ille regat.
Annue conspicua puer o uenerande iuuenta
In delo qualis creditur esse deus.
Hæc tibi quam cernis gens est & dedita tellus:
Auspiciis uiuit statque caditque tuis.
Se tibi commendat soli sol aureus Vsq;e
Illustra radiis Arua beata tuis.
Denique uos ambo memores estote canentis:
Hæc sint Orpheæ carmina dicta lyra.
Euenient dictata reor grauiore coturno
Carmina temporibus commodiora suis.
Cūq; suo exhibit quondam Melibæus Amītha:
Destituetque suum læta per arua gregem.

¶ Ad Antonium Galeatium Prothonotariū
um Bent, In Saturnalibus.

an Nnua munerib; pperant iā festa dicatis
Apparat en domino mitteſ dona cliens.
Sed mihi ſardoniceſ n̄ ſunt: uirideſq; ſmaragdi:
Quæque arabum tellus ingenioſa creat.
Non citrei tripodes: nō uafa corynthia: nō quæ
Pactolii durii fert & harena Tagi.
Eſt amor: eſt animus: mens totū deniq; corpꝰ
Omnia Bentiuolis dedita principibus.
Iſta tuos capias nunquam remorantia Iuſſus:
Et ſemper Votis obſequioſa tuis.
Aurea qui dederit tibi muncra: quiq; lapilloſ:
Qui precioſa ſcopæ ſigna minora dabit.
Sic tibi dii facileſ dent pilea murice tinctæ
Mox decoret triplici fulua corona gradu.
Vt meritis alioſ præcedat honoribus omneſ
Qui præſtat fama religione fide.

¶ Epythaphiū Mezentii.

f Acuitia ethruſciſ pulſus mezentiiſ oris
Contemptorq; hoīum ſpretor & ille deū.
Pro rutulo dū bella fouet nō iuſta Tyrāno
AENEÆ magni ſautiſ enſe Cadit.
Corpuſ hēt lapidē hic ſtygiūſ ſed merſuſ ī undiſ
Spirituſ æterniſ ignibuſ uſtuſ erit.

Epythaphium Lauſi.

Qui iaceo tellure sub hac Mezentius olim
Tyrrheno expulsus progenuit solio.
Nec magis Aeneas pietas q̄ magna pemit:
Ille necem; Causam tradidit illa necis.
Nāque ego magnanimo dū tutor ab hoste pentē
Excepi patri debita fata meo.
Causa placet mortis mortis n̄ displicet auctor.
Nomen apud gentes hæc dabit illa deos.

Epith. Palantis.

e Vandri pallas comes in Laurentia bella
Dardanio iungens fortia castra duci.
Quē forma & bello insignē donauit acerbis
Funeribus Turni lancea lacta manu.
Hoc teneo corpus duro sub marmore tectum
Parta tamen bello fama pemnis erit.

Ad Antoniū Caballū in Saturnalibꝫ.

q Vid facis Antōi! castæ phœbi ne sorores
An te multiplici Thessera sorte tenet.
Dumq; iacis talos resonatque ex arte fritillus
An lucrū uenus An dant tibi dāna canes?
An solita expectas geniali munera mense.
At q; nam dignū te mihi munus erit?
Dent alii festo mappas ligulasq; decembri;

Textaq; quæ capitis nomine nomen habēt:
Dent clamidē: tritāq; togā: dent bardocucullū:
Dent p̄nas - fumen - cū Petasone - piper.
Citrea mala - nuces - uuas - melimella - placēta -
Prunaq; - castaneas - gnofia uina - fauos.
Quiq; Solent mitti natalis nomine panes -
Quæq; piis dantur Cærea dona deis.
Dulcia dent alii gustu lentacula primo:
Candidulique ferant grata Tomacla suis.
Mittantur Iunonis aues: placidæque Diones:
Quasq; eunuchat anus docta secare manu.
Et libyæ uolucres - & opimus phasidos ales:
Auxit quæque tuum Dædale Crimen auis.
Et defensa quibus semper Capitolia debent:
Catta - Coturnices - merula - turdus - anas.
Mittantur lepores - Damæ - mittātur echinni:
Et cœrui - & lautis postus aper dapibus.
Munera dent aliis alii cupientibus ista:
Ingenium quorum fercula grata mouent.
Quis cura a stratibus ad mensas Surgere - mensis
Ad ludum - a ludo ad te Cytherea Venus.
Qui madidū Choreis Saltuq; lyraq; decēbrē
Et cantu molli turba Inhonestā colunt.
At tu Carminibus gaudes nutritus in antris:
E quibus emanant Bellerophontis aquæ
Illic melliflua puerum te proluit Vnda
Pegasus; & pars est nominis inde tui.

Pars Similis nro: q; ob hoc tibi contigit: ut nos
Essemus studio nomine amore pares.
Quare igitur donare tibi quæ munera possum
Mitto: quæque potes restituïsse mihi.
Carmine quid proprius melius ue poeta poetæ
Exhibet: aut quid nam dignius esse potest?
Carminibus uis magna sita est fecere pœnem
Carmina Sidoniū parthenopea ducem.
Mœconidæ carmē geminos celebrauit Atridas:
Et Priamū & priami maxima regna senis.
Carmine uiuit adhuc latias Troianus ad oras
Missus: & i rutulos tuschus & archas eques.
Carmina fraternas acies bellumque profanū
Et septem fatis erripuerunt duces.
Hæc eadem mēsas diuulgauerunt Thiestæ:
A quibus auertit sol retrogressus equos.
Deniq; cuncta uirū debent monumenta poetis
Quæ superant nullis attenuata rogis.
Inclita pellei uix principis acta supersunt:
Quod non cyrrheum nacta fuere uirum.
Res Sancta est carmen: Sunt relligiosa poetæ:
Deiphobe oraclum carmine uirgo dabat.
Carminibus laudare deos laudare deorum
Sacra uetus priscis mos fuit est & erit.
Quaſ missa colat tecum mea musa decembrē:
Ludat & in talis officiosa tuis.
Festaq; saturni pagat genialia mensis:

Scruiat in madidos hæc tibi prompta dies,
Impleat officiū ueri munusque clientis:
Dicat & Antoni uiue diu atque Vale.

¶ Ad Eundem disticon.

¶ Iqua minus fuerint uerū redolētia uatē
Da ueniā minor est nocte labor media.

¶ Antonius Caballus Prothonotario Bent.
Aturnalia passibus citatis

¶ Adfunt: quæ domino dabis caballe

Quod sit Bentiuolo dicati amoris

Argumenta tui diu datique:

Aurum nobile non habet Caballus:

Dona argentea non habet Caballus:

Pulchrum syndona non habet Caballus:

Nullum praxitelis labor Caballo:

Nullum Phidiaca manu politum

Marmor nullum opus est Scopæ caballo:

Non est parrhasius: Non est apelles:

Non Tymantis imago apud caballum:

Mensa atlantica: poculum sagunti:

Surrentina nimis Cupita Vasa:

Docta Mentoris arte postulatus

Crater: signa Toreumata: & monille

Baccis nobile: & annulus decorus

Gemma non precio æstimata paruo:
Non possunt inopi dari a Caballo.
Quæ sunt regia dona: non Caballi.
Ergo quæ domino dabis Caballe
Quod sit Bentiuolo dicati amoris
Argumenta tui diu datique!
Ipsum me dabo me dicabo totum:
Et quicquid Valeo scio puto ue.
Me inquam prothonotario sacrabo
Totum mentem animum meumque Corp,
Is dat magna satis nec exhibere maius,
Aut quicquam preciosius potest qui
Se impendit domino deoque totum.
Me totum domino meo Caballum
Impedo exhibeo dico Sacro do
Hæc possunt Inopi dari a Caballo
Quod sit Bentiuolo dicati amoris
Argumenta sui diu datique:
Quæ possunt inopi dari a Caballo
Impendo exhibeo dico Sacro do.
Non sunt uilia: nec profecto parua:
Quæ possunt inopi dari a Caballo.
Nam dat magna satis: nec exhibere maius
Aut quicquã preciosius potest qui
Se impendit domino deoque totum:
Me totum domino meo Caballum
Me inquam Bentiuolo meo Caballus

Totum prothonotario libenter
Impendo-exhibeo-dico-Sacro-do:
Hæc possunt inopi dari a Caballo
Nec sunt uilia : nec profecto parua.
Quod si uilia sunt-& ista parua-
Mittentur tamen:& dabuntur æque
Ac non uilia sint- & ista parua-
Quæ possunt inopi dari a Caballo.
Hoc donum cape-dumque dona summis
Me totum cape:nec meam clientellam
Aspernare-tibi diu dicatam
Saturnalibus & Sacro decembri
Non possunt inopi dari a Caballo
Maiora-accipias quod ipse pauper
Dat:nec parua dat-ille qui dedit se.
Me do-mentem-animum-mcumq; corpus
Quod sit Bentiuolo dicata amoris
Argumenta mei-diu datique:
Saturnalibus & sacro decembri
Quæ possunt inopi dari a Caballo.

¶ Ad Ludouicum-Ferrarium.

p Arua licet mihi grata tñ tua dona fueres
Quæ dat adhuc puero Calliopea tibi.
Perge-stude-uirgila-qui nũc munuscula donas
Maxima mox-& erunt hæc preciosa-dabis.

Tunc tibi defuerit sollertis Cura Magistri
Quum memor ipse mei non ero tuque tui.

¶ Ad Antoniū Gal. p̄thonotariū Bent.

c Vrrit ut ad gelidos fōtes canis apula qñ
Sirius astrigeras possidet igne domos:
Vt petit & remis & uelo nauita portum
Sensit ubi in medio murmura sæua mari.
Populeas ueluti propat uenator ad Vmbras
Vt medium cœli sol peragrauit iter.
Vincla Crucem iussusque diu p̄pessus acerbos
Vindictam ut rasso uertice seruus adit.
Sic ego te portus umbras mihi pilea fontes
Venator seruus te peto nauta canis.
Te peto spem requiemq; meā solamq; salutē:
Et decus & uitæ gaudia sola meæ.
Magna nec exopto: memori sed condita mente
Vt quæ pollicitus sint ea sæpe mihi.
Sæpe mihi solitus facie dixisse serena
Lætus abi: & curas excute corde graues.
Tempus ubi dabitur fortunaque læta fauebit:
Et status æterna Conditione dies.
Opportuna tuis uotis ubi uenerit hora
Millitiæ memorem noueris esse tuæ.
Ecce uenit tempus uult & rhānusia nobis
Cum fati certa lege fauce dic.

Focdere parcarum contingit quod solet, ergo
Adde fidem dictis, & memor esto mei.
Quādo fauēt superi, faucāt terrena precamur
Numina, fœsigenis prestita dona uiris.
Vt post insigni decorata bononia laude
Excultas sedes, & sacra templa deum.
Nobile post auctum impiū: post pta trophea
Post sparsum toto nomen in orbe tuum.
Post data fœlici tibi tempora, qualia nullus
Iactet in hesperio se tenuisse solo.
Hæc repetent cœlum pia numina, sit tamē illa
Oro funeribus serior hora meis.
Et si clara tuis cum fratribus astra sorores
Malint, atque tua cum genitrice pater.
Ipse diu grata uiuas tellure moratus:
Et cœlum sero debita regna petas.
Sospite quo nostra non urbe beatior ulla est:
Vberior ue seges: fertiliusue solum.
Sospite quo si nunc fortuna inimica repugnat,
Quo minus optatis perfruar ipse meis.
At tamen eueniet tempus, clementia magni
Fœlicem quo me fecerit esse iouis.
Te duce p̄ scythicas glacies: p̄ inhospita Syrtis
Littora per rigidum caucasum ibo citus.
Te duce nulla maris, fugiamq; pericula terræ.
Nec iouis irati fulmina missa manu.
Vel mihi contingat quod saxa cubilia fiant:

Herba cibus: Flumen potio/cura quies.
Dum mō Bentiuolus me prothonotarius usq;
Aspiciat/foueat/me tueatur/ amet/
Tu modo siue domi mancas: seu carpere tētas
Hinc ope fortis equi/ uel ratis ipse uiam.
Me tecū uenisse iube: dñsq; Clientem
Accipias: sine te uita molesta mihi est.

¶ Epyth. Ioannis gualteri.

f Iste memor læti gressus incaute Viator:
Et mētē moueant hæc monumēta tuam.
Nomen Ioannes fuerat: Gualtera ppago/
Ingeniū/ mores/ uita probata satis.
Seque mihi dederat magni tractarier orbis
Conditor/ & uerbis ducier usque meis.
Omnia mors rapuit/ media intercepta iuuenta:
Reddidit & terris membra: animāq; polo.

¶ Statuā largitur.

d Et crass;/ lucull;/ opes/ lycinusq; midasq;
Quicqd pactoli fert & harena tagi.
Quicqd in eo gemmas/ nascitur orbe:
Ille minora meis munera/ dono decum.

¶ De Eadem Statua.

d Imidiū spectas: ubi sit ps altera quæris?
Scilicet altera pas est: ubi dimidiū.

¶ Statua loquitur.

f Emidcū qd me miraris! semicolore
Semiuiri pictum Semitabella tenet.

¶ In puerū modo natū.

d Ent mō nate puer tibi tpa longa sorores
Ingeniū & largas det de Archas opes.
Det speciē cytharæ: bonā Rhānusia sortē:
Mars aīum: Annexæ dent sua dona deæ.
Ut genus insignes & quos sortire pentes
Dotibus esse tuos testificare tuis.

¶ Epyth. Mariæ.

q Vid mores: qd styrps: qd opes: qd forma:
Dotib; o nimiū disce supba tuis.
Gens blancheta genus dederat: filicina maritū
Laudatos mores mater & ipse pater.
Sortis opes nō parua manus: natura decorem
Eximium: ætatem uix tria lustra suam.
Quid tñ ista mihi: fruct; mea mēbra reposcit
Terra suos: animam stellifer axis habet.

Epyth. Troili filicini Boñ. in quem habebit
Epicedion in alio elegiarum Volumine.

q Vi formæ ætati fidis q censibus amplis:
Qui generi & pauis triplicibusq; bõis.
Me primum mox te spectes: dominatur ubiq;
Mors cita quumque putas uiuere lætibus.
Troilus ecce breui filicinus contegor urna
Et procul a patria raptus & ante diem.
Vixi & quem dederat cursum deus: ipse peregi:
Ipse diu si uis uiuere uiue deo.

Iunipera ad Blanchã Ragonam matrem.
p Ingeñ acu teneris laus e si magna puellis:
Texere & plena duceñ fila cholo.
Sic anere & motare pedes ex arte peritos:
Et cytharam docta cõcrepuisse manu.
Cur non & læto uersus recitare decembri
Fas erit: & numeros concinuisse nouos.
Nos alio dabimus muliebria tempore facta:
Nunc a filiola carmina mater habe.

Ad Ludouicum Ferrarium elegia.

ptas
q Vod uenit & ueneris uirtuti i imica uolu
Et semper iuueni perniciofa lucis.
Quod pharetræ: q; tela dei spernuntur & arcu

Præpetis; & faculæ sunt sine luce suæ.
Quodq; sui celeres in me periere uolatus:
Quod frustrata artem spicula fracta suam.
Quæris an æternū stupefactus amice tonātē:
Atque alios uincam liber amore deos.
Qui uarias quondam dicuntur amasse puellas:
Astrigerique domos deseruisse poli.
Vincō deos omnes fœdum indignatus amorē
Si modo sunt isti reris ut esse dei.
Nec mirare uiro nihil est mihi crede uolenti
Difficile hunc unum maxima quæq; timēt.
Cuncta homini cunctis cedunt animalia terris
Squamigeri pisces: Alituumque genus.
Sub pedibusque semel posuit deus omnia nr̄is:
Et dedit ingenium non rationis egens.
Brutaq; quum pressas spectēt animalia terras:
Et nisi non uentris cura sit ulla sui.
Sublimes homini uultus diuina potestas
Tradidit: inq; ipsum lumina uersa polum.
Ut genus unde suum contempleretur & ortus
Spectaretq; animæ semina prima suæ.
Quod faciunt recto ducentes tramite uitam
Instantis memores nocte dieque necis.
At qui terrena uoluuntur fece palustri
Ignauique tenent corpora mersa fimo.
Quos tener enerues cæca cum matre cupido
Possidet innumeri causa cupido mali.

Iam non dissimiles brutis animantibus errant:
Limoso implicitū gurgite corpus habent.
Et nolunt magnæ deiccto pondere molis
Oppressum miseri posse leuare caput.
Liberā nempe tñ nobis concessa uoluntas:
Cogitur & nullus facta nefanda sequi.
Possumus egregiam uirtutem adipiscier oēs:
Possumus & samia: leua tenci notæ.
Nemo deū incuset. nec facta. nec astra maligno
Orta loco. sorti non inimica suæ.
Sponte geris: q̄cqd̄ recti geris. atq; sinistri:
Hic tibi te. ast illic auxiliante deo.
Eia age surge. potes. nec dura ligamina solue:
Possideat uires fœmina nulla tuas.
Excute molliculo residentes pectore flammæ:
Excute conceptam corde tepente facem.
Linque tuas ueneres: & amara cupidis arma:
Conditosque aloë stulte relinque cibos.
Iam te nosce hominem sensus mentisq; capace:
Subiectumque feræ dentibus esse necis.
Quæ uenit heu nullis arcēda timorib; ad nos:
Et nullo uelox irreuocanda dolo.
Iam perage excelsi præcepta Miselle tonantis:
Et refer ad pectus turpia facta tuum.
Et concreta diu tua iam delicta fatere:
Det ueniam fœdo lesus amore deus.
Conscia mens facti prisco discedat ab usu:

Bona & ma
la ex nobis
sunt.

Mors pro
perat.
Optimum
Consilium.

Accipiat mores uita renata novos.
Sacra deūq; colas: delubraq; sancta frequentes:
Pullatis cernes obsita quæque togis.
In templis gemitus lachrymas suspiria luctus
Et planctu resonant cuncta creata nouo.
Ducitur ecce deus manibus post terga reuinctis;
Horrendumq; simul perfida turba tonat.
Errigit Crux nostra salus Venerabile lignum
Lignum tartaræ quo tremueri fores.
Lignum quo diræ necis est perfracta potestas:
Et cœli nobis est ad aperta domus.
Ipse tuos huc flecte oculos: huc dirige mentem:
Fonde pijs illi supplice uoce preces.
Sanabit (mihi crede) tuæ mala uulnera mētis:
Diuinamque tibi conferet illud opem.
Sed pperam nec te damnosas difer in horas
Dum calet & sacro sanguine rorat humus.
Qd genij humanū miserāda a morte redemit:
Auxilium Curis tradet. Age. I. propera.

¶ Ad Ioānem Bent. de felicitate sua.

c Lare bonis aī fortunæ Corporis una
Spes domui & patriæ firma colūna tuæ.
Plurima felicem quum te faciantque beatum.
Nūc nunc terrenū mox superumque deum.
Forma genij mores grauitas uenerabilis oris.

Diuitiæ rerum tradita summa fides.
Gratus amor populi reuerētia grata senatus
Cunctorum italiæ gratia grata ducum.
Prole tñ pulchra cunctis felicior extas
Prole tibi eximium cōtribuente decus.
Pulcher Alexāder Galeatiꝝ Annibalꝝ Hermes
Corpora nestoreos uiuere digna dies:
Atq; horꝝ genitrix casto fœcunda pudore
Fœmina cœlestes inter habenda deas.
Tot tacco natas tot pignora chara nepotes
Quot priamū hystoriæ nō habuisse ferūt.
Salue igitꝝ faciātque dei nos festaꝝ discꝝque
Saturnalicios Concelebrare diu.

¶ Ad Eundem.

¶ Aturnū ueteres madido colueꝝ decembri
Mortalē humana conditione uirū.
Natalem sed nos sc̄tū magnique colendū
Verbigenæ pura religione dicm.
Quē precor incolumes longos traducat ī ānos
Bentiuolos omnes Bentiuolamq; domum.
Nosque diu faustos sub principe seruet utroque
Lætior ut mensis candidiorque fluat.
Nobiscūque sacro celebratꝝ honore pemnetꝝ
Quo premit ex utero uirginis ortus humū.

Epyth. Frāciscae Zambechariae.

n Il hoī certū ē nisi mors. gisilarda ppago
Iā Zābecharii cōiugis uxor eram.
Mi Frācisca uiro paulus: patre Bartholomeus
Nomen eram foelix styrpe pente Viro.
Nundū qnta suos claudebat oblympias annos
Quando patrem liqui Mortua qñ uirū.

Ad Illustrē Blanchā Comitē Rāgonā.

(desq;

c Andida Blācha tibi digitiq; manusq; pe
Vbera frons guttē pectora colla genæ:
Cætera mēbra puto fore: quæ sub ueste tegūt.
Candida non ullis cōmaculata notis.
Sunt niuei mores tactus cōgressus & ortus
Risus colloquiū uisus amictus odor:
Viscera quæq; intꝛo credo & precordia quæque
Candida: quæque refers cādida quæq; facis.
Alba pudicitia est q̄lem nec Roma nec ipsa
Græcia matronas uidit habere suas.
Alba fides: & rara tui prudentia sexus:
Et pietas oris cum grauitate tui.
Sunt albi monitꝛ mandata locique minæ q;
Candida mens animus candidus: alba aīa.
Denique nil in te est q; nō sit protinus album:
Albaque quū semp tota sis alba placent.

Q 11

Non igitur poterat tibi conuenientius Vllum
Nomen ab exortu ponier Alba tuo.
Nec Cuiq̄ tm̄ membris sua nomina quantum
Hæc tua respodent nomina corporibus.
Aut igitur uates erat huius nominis autor:
Aut is quo uates Blancha sit ipsa dea es.

CIn Castricū philocaptū locosa Elegia.

c Altrice q̄s furor ē tu; hic quæ ifania mētē
Monstrosā exagitat castrice magna tuā;
Quid ppas; qd stas; qd tuscis & expruis amēs;
Crebraque patranti lumine signa facis;
Quid faciem fucas; corpus colis; & bōa mittis
Munera; harenosum castrice littus aras.
Molliculam portenta putas an amare puellā;
Monstrifico & tenerum iungere uelle femur;
Non ne uides ut te q̄ primū conspicit illa;
Effugiat triplici protinus usa Cruce;
Nec prius egredit̄ q̄ se lustrauerit unda;
Fuderit & pavidas uoce tremente preces;
Quūq; redit posito nundū tremebonda pauorē
Rimosas semper Consulit ante fores.
Nete in cauta feram uideat; formaq; carentem
Humana; effigies nil habet ista uiri.
Natura aduersante satus natusq; uideris.
Phynx potuit mater Cacus & esse pater.

Phynx
Cacus.

Corpꝫ habes omni-quāuis breue-pte recuruū:
Macraque protensis obsita membra pilis.
Quātos forte geris grauitꝫ sub olentibꝫ allis;
Nec tua maiores inguina forsan habent.
Sunt & inæquales humeri: petit alta sinister:
Dexter & attractis artubꝫ ima petit.
Alteriusque iugo premiū tegiturqꝫ sub umbra.
Vt solet a quercu parua Myrica tegi.
Gibbus & in summo tergo tibi p̄minet ingens:
Parua nec aduerso pectore struma sedet.
Occiput imodica pressum ceruice recumbit.
Dextra humerus dexter tangitur aure tuus.
Tangitur & pectus mento: mentūque labello
Inuicso: nares labra superna tegunt.
Apparent dentes radicitus ordine nullo
Dispositi: hos turpes atra rubigo facit.
Lingua riget: saniem gingiua excessa subinde
Fundit: & assidua marcida tabe uiret.
Est turpis facies nigra sordida sparsa rubore:
Plena situ: grandis surgit in ore tumor.
Rhinoceros nasum: contractos simia rictus:
Luminaque ascalaphus magna dedisse pōt.
Equibus coas unū dum spectat ad oras
Hesperios aliud credo Videre sinus.
Indica difussas tibi belua tradidit aures.
Et pecora Archadiæ contribuere Caput.
Quod miserum turpes tineaꝫ excedere pemni

Supplicio-atque Imam coripueri cutem.
Lessa sinistra manus tēsum curuatur ī arcū:
Nec ualet articulos explicuisse suos.
Dextera harundineis magis est radicibꝫ unca:
Barchia sunt Veteri faucia facta lue.
Sūt graciles Coxæ: sunt pinguia crura: genuqꝫ
Inuersum poples qua solet esse fuit.
Altera perpetuo cruciatur ab ulcere sura.
Nec tolerari diu lanea texta potest.
Altera perfimilis lunæ-quum lucida terris
Parte nitet nostris-abdita parte latet.
Huc latus Incedens tumidum deflectis & Illuc:
Atque meas tremulo Claudus utroqꝫ pede.
Tali extant-durique rigēt-tumet oslea magni
Pars calcis: forma est orbiculata pedum.
Nec pdunt illis digiti-nec partibꝫ unguēs:
Atque ubi conuexum debuit esse uola est.
Extat aqualiculus quāto non foeta grauat
Fœmina-Lucinam quū paritura uocat.
Nigrior Aethyopum cutis est lentigine plena
Et scabie semper conduplicata noua.
Quippe tibi haud similē solers natura creauit:
Antiquos sileant tempora prisca uires.
Se tibi Thersites grauius: uenerisqꝫ mariti
Conferat-Esopus se tibi-pulcher erit.
Se Cantella tibi-quo non deformior Alter
Elsineis pando est corpore natus agris.

Conferat Insigni subito Cantella decore
Credetur phrygium uincere posse parim.
Conferat in libycis q̄q̄d creat aphrica terris
Dicitur libycū pulchra creasse solum.
Monst̄ aq; quæ gentes olim timuere uetustæ
Vlterius monstri nomina nulla gerant.
Sæcula q̄nquidem maius patientia monstrū.
Nostra homin̄ ignorent-terra ferat- ne ferā
Horruit ipsa magis te iam natura creato
Quā quū Cērimanū uidit in orbe Gigen.
Aut quū lerneā septem ceruicibus Idram;
Et tria uipereis colla reuincta iubis.
Hæc ut præterea foret exactissima forma
Et meritis essent præmia digna tuis.
Corripuit te fœde lues- difussa p̄ artus
Infecit maculis que tua membra nouis.
Et sparsit densis eadem illa tumoribus- & sunt
Crustata sanie- proluuieque putri.
Istius aduentus magni sunt signa dolores
Quantos fert partu fœmina nulla suo.
Nec uetus est pestis- nec uisa prioribus Annis-
Tartareo ueniens ex Acheronte malum.
Huic nō herba potens ad opē- succusue mēdet.
Tollere nō medicus- nō medicina potest.
Durat- & usq; premēs hoēs- quos corripit- āgit;
Reddit & enerues- succiduosque facit.
Indidit atroci morbo fera gallia nomen-

Quod prima est illam gallia passa luem.
Primaque q̄ latias illā traduxit ad urbes:
Liquit & hæc nostris pernicioſa plagis.
Castrice ſi fueras cunctis foediſſimus ante:
Inuiſusque uiris, foemineisque choris.
Qua nūc dote putas molli placuiſſe puellæ.
Tradidit an ſpeciem peſtis amara bonā:
Conſulo pone tuos inſana mente furorē:
Nec tere frustrato ſtulte labore Viam.
Lenius ardeſcas, moderantius utere flāmis:
Parce tuis gradibus, Luminibusque tuis.
Vin rē dilectæ gratā feciſſe puellæ,
Fac ne te uideat, quē putat eſſe feram.
Dilliget illa magis, ſi te minus illa uidebit,
Ergo Monſtrificus Contineare domi,

¶ Ad Catherinā Buxcā Elegia.

b Vxca te monui magicas ut p̄tinus arteſ,
Et fugeres uanis theſſala philtra modis.
Quod n̄ carminibus ueteres tenerent amores:
Cantatiſque herbis, tartareoque dolo.
Ipsa tñ ſtygiis agitata furoribus uſque
Sprenſiſti monitus, conſiliūque meū.
Addere nec ceſſas ueteri noua inaniter arti-
Qualia Medcæ non ualuere manus.
Ecce paꝝ coxiſſe nigras tibi p̄fuit herbas:
Atque uenenatos Contribuiſſe Cibos.
Et poſuiſſe domus ſumulachra ſub ænea moto

Limine: & horrendis uerba dedisse sonis.
Mēstruaq; in uitreo clufisse fluētia uase:
Et super his manes cōsuluisse malos.
Nō potuit uana Sforzani ab arte teneri:
Quem tibi Legitimus conciliaffet amor
Quē tibi pura fides aī sincera uoluntas;
Fecisset iuuenem tempus in omne tuū.
Ille tuas artes uitiosaque facta perosus
Atque tuo fictos corde repente focos.
Post gemitus pœnasq; graues suspiria luctus
Accensas alio transtulit inde faces.
Altcriusq; bonæ iā captus amore puellæ
Laurentem totiens itque reditque uiam.
Errat & innumeris uicibus p̄ compita sicut
Miluius ad prædam uiscera uisa suam.
Ille nuit nuit illa spuit spuit illa subinde:
Et lætum exertans excreat illa caput.
Atque uoluptatis promittit signa futuræ:
Gaudiaque optati dulcia concubitus.
Pace tua dixisse uelim tibi Buxca præstat
Hæc forma uultus corpus & omne tuū.
Nāque suis nomen mēbris respondet & illa
Non helenæ melior forma superba fuit.
Addeq; & mores & candida uita pbatur:
Nulla aīo menda est digna pudore suo.
Solū amat: & uires cōseruat amoris amores:
Non ullam magico carmine quærit opem.

Artibus his ad se Sforzanum atraxit eundem

Posse uenefici quem superasse putas.

Quid tu igitur potes ulterius nisi buxea flere

Illum quem culpa perdis iniqua tua?

Flere igitur liceat tibi: & oia: quis tu

Tentasti misere perdere: posse pati.

Rideat at multum: ueneris quoque dulcia furta

Captet in amplexu Gongula pulchra bono.

Gongula Sforzani noua flamma nouusque medullis

Fixus amor uotum deliciaeque nouae.

Quam Sforzani amat tamen modo Buxea quanto

Nunc odio dignam te Catherina putat.

¶ Epythaphium Codri Vrcei.

q Vo prope hic siste gradus: Attende uiator:

Effigie Cyprii: Simplicitate Scytha.

Bapta substitutione: Sale acticus: italus ortus:

Doctrina: Ingenio: nomine graecus eras.

Nec me mors: Mortem rapui: quaeque oia vincit:

Hanc uici: uiuo Mortuus: acta lege.

¶ Aliud.

q Veni latium graece orantem mirata latine

Graecia: qui satus es graecus in Italia:

Re diues iacet hic pauper sed nomine Codrus:

Qui sibi fat: modicum uixerat ast aliis.

¶ Italia de Codro.

g Racia maior eras fio minor Itala tellus:

Deficit hoc nomen deficiente Codro.

¶ Ad Bartholomeum Plodium.

¶ I Sollers aīo tribuit natura sagaci

Quod rapuit mēbris inuidiosa tuis;

Quid plodi questu delamētaris amaro

Fortunā incusans sidera fata deū;

Nōne aī præstāt tanto bona corporis artes;

Corpore quāto ipso dignior est animus;

Quare aīo fructe & preciosis dotib; eius

Ingenio uera nobilitate tui.

Et corpus q̄rūq; uelit sine claudicet esto

Non tristis quum nō claudicat ipsa anima.

¶ Ad Io. Bent. qua die p̄nitiosam Maluitiorū
Coniurationem retexit.

a N de; æq̄ta regat hæc mortalia lance;

Aspiciatq; oculis aspicienda suis.

An magis incerto Rhannusia cæca fauore

Possideat terras astra superna frctū.

Procedātq; hoīum fausto scelerata tenore

Facti dies presens candida signa dabit.

Salue læta dies summo decoranda triūpho;

Quæ pario sola es marmore digna coli.

Et melior populo ducibusq; reuertere nostris

Bentiuolæ excidium testificata domus;

Nūc aris diuū meriti celebrent honores;

Qui pro Bentiuolis in statione manent.

Hæc nymphæ puciq; colāt iuuenesq; senesq;

Ethereo dentur uota precesq; Ioui.

Omnis appolliena uellet felsina fronde

Bentiuoli occasu tunc peritura Iaris.
Plebs agitet festas & curia lata choreas:
Omnibus hæc uitæ lux genialis eat.
Pendât Maluitii poenas pro immanibus ausis:
Et qui Maluitiæ conscius artis erat.
Crudeli pro cæde deus sibi dira rependat.
Præmia: crudelēs non nisi sacra decent.
Erue Bentiuolum princeps uenerâde Ioânes
Quæ tibi sunt cædis semina nota tuæ.
Virga fuit ualidis nunc arbor ardua ramis:
Excitat immensas una fauilla faces.
Aspirat rebus Tibi dum fortuna secundis.
Excidii memorem te decet esse tui.
Dūq; potes: faciliq; uolant tua carbasa Vento.
Effugiat Syrtis tuta carina graues.
Sollicitos nautas & scylla & uasta Charybdis
In siculo uexant naufraga monstra freto.
Non nisi sepositis agitasset gaudia curis.
Sensisset casus Troia superba suos.
Sustineas quibus numerosa negotia solus.
Et patriæ & populi iura tuendo tui.
Tu licet illustres urbem sanctumq; senatū
Prima tui generis iura salutis habes.
Inspice ne uiridi latitet ferus anguis in herba:
Neue salutare opprimat herba nocens.
Sic olitor-custosq; sui gregis optimus: & rex
Sollicitum totos quem decet esse dies.

¶ Ad Iuniperam Rangonam.

¶ T formā & mores teneris mirarer ī ānis

Et uerba & risus cū grauitate tuos.

Ni tibi Bentiuolo genitrix de sanguīe Blanca

Et de Rangona nobilitate pater.

Hū tribuere tibi q; tu cōiuncta marito

Impendes natis uirgo uenusta tuis.

Qui: si quo cepit generis p̄cesserit ordo

Numina nascentur: tu quasi nata dea es.

¶ Ad Ill: Com. Blāchā Rāgonā. (dica:

q; Vod bōa: q; prudēs: pia sis: formosa: pu-

Hæc q; aīum exornēt muncra qnq; tuū.

Inscia miraf gens: q; mirabile non est:

Has tibi quū dotes Blanca sit. Vñ habeas.

Iunipera genitrice sata es genitore Ioāne:

Coutulit eximiū munus uterq; parens.

Illa pudicitia & specie præcelluit oīs

Matronas: quæ sunt qnæq; fuce diu:

Et p̄rem ingenio supantem heroas & astu

Diuinū in terris numen habere putāt.

Præterea talē naçta es generosa maritū:

Exupat cunctos qui bonitate uiros.

Tecq; piam fecit mox natura creatrix:

Datq; genus uires cōiugis atq; p̄ris.

Bentiuola qd styrye mali: q; atrocis oriri

Ex hac Rāgonā dic mihi styrye pōtē

Nō igit mix est matri q; nata patriq;

Sit similis mores accipiatq; Viri.
At si forte malos fructus bona parturit arbor
Est mirū: & quoties dulcia amara ferūt.

C Ludouicus Ferrarius ad Antonium Mariā
Vidominum Preceptorem suum.

I Samii qd habet sapientis opinio ueri:
Vnū aīæ & possint corpus habere duæ.
Crediderim Antoni manes Ciceronis & artus
Peligni uatis nunc habitare tuos.
Nā quoties sūmis Cytharā uersusq; reponis.
Seu placet alternos ludere siue pares.
Siue etiā uariis scripsisse epygrāmata rythmis.
Sunt adeo numeris uerba parata tuis.
Prompta loqui ut merito nasonis līgua putet:
Arcula uel sulmo facta fuisse nouus.
At simul orchestrā præcelsaq; pulpita scandis:
Oraq; facundis soluis amica sonis.
Aut tua largiris uicturæ scripta papyro:
Eloquium miror scriptaq; docta tuum.
Quod nunq̄ inuenies aut q; rarent in uno
Verba soluta tibi uerba ligata fauent.
Ingeniū uariū atq; capax & ad oīa natum:
Mens memor atq; in se plurima lecta tenēs.
Aut igitur natura in te miracula fecit.
Humano aut loquitur maximus ore deus.

Quicquid eris - reliqui gemas - aurūq; precetur:
Ipse tibi tantum sacula longa precor.
Quod si nūc aliquo casu raperere - q; absit -
Sacula tradideris iam tibi longa satis.
Namq; rogū effugiēt tua scripta: decusq; pabūt
Perpetuum - nomen - perpetuosque dies.
Siue igitur uiuis - raperis seu morte solutus:
Viues: & uitam uitaq; morsq; dabunt.
Ergo uale nostri laus - & bona gloria secli:
Et me discipulum docte Magister Ama.

F I N I S.

¶ Registrum totius operis est huiusmodi.

✝ Duas tantum cartas habet.

A. C. E. G. I. K. N. P. Sunt duerni.
B. D. F. H. L. M. O. Q. Sunt quaterni.

¶ Impressum diligenter Bononiæ per accuratissimum Impressorem Calligulam Bazilleriū Ciuem Bononiensem Ill. Principe Dño Ioanne Bent. reimp. Feliciter administrate. Anno natiuitatis, Mcccc. Duodecimo Kal. Apriles. 97

Estâ Entero. *~*

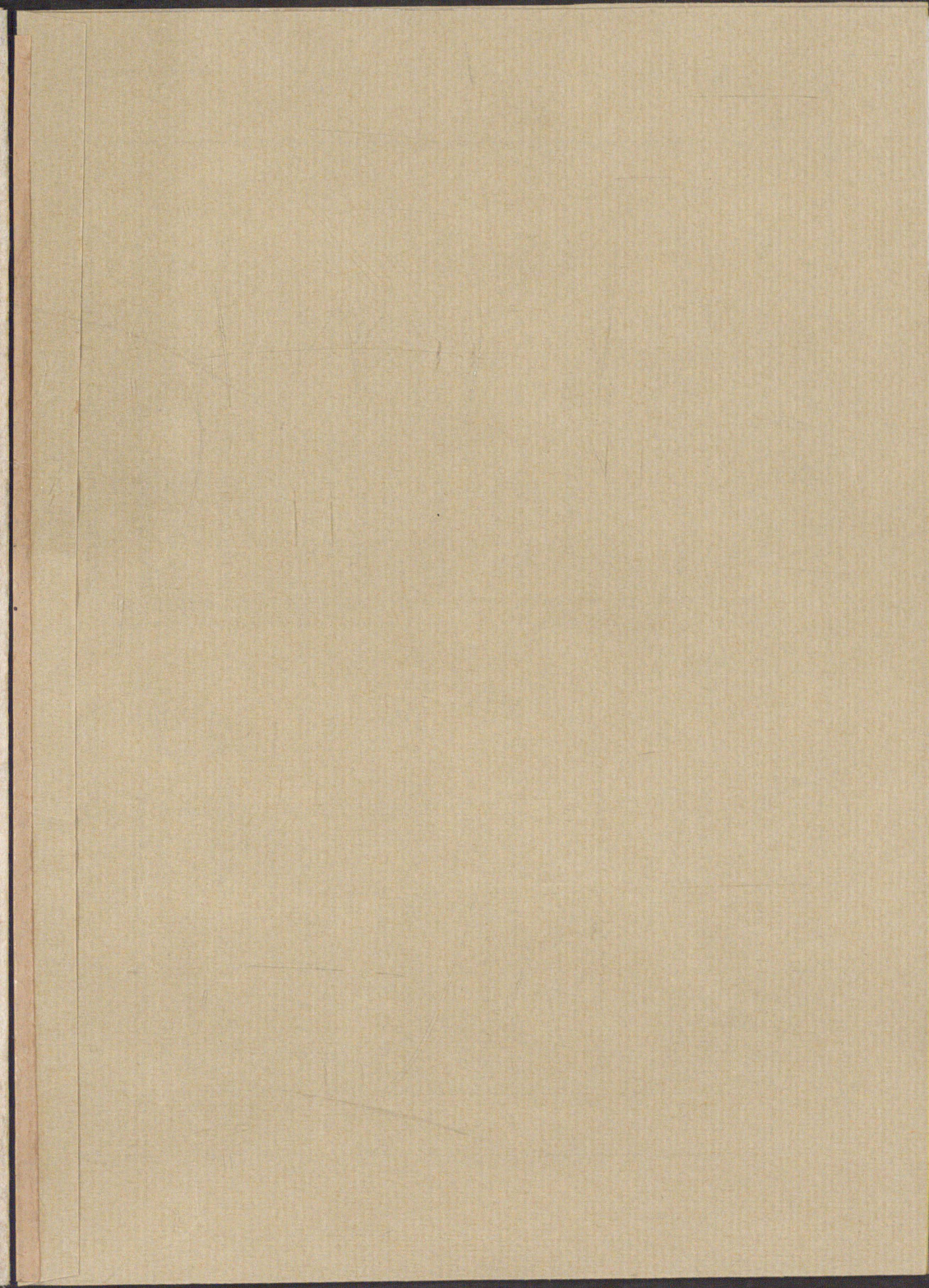
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

REGISTRATION OF THE

...

A. GEORGE
H. H. M. O. O.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

175 Palats, Concurr, Uemecy, Romnes

A (Lundam) C. p. 175

Index vocum II

Hebraicarum.

גחלתי Ghaliath, Cogitare, *Cogitationes*.
 purum esse, nitere, cap. 12. v. 7.
חרת Charhak, *Transferre*, convellere
 cap. 9. vers. 5. nu. 7.

א

פגעה Pagagh, *Contrarium* esse, obvia-
 re, occurrere, contravenire,
 cap. 7. vers. 20. nu. 3.

פדה Phadâh, *Emere*, redimere, cap. 6.
 vers. 23. nu. 3.

פח phut, *Excitare*, Labefactare, irri-
 tum facere, cap. 15. vers. 4. n. 7

פח Conteri, exprimi velut extra
 Oo succo, cap. 16. vers. 15. n.
פח *Disipare*, convertete retror-
 sum, cap. 5. v. 12. nu. 3.

פח Phuts, *Constringere*, dispergere,
 conterere, c. 16. v. 13. n. 3.

פז Paz, Aurum, Pazar, Fortificari,
פז Conari, Pazar, dispergere, dif-

פז fipare, c. 4. v. 1. n. 2.

פז Pimah, *Arvina*, lumbudici, opimû,
 c. 15. v. 27. n. 4.

פז Palâs, *Concuri*, tremere, formida

פח Iugari, oblique agere, cap. 5.
 v. 13. n. 9. & Perhathôl, Iucta
פח tor vafer, & astutus, & Perhil,
פח vitra ex filis rectoris, & dupli-
פח catis, ibidem.

א

פח Taba, *Militia*, exercitus, milita-
 re, militem agere, stationem
 servare, cap. 7. vers. 1. num. 2.

פח Tladak, *Iustificare*, innocentem
 3. 4.
 declarare, vel absolvere. c. 4.

פח Tfur, Obfidere, oppugnare mo-
 re hostili. Tfar, *Hoffis*, angu-
פח fia, tribulatio, cap. 6. vers. 23.

פח Tlélem, *Umbra*, similitudo, cap.
 3. v. 5. n. 2. *Umbra*, mox, tene-
פח bra, cap. 7. v. 2. o. 2. Tflamá-
פח veth, *Umbra mortis*, cap. 3. lu-
 nu. 1.

פח Tlamá, fitire, *Sivintes*, latrones,
 cap. 5. v. 5. n. 9.

פח Tlamam, Capillus, Cæsaries, fu

Index vocum

subfolanus. cap. 15. vers. 11.
 קדר Kadar, *Timere*, nigrescere, mære
 קדוש Kadós, *Sanctum*, purum, in conta-
 minatum. cap. 6. v. 10. nu. 5.
 קו Kav, *Perpendicularium*, cap. 17. v.
 13. nu. 2.
 קוה Kava, *Patientiam* habere, exspe-
 ctare. cap. 4. vers. 6. nu. 3. *Pæ-
 dari*, avidè intendere, & exspe-
 ctare, cap. 7. vers. 2. n. 3. *Suffine*
 re. c. 17. vers. 13. nu. 2.
 קול Kol, *Vox*, sonitus, cap. 4. vers. 10.
 nu. 6.
 קוש Kut, *Non placere*, abominari, ta-
 bescere. c. 8. vers. 14. num. 1.
 קודר Toderè, litigare, excidere, suc-
 cidere. c. 10. v. 1. n. 2.
 קום Kum, *Suscitari*, insurgere, concii-
 tari. c. 16. vers. 9. n. 3.
 קטב Kéeb, *Incurfus*, mortuus. c. 5. v. 7.
 nu. 10.
 קלה Kaláh, *Affligere*, torrere. c. 10. v.
 15. nu. 8.
 קלל Kalál, *Maledicere*, despiciere, vilé
 fieri. c. 3. v. 1. n. 7.
 קפא Caphá, *Coagulare*, cong-
 defigere. c. 10. vers. 10.
 קצר Katfár, *Breve*, breviani, decurta-

Hebraicarum

קטנ Regagám, *Sabidò* assidué, cap. 7.
 vers. 18. n. 4.
 קרב Raháb, *Orbis*, superbire, cap. 9.
 vers. 13. n. 6.
 קרב Rob, *Contendere*, Rixare, litigare
 cap. 9. vers. 3. nu. 1. *Judicare*. c.
 10. vers. 2. n. 2.
 קרב Rub, *Corripere*, in judicio conté-
 dere, litigare. cap. 13. vers. 6.
 n. 2. *Judicare*, item tractare.
 vers. 8. nu. 3.
 קום Rum, *Exaltari*, Gloriarì, Hono-
 rari. c. 17. vers. 4. n. 4.
 קר Ruts, *Irruere*, Accurrere celeri-
 ter. c. 16. vers. 15. n. 3.
 קול Róag, *Tubilare*, Vlutare, concla-
 mare, vociferari. c. 8. vers. 21.
 nu. 3.
 קום Razam, *Attonitum* esse, innuere,
 insinuare.
 קחק Rahhak, *Auferre*, elongare, lon-
 gè recedere. c. 11. vers. 14. n. 2.
 קחור Ratab, *Humectò*, humidus, viridis
 virefcens. c. 2. 8. v. 16. n. 6.
 קיר Rir, *Gustare*, Spuete. cap. 6. vers.

קפא fieri. c. 3. v. 1. n. 7.
קפח Caphá, *Coagulare*, cong-
 defigere. c. 10. vers. 10.
קצר Kafár, *Brevi*, breviani, decur-
 re, abscondere. c. 14. vers. 1. n.
 4. *Coma*, melsis, fructus, c. 14.
 vers. 9. n. 3.
קרא Kará, *Vocare*, c. 5. vers. 1. n. 1. *Invo-*
care, implorare iudicis officii,
 c. 12. v. 4. n. 4. *Dicere*, compella-
 re. c. 17. vers. 15. n. 5.
קש Kas, *Stipula*, Kafás, colligere, cõ-
 gregare. c. 13. vers. 25. n. 6.
קשא Kafáh, *Resistere*, indurare, obdu-
 rescere. c. 9. vers. 4. n. 4.

רא Raáh, *Videre*, despicere, cap. 10.
רב Rabab, *Multiplicare*, magnifica-
 re. Rabim, *Segittarii*, magni,
 multi. c. 16. vers. 14. n. 1.
רבה Rabáh, *Multiplicare*, magnificare
 c. 9. vers. 17. nu. 2.
רגז Ragaz, *Tumultuari*, turbari, fure-
 re, cap. 3. vers. 17. n. 1. *Com-*
moveri. c. 9. v. 6. n. 2. *Miserum* ef-

רמ Ratab, *Humect*, humidus, viridis
 virefcens. c. 2. 8. v. 10. n. 6.
ריר Rir, *Gustare*, Spuere. cap. 6. vers.
 5. nu. 8.
רנן Ranan, *Laudare*, decantare lau-
 dem, exultare. c. 3. vers. 7. n. 1.
רעה Reghéh, *Amicus*, Socius, cõfõrs.
 c. 2. vers. 1. nu. 2. *Socius*, cogi-
 tatio. c. 17. vers. 5. n. 2.
רפח Raphah, *Dimittere*, Solvere, laxa-
 re. c. 7. v. 19. n. 2.
רס RaK, *Forstrib*, Tantum, veré,
 c. 1. vers. 1. n. 73.
רקב Rakab, *Putredo*, Putrescere, lig-
 num putridum. c. 13. v. 28. n. 2.
רשע Rasag, *Impium* esse, Impiè agere,
 Inquietum esse, tum Ituari,
 c. 3. v. 17. nu. 1. & cap. 9. vers.
 22. n. 3. & cap. 15. vers. 20. n. 1.
רשף Réseph, *Apis*, Pruna, scintilla, Diabol-
 mon. c. 5. v. 7. nu. 5. Diabol-
 volatile. c. 1. vers. 12. nu. 5.

של Saal, *Petere*, mutuò accipere,
שול Seól, *Inferi*, *Infernus*, sepul-
 chrum statio mortuorum. c.

re.c.9.ʔ.6.n.3.

קנא Paghál, *Operari*, cum affectu, & energia agere: *Opus*, cap. 7.ʔ.2

nu.4. *Facere*, nocere.ʔ.20.n.2.

קנא Pakád, *Visitare*, recensere, requiri: *re*, quid geratur, cap. 5.ʔ.24

n.4.&.c.7.ʔ.18.n.1.

קנא Pekudáh, *Visitatio*, inspectio, auxilium. c. 10.ʔ.12.n.8.

קנא Phére, *Onager*, fera, junctum silvestre. c. 6.ʔ.5.n.2.&.c.11.

ʔ.12.n.3.ʔ.13

קנא Phatáts, *Concedere*, sumptu, divi dere. c. 16. vers. 15.n.1.

קנא Pafát, *Invidere*, irruere, spoliare, prædam agere. c. 1.ʔ.17.n.4.

קנא Pefágh, *Auferré*, facere, tráfne. c. 7.ʔ.21.nu.3. *Seculus*, rebellio,

transgressio, cap. 3. vers. 23.

1.ʔ.21.nu.2.ʔ.2.nu.1

קנא Patháh, *Parvulum* esse, pellicere verbis, lafcare, persuadere. c.

5.ʔ.2.n.6.

קנא Petih, *Parvulus*, Stultus, innocés ibidem. inconfideratè & re-

mèragens. c. 9.ʔ.23.n.3.

קנא Pathál, *Pravum* esse, pervertere,

pra.

קנא Tfanách, *Defigere*, perforare, *Armati*, spinæ. cap. 5. vers. 5.

nu.4.

קנא Tágah, *Ignobile* esse, diminui, parvulum esse, cap. 14. vers. nu.3.

קנא Típháh, *Circumfpcrare*, speculati, cap. 15.ʔ.23.n.3.

קנא Típhán, *Celare*, abscondere, moliri. c. 10.ʔ.13.n.3. *Protege*

libdo, custodire, afferbare, cap. 14.ʔ.13.n.2.

קנא Sakat, *Quiescere*, cap. 3.ʔ.13.n.5

P

קנא Kabáb, *Maledicere*, malè precari, malè ominari, cap. 5. vers. 3.

1.n.6.

קנא Kagág, *Selenitatem* celebrare, Gyrare, in orbem devolvi. c.

c. 1.ʔ.5.n.1.

קנא Kidem, *Excipere*, prevenire, præcedere. c. 3.ʔ.12.n.1.

קנא Kadm, *Arbor*, Eurus, Vulturus

sub

Index vocum

Hebraicarum

- subfolanus. cap. 15. vers. 11. nu. 4.
- קדר** Kadár, *Timere*, nigrescere, mære re. c. 6. vers. 18. n. 2.
- קדוש** Kadós, *Sanctum*, purum, incontaminatum. cap. 6. v. 10. nu. 5.
- קו** Kav, *Perpendicularum*, cap. 17. v. 13. nu. 2.
- קוה** Kaval, *Patientiam* habere, exspectare. cap. 4. vers. 6. nu. 3. *Prædari*, avidè intendere, & exspectare. cap. 7. vers. 2. n. 3. *Sustinere*. c. 17. vers. 13. nu. 2.
- קול** Kol, *Vox*, sonitus, cap. 4. vers. 10. nu. 6.
- קוט** Kut, *Non placere*, abominari, tabescere. c. 8. vers. 14. num. 1. *Tadere*, litigare, excidere, succidere. c. 10. v. 1. n. 2.
- קום** Kum, *Suscitari*, insurgere, concitari. c. 16. vers. 9. n. 3.
- קטב** Kéteb, *Incurfus*, morsus. c. 5. v. 7. nu. 10.
- קלה** Kaláh, *Affligere*, torrere. c. 10. v. 15. nu. 8.
- קלל** Kalál, *Maledicere*, despiciere, vilè fieri. c. 3. v. 1. n. 7.
- קפא** Caphá, *Coagulare*, congrefigere. c. 10. vers. 10.
- קצר** Katfár, *Breve*, breviari, decurtare, abscindere. c. 14. vers. 1. n. 4. *Coma*, mæsis, fructus, c. 14. vers. 9. n. 3.
- קרא** Kará, *Vocare*. c. 5. vers. 1. n. 1. *Invocare*, implorare judicis officium, c. 12. v. 4. n. 4. *Dicere*, compellare. c. 17. vers. 15. n. 5.
- קש** Kas, *Stipula*, Kafás, colligere, congregare. c. 13. vers. 25. n. 6.
- קשה** Kafáh, *Resistere*, indurare, obdurescere. c. 9. vers. 4. n. 4.

7

- ראה** Raáh, *Videre*, despiciere, cap. 10. vers. 4. n. 7.
- רבב** Rabáb, *Multiplicare*, magnificare. Rabim, *Sagittarii*, magni, multi. c. 16. vers. 14. n. 1.
- רבי** Rabáh, *Multiplicare*, magnificare. c. 9. vers. 17. nu. 2.
- רגז** Ragaz, *Tumultuari*, turbari, furerere, cap. 3. vers. 17. n. 1. *Comoveri*. c. 9. v. 6. n. 2. *Miserum* est

- se, *Miseria*, conturbatio, ira. c. 14. vers. 1. n. 5.
- רגע** Ragagh, *Arere*, congregare, conturbare, quiescere, cubare. c. 7. vers. 5. n. 3.
- רגעים** Regaghím, *Subitò* assiduè, cap. 7. vers. 18. n. 4.
- רהב** Raháb, *Orbis*, superbire, cap. 9. vers. 13. n. 6.
- רוב** Rob, *Contendere*, Rixare, litigare. cap. 9. vers. 3. nu. 1. *Indicare*. c. 10. vers. 2. n. 2.
- רוב** Rub, *Corripere*, in judicio contendere, litigare. cap. 13. vers. 6. n. 2. *Indicare*, litem tractare. vers. 8. nu. 3.
- רום** Rum, *Exaltari*, Gloriarì, Honorari. c. 17. vers. 4. n. 4.
- רוץ** Ruts, *Irruere*, Accurrere celeriter. c. 16. vers. 15. n. 3.
- רוע** Róag, *Iubilare*, Vllulare, conclamare, vociferari. c. 8. vers. 2. n. 3.
- רום** Razam, *Attonitum* esse, innuere, insinuare.
- רחק** RahhaK, *Auferre*, elongare, longè recedere. c. 11. vers. 14. n. 2.
- רמה** Ratab, *Humect^o*, humidus, viridis, virefcens. c. 2. 8. v. 16. n. 6.
- ריר** Rir, *Gustare*, Spuere. cap. 6. vers. 5. nu. 8.
- רנן** Ranan, *Laudare*, decantare laudem, exultare. c. 3. vers. 7. n. 1.
- רעה** Reghéh, *Amicus*, Socius, cósors. c. 2. vers. 11. nu. 2. *Socius*, cogitatio. c. 17. vers. 5. n. 2.
- רפה** Raphah, *Dimittere*, Solvere, laxare. c. 7. v. 19. n. 2.
- רק** RaK, *Forfitari*, Tantùm, veré, c. 1. vers. 1. n. 73.
- רקב** Rakab, *Putredo*, Putrescere, lignum putridum. c. 13. v. 28. n. 2.
- רשע** Rafag, *Impium* esse, Impiè agere, Inquietum esse, tumultuari, c. 3. v. 17. nu. 1. & cap. 9. vers. 22. n. 3. & cap. 15. vers. 20. n. 1.
- רשף** Réseph, *Apis*, Pruna, scintilla, *Diabolum*. c. 5. v. 7. nu. 5. *Diabolum* volatile. c. 1. vers. 12. nu. 5.

ש

- שאל** Saal, *Petere*, mutuo accipere.
- שאול** Seól, *Inferi*, *Infernus*, sepulchrum statio mortuorum.

Index vocum

Hebraicarum

- subfolanus. cap. 15. vers. 11. nu. 4.
- קדר** Kadár, *Timere*, nigrescere, mære re. c. 6. vers. 18. n. 2.
- קדוש** Kadós, *Sanctum*, purum, incontaminatum. cap. 6. v. 10. nu. 5.
- קו** Kav, *Perpendicularum*, cap. 17. v. 13. nu. 2.
- קוה** Kaval, *Patientiam* habere, exspectare. cap. 4. vers. 6. nu. 3. *Prædari*, avidè intendere, & exspectare. cap. 7. vers. 2. n. 3. *Sustinere*. c. 17. vers. 13. nu. 2.
- קול** Kol, *Vox*, sonitus, cap. 4. vers. 10. nu. 6.
- קוש** Kut, *Non placere*, abominari, tabescere. c. 8. vers. 14. num. 1. *Tadere*, litigare, excidere, succidere. c. 10. v. 1. n. 2.
- קום** Kum, *Suscitari*, insurgere, concitari. c. 16. vers. 9. n. 3.
- קטב** Kéteb, *Incurfus*, morsus. c. 5. v. 7. nu. 10.
- קלה** Kaláh, *Affligere*, torrere. c. 10. v. 15. nu. 8.
- קלל** Kalál, *Maledicere*, despiciere, vilè fieri. c. 3. v. 1. n. 7.
- קפא** Caphá, *Coagulare*, congdefigere. c. 10. vers. 10.
- קצר** Katfár, *Breve*, breviari, decurctare, abscindere. c. 14. vers. 1. n. 4. *Coma*, mæsis, fructus, c. 14. vers. 9. n. 3.
- קרא** Kará, *Vocare*. c. 5. vers. 1. n. 1. *Invocare*, implorare iudicis officium, c. 12. v. 4. n. 4. *Dicere*, compellare. c. 17. vers. 15. n. 5.
- קש** Kas, *Stipula*, Kafás, colligere, cõgregare. c. 13. vers. 25. n. 6.
- קשש** Kafáh, *Resistere*, indurare, obdurefcere. c. 9. vers. 4. n. 4.

7

- ראה** Raáh, *Videre*, despiciere, cap. 10. vers. 4. n. 7.
- רבב** Rabáb, *Multiplicare*, magnificare. Rabim, *Sagittarii*, magni, multi. c. 16. vers. 14. r. 1.
- רבים** Rabím, *Multiplicare*, magnificare. c. 9. vers. 17. nu. 2.
- רבה** Rabáh, *Multiplicare*, magnificare. c. 9. vers. 17. nu. 2.
- רגז** Ragaz, *Tumultuari*, turbati, furerere, cap. 3. vers. 17. n. 1. *Com-moveri*. c. 9. v. 6. n. 2. *Miserum* est

- se, *Miseria*, conturbatio, ira. c. 14. vers. 1. n. 5.
- רגע** Ragagh, *Arere*, congregare, conturbare, quiescere, cubare. c. 7. vers. 5. n. 3.
- רגעים** Regaghím, *Subitò* afsidue, cap. 7. vers. 18. n. 4.
- רהב** Raháb, *Orbis*, superbire, cap. 9. vers. 13. n. 6.
- רוב** Rob, *Contendere*, Rixare, litigare. cap. 9. vers. 3. nu. 1. *Iudicare*. c. 10. vers. 2. n. 2.
- רוב** Rub, *Corripere*, in iudicio contèdere, litigare. cap. 13. vers. 6. n. 2. *Iudicare*, litem tractare. vers. 8. nu. 3.
- רום** Rum, *Exaltari*, Gloriarì, Honorari. c. 17. vers. 4. n. 4.
- רוץ** Ruts, *Irruere*, Accurrere celeriter. c. 16. vers. 15. n. 3.
- רוע** Róag, *Iubilare*, Vllalare, conclamare, vociferari. c. 8. vers. 2. 1. nu. 3.
- רום** Razam, *Attonitum* esse, innuere, insinuare.
- רחק** RahhaK, *Auferre*, elongare, longè recedere. c. 11. vers. 14. n. 2.
- רמה** Ratab, *Humect^o*, humidus, viridis virefcens. c. 2. 8. v. 16. n. 6.
- ריר** Rir, *Gustare*, Spuere. cap. 6. vers. 5. nu. 8.
- רנן** Ranan, *Laudare*, decantare laudem, exultare. c. 3. vers. 7. n. 1.
- רעה** Reghéh, *Amicus*, Socius, cõfors. c. 2. vers. 11. nu. 2. *Socius*, cogitatio. c. 17. vers. 5. n. 2.
- רפה** Raphah, *Dimittere*, Solvere, laxare. c. 7. v. 19. n. 2.
- רק** RaK, *Forfitari*, Tantum, verè, c. 1. vers. 1. n. 73.
- רקב** Rakab, *Putredo*, Putrescere, lignum putridum. c. 13. v. 28. n. 2.
- רשע** Rafag, *Impium* esse, Impiè agere, Inquietum esse, tumultuari, c. 3. v. 17. nu. 1. & cap. 9. vers. 22. n. 3. & cap. 15. vers. 20. n. 1.
- רשף** Réseph, *Aris*, Pruna, scintilla, *Diabolus*. c. 5. v. 7. nu. 5. *Diabolus* volatile. c. 1. vers. 12. nu. 5.

ש

- שאל** Saal, *Petere*, mutuo accipere.
- שאל** Seól, *Inferi*, *Infernus*, sepulchrum statio mortuorum.

